

Johan Cats, 18 maart 1924 - 7 juni 2011

Vertrek naar Engeland.

14 oktober 1945:(Zondag), 801 manschappen van 2-6 R.I. vertrekken naar Indië. Het vertrek van ons bataljon ging met veel afscheid van toegestroomde familie naar Sittard gepaard. Er werden bloemen ten afscheid aangeboden. De manschappen werden geholpen met het dragen van hun plunjezakken door de toegestroomde bevolking van Sittard. De muziek kapel ging voorop. Dat veel familie en belangstellende aanwezig waren komt omdat de avond ervoor het bekend was gemaakt op de radio. Op het stationsemplacement stond het zwart van de mensen. Het afscheid was op vele plekjes ontroerend. Veel moeders,vrouwen maar ook wel vaders en broers en zusjes lieten de tranen hun vrije loop. En terwijl de muziek door schetterde werden op de treinwagons leuzen geschreven als: 'WIJ GAAN SOEKARNO HALEN' en ' Indië VRIJ' etc.

Afscheidsparade Sittard foto hr. Vellinga

Tijdens de mars van het klooster waar wij gelegerd waren, naar het station was een ware chaos. Familie marcheerde tussen de troepen mee met hun jongens. Zo was er ook geen kijk op of alle militairen er wel waren. De officieren hadden geen controle meer op de aanwezigheid van hen die onder hen vielen. Verschillende officieren en onderofficieren maar ook manschappen waren niet aanwezig.

Zij waren de avond te voren er nog even tussenuit gewipt, ondanks de consignering. Immers we lagen al drie weken geconsigneerd, dus waagden zij dit uitstapje naar huis met het risico niet tijdig terug te kunnen zijn. Zij werden later in de nacht bij de troep gebracht in Calais met de vrachtwagens die de achter gelaten spullen aanbrachten.

De eerste stopplaats in Maastricht was maar kort. Verder ging het naar Brussel waar we elkaar op konden zoeken. in alle rust. Daar bleek dat er in de trein nog veel te laatkomers waren, die al hun uitrusting achter gelaten hadden. De meeste spullen werden nagebracht, toch zijn vele alles kwijt geraakt.

In Schaerbeken werd ons thee en eten gegeven. Aangekomen in Calais konden we even tot rust komen het was intussen nacht geworden en hadden maar weinig gezien van het verwoeste Frankrijk. We konden gaan slapen in wat houten onderkomens.

Hier hadden ook de Engelsen, die in Frankrijk geland waren, tijdens invasie geslapen. Voor ons kwam van slapen niet veel .....De bedoeling was zo snel mogelijk over te steken naar Engeland.

ENGELAND:

De overtocht naar Dover ging op een schip dat overvol was. Het krioelde van de militairen. Gelukkig was het weer gunstig.

Met treinen ging het verder naar Nortcamp. Vele zagen voor het eerst Engeland met zijn vele heuvels en tunnels. De trein die ons verder vervoerde was voor onze begrippen luxe, mooi rood fluweel bekleed, dat hadden wij in Nederland nog nooit gezien. Na het uitstappen was het verzamelen op een voetbalveld.

Daags daarna vertrokken we naar Wokingham, daar lagen de kampementen van de invasietroepen op het vasteland. Vele nissenhutten waren onze onderkomens.

Hier zouden wij 14 dagen blijven. De dagen werden gevuld met sport, wapenkunde, poetsen en exercitie, halen en inleveren van uitrusting.

's Avonds kregen we gelegenheid om te stappen. Wokingham was zelf niet groot en er was weinig te beleven. Het was dan ook een hele opluchting dat we dan ook eindelijk naar onze bestemming konden. We lieten dan ook zonder weemoed de witte kust van Engeland achter ons.

De Nieuw Amsterdam was nu ons domein geworden.

AAN BOORD VAN DE NIEUW AMSTERDAM.

28 October 1945. De Nw.Amsterdam was 's morgens reeds vertrokken. De meeste jongens lagen nog te slapen. Om 10.45 uur was het iedereen werd een sloep toegewezen als er onverhoeds iets zou gebeuren. Ook de eerste zeezieken meldden zich. In de loop van de dag waren er al zeer veel ziek.

De eetzalen bleven leeg. De borden schoven links en rechts over de omrande tafels. Cornflakes en ongeschilde aardappelen was onze eerste maaltijd.

29 October 1945. In de loop van de nacht waren we in een stormachtige golf van Biskaje terecht gekomen, het spookte terdege. Hoge golven sloegen over het dek, bijna iedereen op de boot was zeeziek. Op sommige plaatsen van de boot was het dan ook een hoop kotsel. We liepen nog steeds met onze zwemgordels om vanwege het mijnengevaar. In de loop van de dag mochten we ze afleggen.

Aan boord Nieuw Amsterdam. Foto J. Counet.

30 October 1945. Omstreeks 9 uur voeren we langs de Spaanse zuid kust. Het zicht was prachtig. De straat van Gibraltar zouden we 14.00 uur passeren.

Om 16.30 uur kregen we aan stuurboordzijde de Noord Afrikaanse kust in zicht. Aan bakboordzijde kwam nu Gibraltar in zicht. Steeds maar rotsen met daar tegenaan de huizen en kerken. Er waren veel bootjes op zee, Zij voeren tamelijk dicht bij onze boot. Toen het donker geworden was zag je duizenden lichtjes van huizen en bootjes.

Op deze dag werd ook de eerste les gegeven in het Maleis. Ook werd de kantine uitgereikt: 300 sigaretten, 12 stukken chocolade, 1 stuk zeep, scheermesjes en snoep.

Dit alles voor 10 dagen. Kosten 10 shilling.

31 October 1945. We varen nog langs de kust van Afrika. Het was al berg wat je zag. Het weer was donkerachtig en slecht zicht. Rond het middaguur werd het zicht beter en waren de witte huizen met de rode daken goed zichtbaar. De zeezieken zijn grotendeels weer opgeknapt. Om 14.00uur medische keuring tegen geslachtziekte en scabiës. Daarna aantreden voor het ontvangen van chocolade.

1 November 1945. 06.15 uur H.Missen deze werden druk bezocht. We voeren nog steeds langs Afrika. We passeren de Golf van Biscaje onder de schoen van Italië. Het zicht is weer slecht, onderzeeërs zijn aan het oefenen in duiken en bovenkomen.

Passeren Pababijria in de rotsen zijn zware verdedigingwerken te zien. Passeren ook Malta. In de avonduren wordt er voor 2- 6 R.I. een bal gegeven. Het vrouwelijk gedeelte van dit bal bestond uit dames van de Nica en verpleegsters. En we ontvangen bonbons van de kantine, Misschien om de dames te verleiden want de inspectie van de doktoren was "gunstig".

2 November 1945. Mogen nu ons tropenuniform gaan dragen. De temperatuur is al vrij hoog en luieren aan dek is dan ook het enige vertoeven. Na 5 dagen op zee, is het nog steeds ons verwennen met koekjes, cola en sigaretten. We ontmoeten ook het Nederlandse schip S.S.Volendam. We zitten nu op volle zee. Weinig te zien; af en toe een passerend schip.

Aan boord Nieuw Amsterdam. Foto: J. Vellinga

3 November 1945. Het is Zaterdag. Ontmoeten het Nederlands schip "De Piet Hein" en om 13.00 uur ontmoeten we de Liberté. We voeren de Port Saida's haven binnen. De vlag van de maatschappij Gr W Gr N A S M in top. Het is 14.00uur en we voeren langs veel gezonken schepen. Het Wilhelmus wordt gezongen tijdens het invaren van de haven. Waarom is mij niet helemaal duidelijk.

In tientallen bootjes bieden de kooplieden hun waren aan. Grotendeels lederwaren en textiel. Er wordt druk gebruik van gemaakt iets te kopen. Ik zelf koop witte lange kousen en wit ondergoed. Ook een mooie leren poederdoos voor Toos alvast. Moet ik echter nog lang bewaren. Ik ben pas op weg.

4 November 1945. Varen al vroeg door het Suezkanaal. Aan beide zijde is er woestijn. Langs Egypte veel kamelen en dromedarissen. De houding van de Arabieren hadden vooral onze aandacht. We gingen hier een andere wereld in. De vaarroute door het Suez kanaal ongeveer 10 uur. (port Said-Suez). Langs het kanaal veel verdedigwerken van de Engelsen. Ook voeren we langs het verblijf van de Nederlandse consul in Egypte. Het rood wit en blauw van de vlag maakt indruk. Zij juichen ons toe en zingen ons volkslied. Prachtig was deze belevenis.

5 November 1945. Aan de golf van Suez ligt de stad Suez. We varen de Rode Zee in en voeren voorbij Palestina. De bergen en de piramides is een prachtig zicht.

De zonsondergang is hier heel mooi veel kleuren zijn er dan te zien boven de bergen. Het wordt nu een vaartocht van water en nog eens water is flink warm, warmer dan we ooit mee gemaakt hebben.

6 November 1945, Dinsdag. Het is zeer warm en er is niet meer te zien dan water en vliegende vissen. Het is rustig aan boord. Ieder zoekt een plaatsje uit de zon. Het eten is overig prima,. De lege flesjes van de cola vliegen over boord.

7 November 1945. Vrij warm. We passeren de Twaalf eilanden, ook genoemd de twaalf Apostelen. Komen nu in de golf van Aden.

8 November 1945. Indische Oceaan. Geen bijzonderheden. Er worden wat spelletjes gedaan, gym en boksen staan op het program, maar ieder laat zich niet graag op het gezicht slaan, dus waren er maar enkele deelnemers

Vermaak aan boord Nieuw Amsterdam. Foto: Ad van Hooijdonk

9 November 1945. We passeren enige eilanden. De rest is vandaag water en luchten.

10 November 1945. Het is vandaag Zaterdag, Na drie dagen veel warmte en verveling te hebben doorstaan, kregen we in de middag uren weer wat land in zicht.

11 November 1945. Er wordt aan boord druk geschreven. Er is n.l. bekend gemaakt dat om 16.00 uur de post van boord gaat. Er wordt ook alarm gegeven. Er zou een man over boord zijn. Er wordt groot apen gehouden over het hele schip, maar we zijn er nog allemaal. Nog gekker: er is er nog een te veel n.l. we hebben een verstekeling aan boord. Vandaag komen we ook aan in Ceylon. Het is een schoon eiland wat we voor ons zien liggen. Hier gaat de post van boord. Jammer dat het donker werd bij aankomst, n.l. om 5 uur is het eten geblazen en om half vijf is het donker, nu alleen waren er duizenden lichtjes te zien.

12 November 1945. Er was er niet al te veel te beleven. In Ceylon gingen wat verpleegsters van boord en werd er gebunkerd. Wij mogen nergens van boord.

13 November 1945. Aangekomen in Triomale in de Chinabaai. We waren vroeg uit de veren om te zien dat we de kust bereikte. We zagen veel palmen als het ware een palmbos. Het opkomen van de zon was een prachtig gezicht boven die bomen.

In de haven lagen schepen van allerlei nationaliteiten, grote en kleine maar de Nieuw. Amsterdam was toch wel de grootste. Tricomalie was de haven waar de vloot heeft gelegen tijdens de oorlog. Hier werd getankt en kwam er proviand aan boord. Veel bananen, ananas en kokos en andere zuidvruchten.

Hier gaan ook de driehonderd Marva's van boord. Deze meisjes krijgen hier hun opleiding. Toch vonden wij het jammer hun te moeten missen. Het waren onze danspartners maar ook hier gaat de dienst voor het meisje. Het is zeer warm ongeveer 35 graden C.

14 November 1945. Voeren de baai uit richting de Indische Oceaan. Dit wordt een lange eenzame reis. Er volgen bekendmakingen dat we niet naar Indië gaan maar naar Malakka.

15 November 1945. Dan maar naar Malakka denken de meeste jongens aan . De lange onbekende reis was voor ons begonnen. Er werd bij ons gefluisterd dat de Engelsen ons niet binnen willen laten.

16 November 1945. Vandaag worden wij ingeënt tegen allerlei tropische ziektes. Ook de pokkenstof werd weer uit de kast gehaald. Dat was al voor de derde keer. Veel jongens baalde daarvan, want werden er veel ziek van. We passeren de uiterste punt van Sumatra.

17 November 1945. We leggen aan en 11 R.I. gaat ons verlaten. Gaan naar een onbekend gedeelte van Malakka. Het wordt ons nu echt duidelijk dat we niet naar Indië gaan, maar op Malakka moeten wachten op toestemming. 11 R.I. gaat naar Parjong wordt nu gezegd. Na deze debarkering varen we door naar Port Wetingham

18 November 1945. Het is voor ons nog onzeker waar wij gedebarkerd gaan worden; het is echter wel inpakken geblazen voor zover er te pakken is. Onze Europese spullen zijn in de plunjezak gegaan en er niet meer uitgekomen en wapenpoetserij is altijd al aan de orde van de dag geweest.

19 November 1945. We zijn door gevaren naar de haven van Port Limit. Het is bijna zeker dat wij hier van boord zullen gaan. We hebben al de nodige inspecties gehad zowel medisch als wapen.

20 November 1945. Het is al om half vijf reveille, Snel wordt er nog wat genuttigd en de rest is voor ons een groot vraagteken. Om half zeven worden we op kleinere boten gezet, die debarkeren ons op Port Limit Malakka. Auto's worden geladen met onze spullen en wij natuurlijk en brengen ons naar Morib Beach. Het leek voor ons een reis naar de rimboe en bij onze aankomst bleek het zowel te zijn. Langs de weg zaten veel armen mensen schamel gekleed te venten met bananen. Ze hadden aan ons goede klanten, want we stikte van de honger. Betalen deden we met sigaretten, want het geld wat hier betaalmiddel was hadden we niet. Omdat de avond al reeds gevallen was, was het kamp voor ons onbereikbaar. Overnachten in de openlucht was dan ook voor ons weggelegd. Het stikte van de muskieten en de z.g. malariaolie droop van ons af. Vroeg in de morgen trokken we verder naar het houten Jappenkamp aan de straat van Malakka.

MALAKKA IN HET KORT:

21 November 1945. Het is Woensdag. We worden gereed gemaakt de Nw. Amsterdam te verlaten en voet aan land te zetten op Malakka. We bevinden ons in Port Swettenham.

Landingsvaartuigen liggen klaar om ons aan land te brengen. Eindelijk na lange tijd weer vaste grond onder de voeten. Op de kade staan vrachtwagens die ons naar onze bestemming moeten brengen. Het wordt Morib Beach, Veel mensen in kleurige kleding zwaaien ons toe.

Ons kamp ligt aan een moerassig gebied. Hier en daar een stenen gebouw de rest houten barakken maar op een 50 meter van dat alles ligt het mooie strand van de Straat van Malakka. Oorspronkelijk is het een missiepost geweest en de Jappen hebben er een concentratiekamp van gemaakt . Er is geen licht, geen water, geen meubilair. Van de afwatering deugd ook niets overal poelen en plassen. Er is hier nog wel werk aan de winkel.

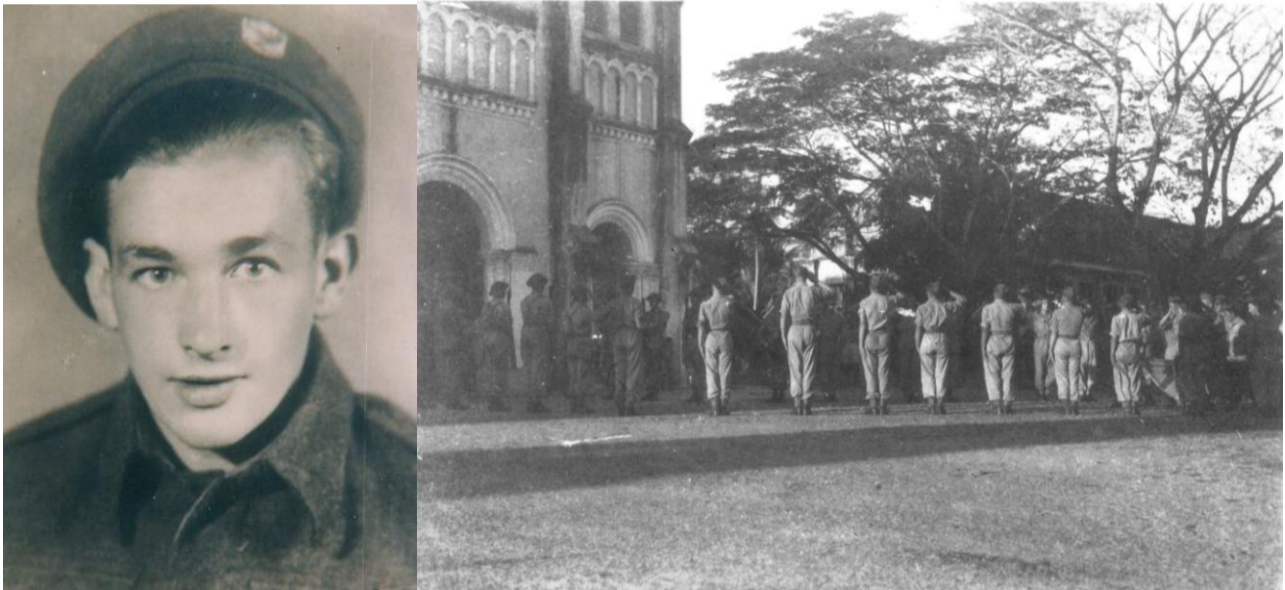

Morrib Beach, verblijven 2-6RI, voormalig Jappenkamp. Foto Ad van Hooijdonk

We beginnen eerst met het draineren van onze omgeving waar we gelegerd zijn. Het zand halen we met onze plunjezakken uit zee. Het is wel een heel gesjouw. Op een afstand kijken wij toe hoe de heren officieren dit laten doen door de zwartjes die hier rond lopen.

In de avonduren ontdek je het mooie van deze omgeving. Vuurvliegjes zijn er talrijk en het geschreeuw van de apen is niet uit de lucht. Als we 's morgens opstaan, doen we een nieuwe ontdekking, op de appelplaats staan de jongens met open broeken en jasjes aangetreden. Wat is er n.l. gebeurd? Hier leven ook de bamboeratten, dat zijn een klein soort eekhoortjes en die zijn belust op de benen knopen die aan onze jasjes zitten. De jongens die hun kleding weggehangen hebben of op de daarvoor bestemde plank gelegd hadden zijn wel mooi hun knopen kwijt. Ik had heel toevallig dat niet gedaan. Ik had mijn kleding als hoofdkussens opgerold en onder mijn klamboe gelegd. Omdat we onze kleding toch niet nodig hadden konden we wel een paar dagen zonder knopen. De oplossing was schijnbaar snel gevonden. We kregen allemaal rubber knopen, die waren in deze omgeving niet nieuw: we zaten immers tussen de rubberplantages.

27 januari 1946 . We hebben de eerste dode: n.l. A.F. van Weert is in de omgeving dood teruggevonden, vermoord.

Begrafenis sold. A.F. van Weert

Kerstmis hebben we gevierd in Klang. Daar was een grote missiepost van de Franse paters. We hadden ondertussen een koortje opgericht onder leiding van kapitein Veldman. Het koor verzorgde de kerstnachtmis. Heel mooi en indrukwekkend. Je hoorde het soms zelfs snikken en snuiten.

Nadat het kamp op orde gemaakt was, begonnen vooral voor het kader zware tropentrainingen. Die werden gegeven door Engelsen. Het jaar 1945 gaat voorbij. De jongens zijn er stil van geworden, oudjaar vieren ver van huis in de vreemde geen stemming, weg van alles wat je lief is.

In de loop van Januari 46 begint men met geven van verlof. Het was maar een dagje uit naar Kuala Lumpur maar toch even wat anders dan rimboe. Ondanks deze uitgaansdagjes wordt het moreel van de troep er niet beter op. Een zekere moedeloosheid heeft zijn intrede gedaan. Het klungelen hier op Malakka worden we moe; dit is ons doel niet wij willen naar Indië. Daar is namelijk orde en rust nodig.

6 Maart 1946. Er komt bericht binnen dat we naar elders zullen vertrekken. Alle leed is in een keer verleden tijd. De jongens zijn weer fit en opgemonterd. Het nieuwe onbekende lokt. Vrijdags vertrekken we naar Port Dickson. Rond half twee komen we er aan, maar 's nachts kunnen we pas op de Sommelsdijk, het schip dat ons brengt naar Borneo, nee het wordt Semarang.

12 maart 46. dinsdag. We liggen op de rede van Semarang. We worden om 18.00 uur aan land gezet met landingsboten.

SEMARANG :

Engelse parachutisten kwamen ons afhalen en vervoerden ons met trucks naar het vroegere weeshuis op de Bodjong. De eerste indruk was goed, mooie gebouwen. Wat wel opvallend was dat er veel rood witte vlaggen hingen. De ligging is slecht; totaal geen meubilair en slapen moesten we op de stenen plavuizen.

Ingang Protestants Weeshuis Bodjong. Foto Jo Princen

Nu waren we wel een beetje gewend wat hard slapen betreft want in Morib Beach sliepen we ook altijd op de houten vloer. Het klimaat hier is niet al te best; broeierig heet. We zullen moeten uitkijken voor malaria. De Engelsen houden Semarang bezet maar ze willen dat wij hun posten met de meeste spoed overnemen. Daartegen is geen enkel bezwaar hoe eerder de Engelse weg zijn hoe beter dan kunnen wij aan onze taak beginnen. Het geld wat hier gebruikt wordt is nog steeds japs. Ondanks dat nu Semarang bezet hebben, verlaten toch nog veel inlanders de stad, waarschijnlijk bang voor extremisten. De Engelsen hebben een niet al te beste ervaring opgedaan met de bevolking n.l. 30 procent ligt in het ziekenhuis met een venerische ziekte. Op verzoek worden bij ons voorbehoedsmiddelen uitgereikt door de M.G.D..

Het worden drukke tijden voor ons. Patrouilles moesten er gelopen worden en de voornaamste installaties van de stad moesten worden bezet. Ik kreeg met mijn sectie de opdracht de Engelsen af te lossen bij de elektrische centrale. Deze lag juist op de grens van het bezette gebied. We werden een dag en nacht ingewijd door de daar aanwezige Engelsen. 's Nachts werd er hier en daar wel geschoten. Op onze post bleef het rustig, zolang we onze boobytraps niet hoorde was het wel veilig.

Wij als 2-6 R.I. hebben het westelijk deel van Semarang onder onze hoede gekregen, 13 R.I. en de stoottroepen de rest. Onze brigade die ingedeeld was als de T-brigade kreeg al snel de naam Tijgerbrigade. Dit door hun krachtadig optreden naar de vijand toe. Onze brigade werd versterkt door 2-7 R.I., een jong bataljon, zonder gevechtservaring en dat eiste toch al binnen korte tijd zijn tol. Een van hun officieren en twee chauffeurs werden gewond bij een beschieting van hun voertuig.

Wij hadden ondertussen ook een eigen blad gekregen n.l. het Tijgerblad, het werd gretig gelezen. Enkele gebouwen waar wij als bataljon gelegerd waren was het N.I.S. gebouw, het Paleis van justitie en de Tijgerclub (regeringsgebouw). Semarang heeft ook een bovenstad Tjandi hier ligt het groot Elisabeth ziekenhuis.

Ook de Europese wijk de Gombel ligt in de bovenstad waar zich ook de Europese wijken bevinden. Semarang heeft ook een vliegveld, de banen liggen gedeeltelijk in het vijandelijk gebied. Hier zullen nog zware gevechten geleverd worden. Er staan nog volop beschadigde Jappen toestellen. Wij hebben hier een Mitchel bommenwerper staan. Tot zover beknopt Semarang, in mijn verder dagboek, zal U ongetwijfeld meer lezen over de stad en zijn omgeving.

D A G B O E K

Weet U Nog:

Dat wij 14 October 1945 vertrokken uit Sittard om 18.00 uur eerste stopplaats was Maastricht, 2e Brussel 3e Calais 6.00 uur.

15 October 1945 om 11.00 uur steken we over naar Engeland(Dover) aankomst 13.00 uur, na het appel vertrokken we naar Nort Camp. Worden door de bevolking goed ontvangen.

15 en 16 October we zijn in Nort Camp maar we vertrekken weer naar Wokingsham, dat kamp was gebouwd voor de invasietroepen.

16 tot 20 October 45 inleveren van kleding en krijgen weer nieuwe Europese kleding, en wapens uit Holland.

21 October we ontvangen onze tropenkleding. Bekijken Engeland er is een R.K. Kerkdienst.

27 October Inschepen op de Nieuw Amsterdam samen met Nica, Marva, 8 R.I., 11 R.I., Jagers en K.N.I.L..

28 October Vertrek Nw. Amsterdam om 6.00 uur,

29 October, Veel zeezieken in de Golf van Biskaje

31 October, Passeren Algiers Oeralgebergte Malta.

3 November, Aankomst Port Said met het beeld van Ferdinand de Lince

4 November, Vertrek uit Port Said door het Suezkanaal

6 November zijn in de Rode Zee. Het water is steen hard.

7 November, zijn in de Golf van Aden. Temp. 30 graden.

8 November, Varen de Indische oceaan op. snelheid van het schip is 30 km. per uur.

11 November, Alarm man overboord. Na het appel wordt niemand vermist. Er is wel een man te veel aan boord blinde passagier in Nica uniform.

13 November, Aankomst in de Chinabaai. olie en water bunkeren.

14 November, Vertrek uit de baai de Indische oceaan op.

15 November, Wordt bekend gemaakt dat we naar Malakka gaan

16 November, Inenten tegen pokken, Passeren uiterste punt van Sumatra.

17 November, 11 R.I. gaat van boord naar de plaats Parjong (Malakka).

19 November, Wij varen door naar Port Wethingham,

20 November, Zijn ondertussen in Port Limet beland, worden 's morgens om 5.00 uur al aan land gezet, auto's brengen ons naar Morib Beach. aan de straat van Malakka.

27 November, Eerste post komt aan. De verzenddatum is 24 en 25 October uit Holland.

30 November, Inpakken voor mogelijk vertrek naar Soerabaja, Gaat niet door! Verder zware trainingen voor gevechten in de tropen.

25 December, Vertrek voor Kerstviering appel 06.30 uur vertrek naar Klang, Kerstmis bij de Franse Paters en Zusters. Jo Spruit zingt kerstliederen. Ik zing zelf in het Kerkkoor.

26 December, Wordt gevierd in de compagnie met liedjes en voordrachten.

29 December, Cees Govaerts en kapitein van de Broek beginnen met het geven van Engelse lessen

31 December, Veel geknal en kruidamp gaan we het oude jaar uit, maar voor 100 procent zijn we thuis.

1 Januari 1946 Het oude jaar is geëindigd in de rimboe van Morib Beach Malakka, Het nieuwe jaar hopen wij allemaal spoedig te beginnen op die plaats waar wij ons voor gesteld hebben n.l. Indië. Er is vandaag geen dienst, wel een filmvoorstelling.

23 Januari, Dagje verlof naar Kuala Lumpoer.

25 Januari, Gelegenheid voor het opnemen van groeten per grammofoonplaat voor thuis.

27 Januari, een soldaat van de 4e Cie vermoord. A.F. van Weert.

29 Januari, Vermoorde jongen begraven in Klang

30 Januari, Nachtoefening, alles gebeurd op kompas. Het is stikdonker. Werken met vuurvliegjes op ons rug.

31 Januari, Oefening in het veroveren van een kampong, Het is een zeer zware oefening en de temperatuur is hoog.

1 tot en met 8 Februari, iedere dag velddienst, schietoefening en wacht. We worden terdege afgeknepen.

9 tot en met 16 Februari, Sportweek, iedere dag sport.

16 Februari Pakken voor cursus.

17 Februari, Bepakking moet 35 kilo wegen plus 2 wapens en munitie. De zon was onhoudbaar. Er waren jongens die uitgeput neervielen, In het kamp worden we gelegerd in tenten en 's nachts hadden we veel last van schreeuwende apen.

18 tot en met 20 Februari, Veel exercitie in tropen zon met volle bepakking. Veel gym. In de avonden nog lessen.

21 tot 28 Februari, nog steeds kadercursus, veel les in het lopen op kompas en patrouilles. Tijdens de oefening wordt er met scherp geschoten.

28 Febr. tot 5 Maart laatste week op het kaderkamp Het is ontzettend warm. Schieten veel met scherp. Op de hindernisbaan wordt er met scherp over ons heen geschoten. Er wordt gepraat dat we snel naar Indië gaan.

6 maart, Giel Hendriks neemt afscheid en vertrekt naar Singapore.

7 Maart, klaarmaken voor vertrek naar Indië

8 maart, Vertrek uit Morib Beach 08.00 uur. Aankomst om 12.00 uur te Port Dickson op het voetbalveld. 22.00 uur op de boot de Sommelsdijk.

9 Maart Vertrek van de Boot 08.30 uur. Ook 2 13 R.I. gaat mee naar Semarang. Aan boord krijgt iedere sectie een kist noodrantsoen. Daar moesten we het mee doen.

De Sommelsdijk was een vrachtschip met veel te weinig accommodatie. Er was b.v. geen keuken aan boord en ook geen slaapegelegenheid. De nacht was al zover gevorderd

dat de meeste op het dek bleven en het laden van het schip gade sloegen. We koersen n.o. richting Boreneo en passeren de evenaar. De zon staat recht boven ons en iedereen zoekt naar een schaduwrijk plekje. Slapen kom je niet aan toe en doe je toch een dutje. Bij het wakker worden weet je niet waar je bent. Dat is een rare gewaarwording.

10 Maart, Wij varen op de Javazee.

Aan boord v.d. Sommelsdijk. (foto J.v.d.Heijden)

11 Maart 1946, Op de rede van Semarang. Ieder vraagt zich af hoe we ontvangen zullen worden. Het is 13.30 uur. 2-13 R.I. is reeds aan land.

12 Maart 1946, Met landingboten worden we aan land gezet.

Wij bezetten de stad die vol barricades staat. Kennelijk zijn we hier niet direct welkom. Geen juichende mensen, soms een handopsteken, maar dan weer snel doorlopende mensen. De eerste ligging is in een weeshuis, daar is het ook niet lux. We moeten slapen, als je dat tenminste kan, op de plavuizen. Onze opklapbare bedden zijn er nog niet en we moeten weer op noodrantsoen in leven zien te blijven. Wat overigens wel lukt.

14 Maart 1946, Voor het eerst sinds vier dagen warm eten en wel "pap"!

Mijn sectie bezet de stuwdam van de elektrische centrale die toch nog in werking is. Aanwezig zijn daar nog de Engelsen.

16 Maart 1946 is de overname en komt hij onder beheer van ons, We installeren ons goed voor onze veilig te stellen. Ieder krijgt zijn post toegewezen, de mitrailleur wordt op het balkon geïnstalleerd. Als het donker geworden is, gebeurt er voor onze doen toch iets vreemds. Langs voor ons onbekende paadjes weten er toch een aantal meisjes onze post te benaderen. Ik vroeg aan de Engelse cdt .die nog bij ons lagen wat dit te betekenen had. Zijn antwoord was: "onze animeermeisjes". "Weg wezen met dat spul"; was mijn antwoord, tot groot verdriet van de Engelsen maar niet in mindere maten van onze jongens!

19 Maart 1946. Er wordt voor het eerst op onze post geschoten. Wij geven een gespreid vuur terug want we weten niet precies waar het vandaan komt.

20 Maart 1946, Activiteit aan beide zijde. Er is meer op onze stellingen geschoten Met uitzenden van patrouilles kan de zaak uiteen gedreven worden. 6 extremisten gevangen genomen en afgeleverd bij onze inlichtingendienst.

21 Maart 1946, Patrouille activiteiten aan beide zijde, samen met de Engelsen lossen we dit zaakje op,

22 Maart 1946, Stroom verbroken. De extremisten weten op een of ander manier toch te saboteren.

25 Maart 1946, Stellingen bouwen in versneld tempo. Vijandelijk contact op grotere schaal, kampongs in de omgeving worden in brand gestoken. De ring rond Semarang wordt door onze troepen vergroot. De stad is nu omringd door ons. Bij schermutselingen tussen onze troepen en de vijand vallen er aan hun kant 6 doden en verscheidene gewonden. Bij ons 1 gewonde.

1 April 1946, Sectie overgeplaatst naar Elektrische centrale. De ligging daar is slecht op stenen vloer van de schakelkamer.

4 April 1946, Bezoeken Nederlandse wijk Tjandi met jeep worden daar hartelijk ontvangen door de bevolking. Het ziet er hier in de bovenstad mooi uit. De wegen zijn goed en de huizen zijn heel. Bekijken ook het Elisabeth ziekenhuis. Er werken hier veel nonnen. Hier staat ook de artillerie opgesteld, die is bemand met Gurkatroepen (Brits Indiërs). Er wordt gezegd. dat deze de munitie en granaten verkopen aan de vijand. De K.N.I.L. zal hun werk overnemen.

5 April 1946, Zuiveringpatrouilles in kampongs langs de Bodjong. De volgende dagen volgen er nog meer grotere acties dan en in de kampongs, Er zitten daar veel wapens en munitie van infiltranten .

11 April 1946, Tekeningen gemaakt van "post centrale". ten b.v. Cie .commandant.

12 April 1946, Tekeningen gemaakt van de sluis van de centrale.

13 April 1946, Tekeningen gemaakt voor een prijsvraag. De stellingen van ons en de vijand liggen slechts 500 meter uit elkaar.

17 April 1946, Houden met ons zangkoor repetities voor de paasmis . Deze is in de Kathadrle kerk o.l.v. Kapitein Veldman.

19 April 1946, na een zware verkenningstocht krijgen we s' avonds toch de gelegenheid naar een dancing te gaan in de Paraclub.

20 April 1946, Sergeant van de week in het Paleis van Justitie onze legerplaats.

26 April 1946, Einde dienst als serg. van de week. Geen bijzonderheden.

27 April 1946, Weer terug in de centrale. Alles is rustig na uitgebreide acties in de omgeving.

28 April 1946, Het is Zondag. Wacht Cdt. bij de Elektrische centrale.

2 mei 1946, We bouwen nieuwe coulisse voor onze nieuwe revue, 's avonds is er een bioscoopfilm 'Leve in de brouwerij''

4 Mei 1946, veel brieven geschreven tevens coulisse bouwen. tevens wacht cdt.

5 Mei 1946, Stuurt dameskousen naar Toos. Naar de bioscoop.

8 Mei 1946, Coulisse schilderen voor de nieuwe revue. Repetitie zangkoor. 's avonds naar de tijgerclub.

10 Mei 1946, Coulisse en toneel opgebouwd voor de revue. De titel van de revue is 'Dat mag hem niet hinderen.'

11 Mei 1946, Hele dag in het Royal Theater op de Bodjong voor het toneel. 's Avonds dansen in de Tijgerclub.

12 Mei 1946, Dienst als Luitenant van de dag. Tijgercabaret generale repetitie.

13 Mei 1946, Toneel bouwen, repetitie van het toneel alles loopt Prima!

14 en 15 Mei 1946. Opvoering van de revue voor de hele brigade op 16 Mei voor de bevolking, Alles een groot succes.

Aanvulling op datum 15 Mei, 's morgens om 4 uur uit bed de bergen in en gevechten met de voorposten van de extremisten. Vijand 5 doden, een gevangenen. Onze kant geen verliezen.

17 Mei 1946. Toneel in het Royal theater afbreken. 's Avonds film Rusia. Naar de militaire tandarts, vitamine slikken.

18 Mei 1946, Tand en tandvles laten bewerken. Aanvulling op 18 mei, Aanval bij Tjandi op een kampong, samenstelling van de troepen was hier Stoottroepen, 2 -6 R.I. en 13 R.I. Ook 2- 7 R.I. deed al mee.

20 Mei 1946, bezoek aan de Boeloegevangenis. Ontmoet daar gevangenen die Nederlanders hebben vermoord. Ze zitten als leeuwen in een kooi in de openlucht.

21 Mei 1946, Huiswacht in ons nieuw gebouw. Het is een villa vlak bij de brug over Kali Benteng. Maken korte verkenningen.

22 mei 1946, Op visite bij een Nederlandse familie in Semarang, Leuke avond met een goed etentje.

23 mei 1946, Naar aanleiding van een vermissing van mijn broek tijdens een inspectie, door Luit. Peters, een verzoek ingediend bij de bataljons cdt. deze te spreken. Ik moest nl. 1.25 gulden betalen voor de vermiste broek terwijl de wasbaboe hem had afgegeven bij mijn broer een post verderop. Werd door bataljons cdt in het gelijk gesteld.

24 Mei 1946, Tekenen van de commandovlag.

25 Mei 1946, Schietpartij bij de brug.

27 Mei 1946. Extremisten doen een aanval op het vliegveld. Door onze eerste compagnie afgeslagen. Kapt. Vaesen in schouder geschoten.

29 Mei 1946, Gezamenlijke actie van 6 R.I., Stoottroepen en 13 R.I..

30 Mei 1946, Weer aanval op het vliegveld. Nemen 2 spionnen gevangen.

31 mei 1946. Aanval wordt voortgezet. Vier gewonden aan onze zijde.

1 Juni 1946, Er wordt veel geschoten met mortieren ter ondersteuning zuiveringsacties.

2 Juni 1946. voetbalwedstrijd 6 R.I. tegen de Chinezen.

3 Juni 1946, Grote razzia onder de civiele politie, ongeveer 700 man aangehouden. Gevangenen uit de Boeloe ontsnapt. Inpakken voor vertrek detachement. Mogen niet uit.

4 juni 1946. Mogen nog steeds niet uit en moeten in de kazerne blijven.

5 Juni 1946, In de kazerne wordt gefluisterd er is vast iets op komst. Krijgen ons geld van het ingeleverd Maleis geld.

6 Juni 1946, Wacht. Geen bijzonderheden.

7 Juni 1946, Wachttroepen zijn nog geconsigneerd.

8 Juni 1946. Worden om 4.00 uur gewekt. Een kampong wordt gezuiverd. Is voor 80 procent extremistisch. Wij krijgen hevig vuur van Vickers en mortieren. We zaten in de stellingen van de vijand. We moesten onder dekking van ons brenvuur en mortier vuur terug trekken. Geen verliezen.

9 Juni 1946, 's morgens op patrouille in kampong "Berdan," achter de "C" post, verhinderen van brandstichtingen. Rens Franken verloofd, met handschoen. Naar Chinese tandarts voor gouden tand te zetten. Naar de goudsmid voor ketting herkenningplaatje.

10 Juni 1946, Patrouille door kampong Berdan. De eerste ci. heeft een aanval. De toestand rondom Semarang wordt met de dag slechter en spannender. Er wordt een zware slag verwacht de komende 14 dagen. De extremisten zitten minder dan 3 km. voor onze posten. Rens Franken zijn verloving gevierd in Toko Libertie . Om 22.00 uur bespreking over de komende acties.

11 Juni 1946, Naar hospitaalsoldaat. Last van ringworm. Acties op kampongs van 6.00 uur 14.00 uur.

12 Juni 1946, Gouden tand laten zetten, kosten: f 20,- .

13 Juni 1946, Op wacht bij de M.T.D. op de Bodjong, 's Avonds om 23,30 uur worden we plotseling afgelost voor grote actie.

14 Juni 1946, Met de hele cie. op actie in het niemandsland. 's Avonds op V.D. patrouille in de kampongs. V.D. patrouilles zijn patrouilles met geneeskundige als hospik er bij. We trekken de kampong in en zoeken naar publieke huizen. Daar er veel venerische voorkomen, worden zij door de militairen instanties opgespoord en gecontroleerd door middel van een 'uitstrijkje'. Een sectie omsingeld zo'n huis, het zijn meestal bamboehutten, om wegluchten van de vrouwen te voorkomen.

De hospik en de sectie cdt. gaan naar binnen en handelen de zaak af. Ik vond het wel een eigenaardig baantje, er bij te zijn, bij de strijkjes nemen, maar het moest gebeuren. Besmette huizen kregen een zwart kruis op de deur. De vrouwen werden later medisch geholpen. De kampong wordt verboden voor militairen. Out of bounds.

15 Juni 1946, Patrouille. Soldaat de Lepper vermist. Men denkt dat hij vermoord is.

16 Juni 1946, Op wacht N.I.S. gebouw. Om 14.00 uur wordt er alarm gegeven dat er een jongen vermist wordt. Het gaat hier om soldaat de Lepper 15-6- 46.

17 Juni 1946, Bespreking van een grote aanval. Inspectie. Klaar maken voor actie.

18 Juni 1946, 's Nachts 01.00 uur appel om 03.00 uur afmars naar uitgangstelling.

Om 05.00 uur begint de aanval. Wij krijgen hevig vuur van de vijand, doch door hardnekkig terug te vechten verdrijven wij de vijand. 5 lichtgewonden, een zwaar gewonde. Uit mijn sectie een gewonde n.l. van As uit Oud Gastel.

19 Juni 1946 Op patrouille naar kampong Malaja. Geen bijzonderheden.

21 Juni 1946, Dirk Kats, sold van onze cie. aan zijn verwondingen van de actie 18 Juni overleden.

21 en 22 Juni 1946, Begrafenis van Dirk Kats. Hij was 23 jaar (1922). Dirk was bij een gezamenlijke actie van onze cie en werd zwaar gewond terwijl wij onder hevig vuur liggen. Door de veldradio werd er gemeld dat Kats zwaar gewond was. Ook ik en mijn broer Anton waren bij de actie betrokken. Wij waren niet bij elkaar toen het bericht doorkwam. Wij dachten beide het zelfde bleek later, n.l. 'Hij is het.' Wij konden Dirk niet want hij was van een andere cie overgekomen.

De verdere actie zat mij als lood in de benen. Het was daarom een grote blijdschap, voor ons beide toen wij bij het einde van de actie elkaar ontmoetten bij de kantinewagen in het achterland. Antons eerste reactie was: "ik dacht dat jij dood was". Ik heb alleen maar idem dito gezegd. Bij nadere informatie hoorde wij dat het Kats met een K was. Volgens maten stierf hij met de foto van zijn meisje in zijn hand. Die had hij altijd bij zich zo wordt verteld. Dirk Kats woonde in Willemstad. Geboren 30 -8 -1922. Bezoek aan sold.van As de gewonde uit mijn sectie. Maakt het goed.

23 Juni 1946. Gereed houden voor patrouille 11.00 uur vertrek. Om 13.00 uur bereiken we onze observatieposten en verblijven 2 uur in vijandelijk terrein. Om 16.15 uur komen we zonder verliezen terug op onze post.

24 Juni 1946. Wacht bij de Militaire Technische Dienst. Afscheid etentje in Casino van twee in Bergen op Zoom geleverde matrozen.

25 Juni 1946. Zeer zware patrouille in bergachtig terrein. Twee soldaten in katzwijn door oververhitting

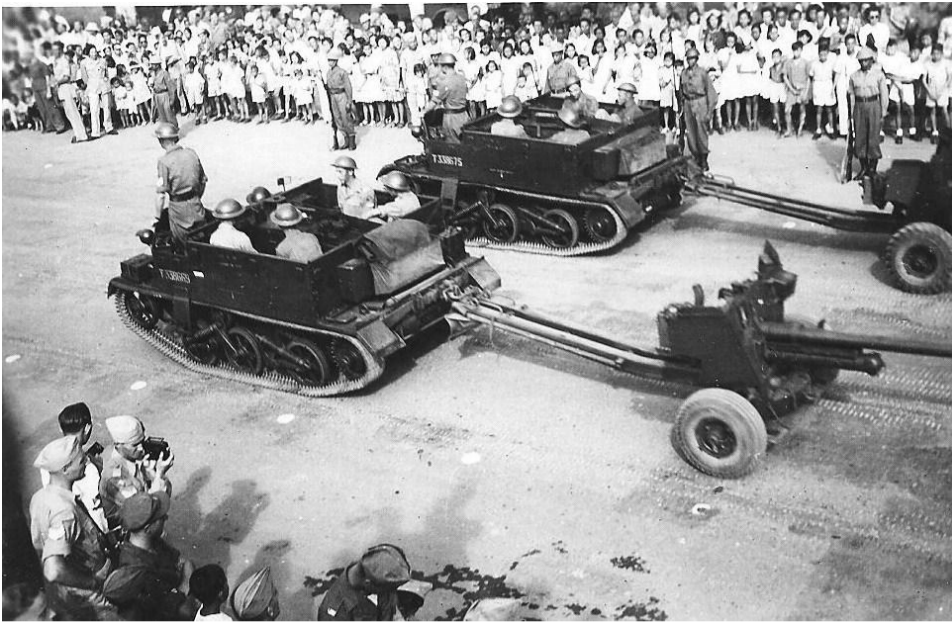
26 Juni 1946. De compagnie is vrijaf. Ons peloton moet zich gereed houden.

27 Juni 1946. Ons gereed houden als reserve voor grote actie van de tijgerbrigade bij Malaja kampong. Grote wapenbuit. De meeste wapens waren familiewapens, zoals kapmessen en krissen, maar ook veel geweren en granaten. Veelal Japanse wapens. Ook veel wurgstokjes en knopkettingen en speren.

28 Juni 1946. Oefening voor parade.

29 juni 1946. 08.00uur aantreden voor parade t.g.v. verjaardag van Prins Bernhard. Infanterie ,tanks,M.T. en M.P. De luchtmacht alles op zijn best opgepoetst vliegtuigen scheerden over de Bodjong Het was een groot machtsvertoon.'s Avonds was het feest in de tijgerclub. Gezellig gegeten in de Tijgerclub.

30 Juni 1946. Om 01.30 uur reveille. Klaarmaken voor grote veld-dienst. Om 05.00 uur op de trucks en gaan richting oud vliegveld. De patrouilles die eigenlijk in gevechtscontact hadden moeten komen konden dat niet krijgen. Om 11.00 uur waren we weer terug.

Parade Bodjong.2-6RI. Foto's Carel Eversen

1 Juli 1946. Erewacht voor Generaal Spoor op het vliegveld van Semarang om 's morgens 9.00 uur en 's middags om 15.00 uur. Inpakken voor definitieve legering op het vliegveld.

2 Juli 1946. Vertrek uit Semarang naar het vliegveld. Gaan in de avonduren toch nog naar de bioscoop. We worden al snel ingewijd, want we worden beschoten met mortieren. We krijgen laat in de avond uitleg voor verkenningspatrouilles.

3 Juli 1946. Op patrouille, sterkte van een compagnie aan vijand waargenomen. De vijand wordt beschoten door ons vliegtuig: een B 25 bommenwerper.

4 Juli 1946. Grote actie van gezamenlijk 6 R.I., Stoottroepen. 13 R.I. en 7 R.I.

5 Juli 1946. Ontvangen hevig mortiervuur maar het is niet gericht.

6 Juli 1946. Op patrouille, geconsigneerd wegens vijand rondom het vliegveld.

7 Juli 1946. Artillerie beschieting onzerzijds. Geconsigneerd. We verhuizen van het gebouw naar tenten.

8 Juli 1946. Op patrouille rond het vliegveld. Het is hier erg bergachtig. De patrouilles hebben last van vijandelijk vuur vanuit de hoogte punten en de randweg van de kampongs.

9 Juli 1946. Wacht. 's Nachts in de verte een beetje onrustig.

10 Juli 1946. Kapitein Veldman (dirigent van ons koor en compagnie cdt. van de 3e cie) en Luitenant Fick van de inlichtingendienst sneuvelen bij een verkenningsvlucht van het vliegtuig. Sneuvelen van Kapt. Veldman. Zoals reeds is gezegd was hij dirigent van het koor en een echt gelovig man. Hij was gehuwd, was 39 jaar (3-4-07) en woonde in Denekamp. Had 8 kinderen.

Regelmatig ging het vliegtuig de lucht in. Er mochten dan wel eens militairen mee vliegen. Deze keer ging het mis. Het vliegtuig werd beschoten door de vijand. De bemanning wist niet dat het was geraakt.

Bij en na de landing lekte er bloed uit de neus van het vliegtuig. Bij opening van het luik onder het vliegtuig lagen de twee lijken in de neus. Beide waren reeds overleden. De tweede Luitenant Fick lag bij kapt. Veldman. Fick was van 26- 2- 21. Hij was inlichtingen officier 2- 6 R.I.

Het overlijden maakte diepe indruk bij de troepen van 2-6 R.I. Er werd een mooie requiemmis gezongen door ons koor in de kathedrale kerk te Semarang. Daarna was er een begrafenis met militaire eer.

Het was overweldigend druk. Hij had vele vrienden van burgers en kerkelijke mensen.

11 Juli 1946. Op patrouille. Komen onder hevig mortier vuur. Komen gelukkig zonder verliezen op onze basis terug.

12 Juli 1946. Worden in de vroege morgen gewekt door hevig mortier vuur. We zijn er stil aan aangewend en blijven lekker op ons bed (we zijn erg vermoeid).

We zijn deze dag eigenlijk reserve peloton. Worden om 09.00 uur toch gealarmeerd,. Alleen mijn sectie gaat weg ter bescherming van nieuwe mortier opstelling. Na beschieting door onze mortieren zijn wij weer om 11.00 uur terug. 's Avonds om 24.00 uur wacht op het zuidelijke deel van het vliegveld. De stellingen daar zijn goed gebouwd met openingen voor de automatische wapens als bren. Ze waren overdekt met een dikke laag zand. Voor ons lag een goede prikkeldraadversperring. Het was een heel gesjouw in de vroege morgen. De temperatuur was rond de 28 graden C en erg benauwd. Dat komt omdat Semarang in een dal ligt. De 5 inch mortieren moesten verplaatst worden van de rand van het vliegveld. Meer naar de spoorbaan. De draagwijdte van de mortieren moest vergroot worden richting de vijand. Alle onderdelen en granaten moesten gedragen worden. Dat werd vooral bezwaard, omdat je van dwarsligger op dwarsligger moest stappen en dat gaf een flink schokkend gevoel in je schouders. Tevens moest je oplettend zijn, want je kon op ieder moment vijandelijk vuur krijgen. We liepen n.l. richting de vijand. Na 1 a 2 km. langs en op de spoorbaan gesjowd te hebben, gingen de mortieren in stelling.

Mijn sectie ging 200 meter verder in hinderlaag liggen, zodat eventuele vijandelijke patrouilles niet direct bij de mortieropstelling konden komen. Na 15 minuten gingen de granaten richting Bringin. We hoorden ze over ons heen suizen en hoopten maar dat er geen blindganger tussen zou zitten. Die zou bij ons terecht kunnen komen. Er werden ongeveer 50 granaten afgevuurd. Kreeg via een lichtsein dat ik mijn sectie terug kon trekken langs de spoorbaan naar het vliegveld. In de verte waren branden waar te nemen.

13 Juli 1946. Lichtsignalen. Aanval op vijand door de derde cie.2-6 R.I. 1 dode en 2 gewonden. Er wordt door onze artillerie veel geschoten.

14 Juli 1946. Fancy fair voor de Chinezen van Tangerang. We krijgen versterking van 25 man van 9 R.I. Wacht. Overplaatsing naar nieuwe tent (kadertent)

15, 16, 17 Juli 1946. Stellingen bouwen rond het vliegveld.

18 Juli 1946. Grote acties Stoottroepen. 1 dode. Veel buitgemaakt materiaal. Ook krijgsgevangenen waarbij een kapt. van het oude K.N.I.L.. Vuurpeloton voor kapt. K.N I.L. Was een overloper naar de T.N.I. en de Jappen.

19 Juli 1946. Sectie mee voor bescherming van de mortieren. Zware dag na een slapeloze nacht.

20 Juli 1946. Patrouille rond het vliegveld.

21, 22, 23 Juli 1946. Wacht op het vliegveld.

24 Juli 1946. Actie van 7 R.I. en de stoottroepen.

25 juli 1946. Lichte dienst wegens een schouderverzakking van het mortiergranaten dragen

26 Juli 1946. Nog lichte dienst

27 Juli 1946. 2e en 3e peloton op actie. Kampang Bedah. Mijn sectie maakt een zware mitrailleur buit van Amerikaans makelij met munitie en handgranaten en een karabijn.

28 Juli 1946. Geen bijzonderheden.

29 Juli 1946. Sergeant van Gelder krijgt onderscheiding Bronzen Leeuw voor verdiensten in 1940. Mortieren schieten kampong in brand.

Onderscheiding van Gelder. Foto: Jan Wijers

sergt. V.Gelder, foto hr.Duijf

30 en 31 Juli 1946. Wacht. Veel lichtgranaten. Spion gesnapt. Poogde 5 maal te ontsnappen. We worden gewaarschuwd dat er voor de Islam een bijzondere tijd aanbreekt n.l. een onkwetsbaarheid. Er valt volgens onze I.D. vast de komende dagen wel iets te beleven. De aangrenzende kampongs zijn dichter bevolkt dan anders. Ook 's nachts ziet men veel lichtsignalen in het bergachtige gebied.

Onze stellingen zijn ook extra bemand. We slapen gekleed op onze tampat, onze wapens direct onder bereik. Onnozele bedelaars komen aan de ingang van het vliegveld z.g. bedelen. Onze I.D. heeft ze echter in de link en ze worden direct naar Semarang overgebracht ter verhooring door de inlichtingendienst.

1 Augustus 1946. 1^e peloton van 1^e Cie verlaat het vliegveld, 2e peloton komt ter aflossing.

2 Aug 1946. Wacht. Vijandelijke patrouilles in het voorterrein.

3 aug 1946. Veel rumoer in de omgevende kampongs.

4 aug 1946. Om 04.55 uur vallen de eerste mortiergranaten op het vliegveld. De eerste schoten uit onze vicker mitrailleur gaan over het voorterrein. Groot alarm wordt gegeven. Onze jongens zijn op tijd in de stellingen. Dan volgt een grote vijandelijke aanval. Met veel lawaai komen zij op onze stellingen af.

Op 200 meter naderen zij ons onderscheidenlijk met wapens, bamboesperen en messen. Zij zijn te ver weg om ons te verrassen. Bij een afstand van 50 meter beginnen onze mitrailleurs te vuren. Ook de lichtere wapens komen in actie. Er vallen ontzettend veel doden en gewonden.

De aanvallers worden geschat op 1000 man. Onze zware mortieren gooien er alles in. In snel tempo gaan de granaten er uit. Zodat ook met dat spervuur het vliegtuig de lucht in kan.

Zij mitrilleren de vijand en landen en stijgen weer op na tanken en munitie in nemen. Nadat zij de vijand onder vuur genomen hebben, zien we dat het vliegtuig is geraakt. Er wordt ook gezegd, dat het vliegtuig na een landing al defect was, doch dat de bemanning toch wilde vliegen. Het vliegtuig wendt schielijk en stort brandend neer. Zes bemanningsleden van de K.N.I.L. luchtmacht komen om. Bij ons is er een dode, H.F. Hiddes, en een gewonde.

Bij de stoottroepen 3 doden en bij 13 R.I. 2 doden. Het was de grootste aanval op Semarang, doch werd door de Tijgerbrigade afgeslagen. Het kostte ons in totaal 12 doden en verscheidene gewonden. De verliezen aan de kant van de vijand waren 800 getelde lijken. De aanval werd vanuit de zee kant begonnen.

Wij werden vanuit zee gesteund door de Kruiser H.M. Huigens. Wij wisten niet dat H.M. kruiser Huigens voor Semarangse kust lag. Tijdens de aanval op Semarang hoorden we wel zware inslagen in het voorterrein en sommige dachten zelfs aan vijandelijk kanonvuur, doch de I.D. had geen melding gemaakt dat de T.N.I. zulk een zwaar geschut in het voorterrein had. Via de veldradio hoorden we dat het vuur van de Kruiser Huigens kwam. Dat gaf een hele opluchting.

Een klein stukje van koelbloedigheid. Tijdens het begin van de aanval kwam ik in de brenstelling van mijn sectie. Door de schietopening zag ik de meute aankomen op zo'n 100 150 meter afstand. Onze prikkeldraadversperring lag op ongeveer 20 a 25 meter voor onze stelling. Toen ze op 75 meter genaderd waren, zei ik tegen de brenschutter: 'van mij mag je beginnen met vuren.' Met een ijskoud gezicht zei hij tegen mij: "Laat ze maar komen tot tegen de pindraad, dan kunnen ze niet meer voor of achteruit ". En zo geschiedde het. Toen ze op 20 meter waren, gaf hij gericht vuur. Toen de vijand weggevlucht was ben ik maar niet gaan kijken. Het zal wel een vreselijke boel geweest zijn. De rest van de dag hebben we in de stellingen doorgebracht. Onze mensen en krijgsgevangenen hebben het voor terrein geruimd.

Hopelijk is Semarang even bevrijd van aanvallen door extremisten en T.N.I.

5 Augustus 1946. 's Morgens om 04.00 uur de stelling in tot 07.00 uur. 's morgens zijn wij in het voorterrein ter bescherming van de lijkenpikkers. Nog een karabijn gevonden. 's Nachts in alarmstelling. We moesten zo vroeg de stellingen in omdat het voorterrein zo drukbevolkt was. Het vermoeden werd bewaarheid, de bevolking kwamen hun lijken ophalen. Dat vonden we wel goed, dus laten hun rustig hun gang gaan. Je begon ze al te ruiken als de wind in de stelling waaide. De lijken vlak voor onze stellingen werden later in de middags geruimd door onze eigen mensen. Zij worden door onze patrouilles afgeschermd in hun werk.

Het waren voor ons zware dagen, maar de zekerheid dat wij hen de baas waren, sterkte ons en deden de vermoeidheid vergeten. De bevolking was dankbaar gestemd in Semarang. Was het ons niet gelukt dan was het een ramp geworden. Want het doel was de Nederlandse troepen in zee te drijven.

6 Aug 1946. 06.30 uur uit de stelling en inpakken voor vertrek. Tussendoor nog een paar wachten lopen. Na een maand zware dienst op het vliegveld terug naar de stad Semarang, 's Nachts weer wacht bij de brigade stores en Malaija kampong. We krijgen deze keer krentenmik met fruit. Verder 12 uur geen bijzonderheden.

7 Aug 1946. Er wordt veel met mortieren geschoten 's nachts. 's Morgens om 08.00 uur vertrek naar C.P. post. Patrouille in kampong Malaija.

8 Aug 1946. Op rapport bij Cie. Cdt. Geen straf. Op wacht bij de M.T. brigade(Bodjong) Naar het Elisabethziekenhuis voor bloedproef.

9 Aug 1946. Actie van onze eerste cie. 1 dode, soldaat van de Laar. In vijandelijk terrein achter moeten laten .....

Artillerie hele dag en nacht in actie. Stellingplaatsen aan moeten wijzen van gebouwen die evt. verdedigd moeten worden.

10 Aug 1946. Gereed houden voor actie. Ons motto is er zelf tegenaan gaan en de vijand ontregelen in zijn plannen voor ze zelf aan kunnen vallen.

11 Aug 1946. Wederom aanval op Semarang. Deze wordt met hevig tegen vuur van artillerie en grondtroepen afgeslagen. Vanaf 04.30 uur in alarmstelling . Overdag patrouilles naar vijandelijk gebied. Ontvangen veel vuur. Eerste Cie verloor een dode (sergeant) en 4 gewonden door snipervuur. Onze Cie. geen verliezen. Zijn een uurtje vrij voor kantine.

Samenvatting van de laatste dagen: 8, 9, 10 en 11 Aug.46.

De aanvallen op de stad Semarang worden veelvuldig. Ook de infiltraties zijn veelvoudig ,daarom moeten ook de grote gebouwen extra beschermd worden om aanslagen te voorkomen. Bijvoorbeeld Elektrische centrale, waterleiding, ziekenhuis,etc. De stellingen worden zo geplaatst dat de schootsvelden elkaar kruisen.

Bij de verdedigingswerken in Semarang ziet het er grimmig uit. De Nederlandse bevolking vraagt ons wat er gaat gebeuren of we soms terugtrekken? Maar niets is minder waar. Het zijn uitsluitend maatregelen van de niet te kunnen missen gebouwen en nutsbedrijven. We worden ook in deze tijd van de ene post naar de andere gesleurd. Dikwijls moeten we met een paar mensen toch een redelijk groot gebied beschermen.

Wanneer we wacht hebben, slapen de reservemensen als het ware in het mitrailleurnest, naast de man achter de bren. Het is nu een tijd dat een man voor drie moet tellen. Overal voeren we actie om de vijand te intimideren. en geen kans geven om onze sterkte te polsen. Op de 24 uur wordt er niet meer geslapen dan 4 of 6 uur. Uit de kleren komen we niet. Het eten loop je wel eens mis, omdat je net uit de stelling recht op de auto moest voor een actie, in plaats van aan tafel om te eten. Toch blijft het moreel goed.

Op de wagen. Foto Carel Eversen

12 Aug 1946. Patrouille van hele vierde cie. Doel: het bereiken van het P.R.I. hoofdkwartier (hoogte punt 13). Mijn jongens komen net van wacht en moeten weer direct mee het veld in. De Cie. vertrekt om 7.30 - uur en zijn om 15.00uur weer terug. Was zeer zwaar. 2 doden en zeven gewonden. De buit was in de steek gelaten wapens.

13 Aug 1946. Giel Hendriks vertrekt naar Welfare in Batavia. Vrij van velddienst. Wel wacht bij brigade.

14 Aug 1946. Terug van wacht. Ben nu even vrij en schrijf veel brieven.

15 Aug 1946. Weer aanval op het vliegveld, maar ze liepen in onze mijnevelden. Het vliegveld is rondom geboobytrapt

16 Aug 1946. Peleton op patrouille. Geen bijzonderheden.

17 Aug 1946. Geen bijzonderheden. Ontvangen weer post.

18 Aug 1946. Peleton op patrouille. Vinden het lijk van soldaat van de Laar(zie 9 Augustus) met wapen en munitie nog bij hem. Opgehaald en met militaire eer begraven. Sergeant-majoor brengt rapport uit bij de kolonel brigade cdt.de Lange.

19 Aug 1946. Korporaal Westdorp gaat naar de stafcie als M.T. korporaal. Op wacht bij Tijgervilla. De Tijgervilla was een villa waar onze gewonden verzorgt worden door onze eigen hospitaalsoldaten.

20 Aug 1946. Vrij van dienst. Bezoekt de gewonden in het St. Elisabethziekenhuis.

21 Aug 1946. Er worden vrijwilligers gevraagd voor het vormen van een z.g. Elite Korps. Speciaal worden zij opgeleid voor gevechten in de jungle /en riskante verkenningen in diep vijandelijk gebied. Ik heb aan mijn positie hier al genoeg en heb dit aan mij voorbij laten gaan. Verjaardag van Toos een extra briefje en cadeautje onderweg.

23, 24, 25 Aug 1946. Tekenen van diverse schootsvelden omdat ik bij het betrekken van nieuwe stellingen of gebieden mij eerst ging oriënteren hoe het buitengebied er uit zag en dat op tekening vastlegde (vooral de sloten, heuveltjes, huizen en bebossingen werden door mij opgemeten en in graden vanuit de stelling op tekening gezet, zodat ik en mijn sectie precies wist wat er was in het voorterrein wanneer wij beschoten werden uit een bepaalde richting. Ook de Cie.cdt en zijn officieren kregen begrip voor mijn werk met als gevolg dat ik het ook voor het peloton en de cie. moest gaan doen. Zelfs de I.D. kwam naar de tekeningen kijken. Hele kampongs en kampementen worden door mij op tekening gezet. Bij de Cie.cdt. hingen de tekeningen van plattegrond en stellingen en gebouwen van kampementen.

22 Aug 1946. 2e Peloton op patrouille. Schieten twee T.R.I.-ers neer. Wacht bij Tijgervilla. Generaal Spoor in Semarang. Korporaal Geers naar ziekenhuis overgebracht.

23 Aug 1946. Wacht.

24 Aug 1946. Sergeant van de week. 3e peloton op patrouille.

25 aug 1946. Tekeningen maken.

26 aug 1946. tekeningen maken. 3e Peloton op patrouille. 1ste peloton moet te hulp komen, voor insluiting door de vijand.

27 Aug 1946. Tekeningen maken. Cie. op actie, geen bijzonderheden.

28,29 en 30 Aug 1946. Geen bijzonderheden. In het Oosten actie 1 Lakas (30 aug.).

31 Aug 1946. Parade op de Bodjong (Mobiel)

1 September 1946. Inpakken voor detachementen. Posten. Mijn sectie wordt overgeplaatst naar het pompstation. Water. Bewaking.

2 Sept 1946. Weer een aanval op het vliegveld, 1 gewonde.

2 t/m 20 September 1946: De post aan het pompstation was een vrij rustige post. Rondom woonden veel Ned. Indische families. Wanneer er een vreemde in de omgeving was, werd dit direct gemeld.

Wij bezochten ook dikwijls de families. Het pompstation was er voor het distribueren van het water voor gedeeltes van de stad. Het geheel was bovengronds opgesteld, dus tamelijk kwetsbaar. Het eten werd tweemaal daags aangevoerd vanuit de bataljonskeuken. Had wel enige moeite met het paraat houden van de jongens. Je moest ze steeds wijzen op de belangrijkheid van deze post. Ook de meisjes lieten zich te dikwijls zien bij de posten. Ik heb vijf meter voor de posten een draadversperring aan laten leggen. De soldaat er achter en het "publiek" er voor. Maar goede posten houd je niet lang. Binnen drie weken was het weer vertrekken geblazen. Als Cdt. van zo'n post had je echter niet veel vrijheid en rust. Ieder moment moest je wel ergens plotseling opduiken.

3 Sept 1946. Luitenant Nauta krijgt motorongeluk. Bij de oppasser(Sold. Farla) die achterop zat moest voet tot onder de knie geamputeerd worden.

Cor Farla

Ferd Nauta

4 Sept tot en met 10 Sept 1946. Wacht en stellingen maken rond het pompstation. Alles rustig.

11 Sept 1946. Natte moesson heeft intrede gedaan.

12 en 13 Sept 1946. Het blijft maar goed door regenen. Geen bijzonderheden.

14 Sept 1946. Ik krijg een proces verbaal van de M.P. wegens het roken in de bioscoop.

15 Sept 1946. Artilleriegranaten vallen in de omgeving van onze post. Manschappen in stelling. Geen bijzonderheden.

16 tot en met 18 Sept 1946. geen bijzonderheden

19 Sept 1946. Krijg bericht van overlijden van Jeanne Stuart. Na een nachtelijke operatie is zij overleden. Jeanne was pas 5 a 6 weken in Semarang. Op bezoek bij de zusters in het Elisabethziekenhuis naar aanleiding van het overlijden van Jeanne. Beloofd te schrijven naar familie van Jeanne in Bergen op Zoom. Ontvangen camouflagepakken voor komende acties.

Camouflagepakken. Semarang 1946. Foto Jan Delissen

We gaan oprukken naar buiten Semarang. De ring rond Semarang moet groter worden om meer veiligheid te krijgen voor de bevolking en dat de arbeiders weer terug kunnen komen om op de sawa's te werken. Tekenen van kaart van Semarang.

20 Sept 1946. Op bezoek bij zusters en verpleegsters in het ziekenhuis.

21 Sept 1946. Vertrek van het pompstation naar Tijgervilla op de Bodjong. Alles klaar maken voor het oprukken het binnenland in.

22 Sept 1946. Om 04.30 uur v.m. klaar staan voor afmars. 07.00 uur start. Bij de driesprong Persilan -Sins Tapak gaan we van de auto's en rukken op naar Persilan. Worden ondersteunt door tanks en artillerie. Mijnenzoekers ruimen de weg van mijnen. Die liggen er maar plentje. De artillerie vuurt over ons heen.

De mijnenopruimers aan het werk. Foto mijnenruimer Koos de Ruiter

De granaten slaan 100 tot 200 meter voor ons in. Om ongeveer 10.00 uur bezetten we de streek Persilan en nestelen ons in de stellingen die koortsachtig worden bescherming zodat wij ons konden ingraven, verjaagd de vijand met lichte mortieren en geweevuur. Persilan zal voor onze Cie. een klein monument worden in Indisch binnenland.

Ten zuiden van Persilan staan kleine hutten, gedeeltelijk worden die plat gebrand om een goed schootsveld te krijgen. Het noordelijk gedeelte is de weg naar Solo. Links en rechts zijn verlaten onderkomen sawa's, recht vooruit in het noorden ligt hoogtepunt 15, voor ons een moeilijk punt. Van hieruit zouden wij goed beschoten kunnen worden. Een goed ingerichte stelling met vaste vuurlijn, zou veel kunnen bijdrage aan onze veiligheid.

Bren in stelling 1946. Foto: Jan Delissen

Het oostelijke gedeelte was heuvelachtig. De grens van ons kamp daar was een steile heuvelrand. Daarop werd een mitrailleursnest gebouwd. Het westelijke gedeelte was een hechte bebossing. Hierin liggen wat vaste boobytraps.

We zouden hier wel enige tijd blijven dus alles werd snel en goed opgericht. We maakten zelf onze eigen doucheruimte. De keuken werd opgericht in het westelijke gedeelte.

Hier in Persilan werd ook veel gebouwd voor de bevolking. Ook een ziekenhuisje werd er gebouwd. De Rode Kruis zusters kwamen hier regelmatig op bezoek voor hulp aan de bevolking. Ook zorgden we dat er kantine gebouwd werd. Alles van bamboe. Hier kwamen de artiesten optreden en werden de films gedraaid. Vanuit dit kamp werden de acties tegen de extremisten en brandstichters gevoerd. Het binnenland in. Regelmatig werden we wel in onze rust gestoord door vijandelijk vuur, maar we waren er ons van bewust dat onze stellingen goed waren en onze vuurleiding

23 Sept 1946. Hele dag besteed aan het tekenen van plattegrond van het kampement en schootsvelden t.b.v .Kapt.Cie.Cdt. Koppenol. Nu reeds brengen bewoners van de desa voedsel te koop naar Semarang.

24 Sept 1946. Hele dag tekenen van stellingen. Er wordt ook hard gewerkt aan het bouwen van de stellingen. Kolonel de Langen, de brigade Cdt., is op bezoek in ons kampement.

25 Sept 1946. Tekenen van kampement. Krijg een nieuwe tent. Wacht cdt over 3 mitrailleurposten.

26 en 27 Sept 1946. Tekeningen maken van het gevechtsterrein. Er zijn enkele schietpartijen in de omgeving.

28 Sept 1946. Generaal Bouman en Indische generaal K.N.I.L. bezoekt onze stellingen in Persilan. Krijg 's avonds een pluim van de kapitein voor het maken van de tekeningen. De generaal had ze gezien.

29 Sept 1946. Wachtdct. van de drie stellingen. 's Avonds openluchtfilm op het kampement. Moet gestaakt worden wegens vijandelijk vuur. Het komt niet tot een gevecht.

30 Sept 1946. Rust na wacht. De patrouilles lopen goed.

1, 2, 3 October 1946.

2 October 1946 zijn wij 2 jaar van huis. Niemand praat er over!!!! Wacht Alles rustig.

Twee jaar! Niemand praat er over staat hier boven. Nee, praten niet, wel elkaar toe schreeuwen, nog een half jaartje dan zijn we weer thuis. Dat leefde onder de jongens. Sommigen dachten zelfs voor een jaartje het gezien te hebben. Veel jongens hadden niet het idee, een lange verbandakte te hebben getekend. Deze akte was rekbaar zolang dat den Haag dat maar wilde.

Er werden deze dag meer brieven gepost dan anders. Ieder beleefde deze dag op zijn eigen manier. Toch had bijna ieder het in zijn hoofd dat we de komende zomer thuis zouden zijn. Niemand wist het echter zeker. We hadden in ieder geval een doel om naar te leven. Enkele jongens hadden het toch al kwaad, heimwee naar huis deed zich gelden. Ze zaten maar stil voor zich uit te staren. Vooral de jongens die een meisje hadden en wie bericht gekregen hadden dat het "uit" was. We deden alle moeite deze knapen uit de put te halen. We sleepten ze overal mee naar toe, en praatten veel met hen. Er waren ook vrienden die naar dat meisje schreven om het weer goed te maken . Ook correspondentievriendinnetjes konden veel goed maken.

4 Oct 1946. Dag verlof naar Semarang. Weer een keertje in de tijgerclub, met oude bekenden die een vaste post hadden in Semarang.

5 Oct 1946. Patrouille. Maken twee doden aan T.N.I. zijde.

6, 7, 8 October 1946, Wacht cdt .C.Kessels vertrekt naar Batavia en daarna naar Holland wegens afkeuring.

9 Oct 1946. Wacht cdt. Legering wordt van alle kanten beschoten, maar het vuur maakt geen schade en wordt doeltreffend beantwoord door onze mortieren. We krijgen elektrisch licht in de tenten.

10 Oct 1946. Worden beschoten door artillerie. Geen treffers.

11 Oct 1946. We krijgen het insigne Kapotte schoen, II-6 R.I. embleem op de mouw. Extremisten in het voorterrein. Worden beschoten vanuit onze stellingen.

12 en 13 Oct 1946. Wachtdt.

14 Oct 1946. Vlag tekenen voor 4 e Compagnie 2- 6 R.I.

15 Oct 1946. Wapenstilstand. Vlag schilderen. In alarmstelling van 04.00 uur tot 06.00 uur. Patrouilles halen evacués uit het binnenland.

16 Oct 1946. Vlag klaar. Foto's gemaakt van de vlag. Patrouilles voor evacués. Ontvangen hevig vuur van vijand maar er komen toch 150 evacués door de linies.

Vlag 4-2-6RI. Cats rechts. Foto Ad van Hooijdonk.

17 Oct 1946. Tekeningen kampement. In alarm. Gekleed naar bed.

18 Oct 1946. Stoottroepen komen bij ons. Patrouille lopen. Krijgen hevig vuur. Er komt een twee kilometer zone (niemandsland). Tekeningen maken voor inlichtingen officier kampement. 's avonds wachtCdt.

19 Oct 1946. Wachtdt. Soldaat Jan van Genderen van onze compagnie overleden in het Elisabeth ziekenhuis aan malaria tropica. Werd de zelfde dag nog begraven.

Hij was soldaat van het 1 ste peleton 4e compagnie. Jan van Genderen was de eerste die is overleden ten gevolge van een tropische ziekte. Jan was een grote knaap met een wat blozend gezicht. Bij gesprekken liet hij zich leiden tot de grote lijnen. Hij was met ieder bevriend. Hij was in het veld voorzichtig, maar trok zich niet terug. Hij was een goed soldaat.

20, 21 Oct 1946. Vrij van dienst. Met verlof naar Semarang.

22 Oct 1946. Djempoll, bord tekenen en schilderen (vrijheid) en plaatsen bij de ingang van het kamp. Teken van kaart Persilan 1:1000. Om aan te tonen dat wij er waren voor de vrijheid en het recht van de bevolking en voor hun bescherming plaatsten wij borden met het woord Djempol er op aan de voorzijde van ons kampement. Dit bracht de bevolking tot rust en de contacten met onze troepen werden beter.

Djempol. Het tijgerbord boven ingang kamp. Links Counet.

23 Oct 1946. WachtCdt., Stellingen en nieuwe legering.

24 Oct 1946. Met sectie op patrouille tot de 2 km zone. 's Avonds weer wachtcdt.

25 Oct 1946 , Aanval bij de 3e Cie onze naaste buur. Varkens geschoten, dus we hadden weer vlees en spek. Om aan een extraatje te komen voor onze keuken en daarmee aan ons gingen enkele van ons in het voorterrein wel eens op wilde zwijnenjacht. Vooral de sergeant Johan Radt was goed in de slagerij. Ieder liet het zich goed smaken.

25 Okt.46. Wie nog een boutje? Foto: Ad van Hooijdonk.

26 Oct 1946. Binnendienst in het kamp. Inspectie van kleding en wapens met munitie.

27 Oct 1946. Op patrouille. Komen de vijand in ons gebied tegen. Er volgt een schermutseling. Aan de kant van de vijand 1 dode. Veel pamfletten van de T.N.I. in het voorterrein bestemd voor de bevolking (ophitsing tegen ons en de Nederlanders).

28 Oct 1946. Op Patrouille. Pamfletten gevonden. Krijg vier dagen licht. Had vergeten enkele pamfletten af te geven. De pamfletten waren in mijn camouflagepak blijven zitten. De wasbaboe bracht ze netjes na het wassen mee terug aan de ingang van het kamp. Een maat van mij zag dat en gaf dat door aan de kapitein. Ik moest op rapport komen en de kapitein gaf een zware straf in het vooruitzicht. Volgens hem had ik zeer waardevolle documenten achter gehouden. Dat kon nooit zo in mijn strafrapport komen dacht ik met het oog op de toekomst. Ik tekende beroep aan bij de Bataljons Cdt. Kort genomen kwam het hier op neer dat hij van waardevolle documenten waardeloze documenten maakte. De hoge in het vooruitzicht gestelde straf werd vier dagen licht. Dat hield niets in, want we konden toch niet van ons kampement af.

Het beroep wat ik aantekende heeft bij de kapitein een hele tijd niet lekker gezeten. De inhoud van de pamfletten komt hier op neer dat de T.N.I. de bevolking aanraade niet terug te gaan naar de Nederlanders en niet te luisteren naar de Nederlandse troepen en hun Cden, Wij zouden hen vermoorden en plunderen. De pamfletten hingen tegen de bomen en lagen verspreid op de wegen en paden.

29 Oct 1946. Ons kampement wordt met Vicker mitrailleur bestookt vanaf een berg die men hoogtepunt 15 noemt, ten zuiden van ons kamp. Na een kort gevecht zijn de schutters verdreven.

30 Oct 1946. Mijn sectie gaat op patrouille maar wordt vanuit de 2 kilometer zone hevig beschoten. Mijn sectie was op dat moment zes man sterk, bestond uit ondergetekende, een brenschutter, twee verkenners, een brenhelper en een laatste man. Bij het z.g. stenen huis, is een huis op de rand van de demarcatielijn dat is het enigste gebouw uit de omgeving dat van steen is opgetrokken en een gevaarlijke plaats was voor patrouilles, kregen we plots mitrailleurvuur terwijl we toch al op terugweg waren naar het kamp. Het stenen huis ligt ongeveer op 2 km van ons kamp. Na in dekking gegaan te zijn gaven we vuur terug. Na een vuurpauze van een klein kwartier, en alles stil bleef, controleerde ik of alles nog compleet was. Zo zijnde keerden we terug richting het kamp. Twee secties die het hevig vuren hoorden kwamen ons al te hulp. Zij hebben de omgeving van het stenen huis gezuiverd.

31 Oct 1946. Weer op patrouille, geen bijzonderheden.

1 November 1946. Ons kampement wordt 's nachts om 3.00 uur onder vuur genomen, onze stellingen vuren terug. De granaten vallen 20 tot 30 meter van onze stellingen. Geen verliezen.

2 Nov 1946. Kampement wederom onder vuur. Vijand denkt ons te demoraliseren.

3 Nov 1946. Geen bijzonderheden. Hebben nu de tijd even een stelletje brieven naar huis te schrijven.

4 Nov 1946. Op patrouille, hebben vuur gekregen uit de twee kilometer zone. Erg vermoeid. Weer beschieting op het kamp.

5 Nov 1946. Op patrouille, een soldaat eerste klas van de tweede Cie. bij ons op patrouille loopt op ongeveer 100 meter van het kamp op eigen mijn. Hij was op slag dood.

Er was 2 uur daarvoor een gevecht geleverd door ons tweede peleton. Wij, waren in een roes van de overwinning, toen dit ongeluk gebeurde, 's avonds weer op wacht.

De plaats waar de soldaat op een mijn liep was voor ons een van die plaatsen die de vijand koos om ons kamp te beschieten. Vanaf dat hoogtepunt zag men n.l. ons hele kamp liggen, ook onze activiteiten waren goed te zien. Daarom legden wij daar mijnen omdat te voorkomen. Het waren toch zware dagen in deze tijd, veel patrouilles en wachten. Daardoor ook misschien dat ongeluk. Onze eigen troepen moesten weten, dat daar mijnen lagen, doch waarschijnlijk hebben ze een verkeerd bergpad gekozen of zijn ze door de beplanting gekomen om eerder op het kamp te zijn.

Steeds paraat zijn is de boodschap hier in de binnenlanden. Hoe dicht de vijand soms bij ons kamp waren bewijst de hinderlagen en versperringen die zij trachten aan te leggen en de branden die zij stichten. Toch bleven de jongens opgeruimd en werd er niet gemopperd.

Er heerste een echte O.V.W. mentaliteit. Ieder stond voor iedereen! Toch vielen er rond Semarang in de maand November veel slachtoffers aan gewonden en gesneuvelden.

De verpozing die de troepen hier in het binnenland hadden was een filmpje of theaterbezoekje. Dat werd zeer gewaardeerd, maar de vijand keek ook wel eens mee in de vorm van een beschieting. Dus was er een film of iets dergelijks, dan moeten er toch weer enkele secties het voorterrein in voor extra beveiliging.

6 Nov 1946. Rustdag, daar was ik echt aan toe!

7 Nov 1946. Lichte dienst wegens oververmoeidheid en rust.

8 Nov 1946. Weer maar op patrouille naar Bringin en Bandjarang Wates Duet. Geen bijzonderheden.

9 Nov 1946. Naar Semarang, een dagje er tussenuit.

10 Nov 1946. Wacht. Cdt Persilan.

11 Nov 1946. Verhuizing binnen het kamp, van tent naar open huis. We hadden nu een beetje meer de ruimte. Dat open huis moet je zien als een grote bamboe hut met aan de voorkant geen wand dat om bij beschieting snel weg te wezen naar je stelling.

12 Nov 1946. Patrouille naar Toegoeredjo. Alles rustig.

13 Nov 1946. Verlof naar Semarang. Naar Tijgerclub en bios.

14 Nov 1946. Patrouille. Extremist in zone gedood of gewond. Mortiergranaat valt bij het kamp.

15 Nov 1946. Sergeant Jacobs van de Stoottroepen door eigen vuur getroffen en gedood. Sergt Majoor van Wely en Sergt Merling van 6 R.I. gedood door ontploffing. Majoor Wely was pas een week getrouwd.

16 Nov 1946. We bouwen zelf een kantine in Persilan.

17 nov 1946. Opening van de kantine. We noemen hem Djempolclub.

18 nov 1946. Wandtekeningen maken in de kantine. Bij zo iets weten ze mij te vinden. Het is een leuk werkje.

19 nov 1946. Bloedaftapping voor bloedtransfusie. Wacht. We worden beschoten door mortieren maar het slecht gericht vuur. Tekeningen in kantine.

20 Nov 1946. Beschilderen van Djempolclub. De natte moesson begint weer. Geef niet, we zitten nu droog in onze "Club". Karbouwen lopen in onze boobytraps, gevolg doden dieren.

21 Nov 1946. Op patrouille. Gevechten bij Duet. Als mitrailleur Cdt. Beschieting van terroristen bij Desel. Bij teruggaan worden we beschoten door een Japanse mitrailleur.

De 2 inch en 3 inch mortieren vuren op vijand Van wapenstilstand is geen spraken meer!

22 Nov 1946. Ons kampement wordt beschoten door artillerie of mortieren. Het vuur is slecht gericht. Onze artillerie en mortieren komen ook in actie met goed resultaat. Vijand eindigt het vuren.

Mortierstelling. Met o.a. Floor van Genderen, Kees v.d. Veeken, Janus v.d.Made, foto:Floor van Genderen

23 Nov 1946. Actie met mortieren op Wesel en Duet. 's Avonds wacht Cdt. Film in het kamp. Vijand kan niet meer meekijken wegens de gebouwde kantine.

24 Nov 1946. Tekeningen maken voor het a.s. Kerstfeest.

25 nov 1946. Teken en schilderen in kantine voor de Kerst.

26 nov 1946. De dag is als de vorige: me nuttig maken voor de jongens van de Cie. en op wacht.

27 Nov 1946. 's Nachts wacht cdt. en overdag geslapen!

28 nov 1946. Op patrouille. Geen bijzonderheden.

29 nov 1946. Pindraadversperring aanleggen voor onze stellingen . Beschieting van ons kamp met mortieren. Gelukkig zijn de schutters slecht.

30 Nov.1946. Wacht cdt en draadversperring aanleggen.

1 December 1946. Op deze dag zijn er geen bijzonderheden te melden, behoudens dat er veel post voor de mannen binnen is gekomen.

2 Dec 1946. Op patrouille als cdt..Rest van de dag in de nieuwe kantine. Het is ondertussen een juweeltje geworden. Zelfs de kapitein geeft er zijn gasten onderdak. Wij als kader ontvangen er onze cursussen in.

3 dec.1946. Met verlof naar Semarang. Op bezoek bij de zieken en gewonden in het Elisabethziekenhuis. Bij de staf in het N.I.S. gebouw gaan eten.

4 Dec 1946. Wachtdct. 's Nachts om twee uur wordt ons kamp bestookt met mortieren en automatische wapens. N.a.v. verkenningen bestoken onze mortieren de vijand.

5 Dec 1946. Viering van het St. Nicolaasfeest. Feestelijk etentje met veel Indische gerechten. Ook St. Nicolaas bezoekt Persilan.(Cees van Schendel). Deze persoon is de komiek van de compagnie. Altijd even opgeruimd, tevens is hij een prima eerste verkenner van mijn sectie.

Sinterklaas arriveert op KNIL-paardje. Foto Ad van Hooijdonk

6 Dec 1946. Stellingen maken. Deze hebben in de moessontijd veel te lijden gehad en moeten natuurlijk niet lekken want in een natte stelling zitten de hele nacht is ook geen lolletje. Vandaag naar dokter, hij zegt dat ik aan een bril toe ben. Ik twijfel aan zijn advies.

7 Dec 1946, Op patrouille, voorbij villa Berta geweest. Villa Berta ligt een heel eind in het niemandsland, eigenlijk mogen wij daar niet komen, maar wij verwachtten dat daar het zware vuur vandaan komt. De sporen in de omgeving als hindernissen en stellingen wijzen in die richting. Hebben geen vuur ontvangen. Door kampongs Wates en Duet terug naar het kampement.

8 en 9 Dec.1946. Wacht op het kampement.

10 Dec.1946. Op patrouille geen bijzonderheden.

11dec 1946. Stellingen bouwen

12 dec 1946. Met verlof naar Semarang.

13 dec 1946. Rustdag.

14 dec.1946. Patrouille, geen bijzonderheden. Brieven geschreven naar vrienden en kennissen.

15 Dec 1946. Mijn sectie gaat als dekking voor het kamp in het veld. Dat gebeurt wel meer als de bevolking ons meldt dat er rampokkers of extremisten in het voorterrein zijn.

16 en 17 Dec 1946. Wacht.

18 Dec 1946. Patrouille naar Condorio.

19 Dec 1946. Actie ten westen van Semarang, 1 dode en 1 gewonde. Artillerie beschieting naar het vliegveld. 3e cie naar het actie gebied.

20 en 21 Dec 1946. Wacht. geen bijzonderheden.

22 Dec 1946. Vrij van dienst.

23 Dec 1946. Op patrouille. 's Avonds Benny Vredes cabaret in de cantine.

24 Dec 1946. Wacht. Versieren van cantine voor de kerst. Ontvangen kerstpakket van het thuisfront. Persstukje geschreven voor "Het Midden" over het cabaret.

25 Dec 1946. Kerstmis in de stellingen. Ben deze dag wacht-cdt, dus geen gezellige onder onsjes, maar paraat in de stelling ook de vijand weet dat er wat te vieren is bij ons.

26 Dec 1946. 2e Kerstdag. Uitvoering van onze eigen toneel groep,o.l.v. van Cees Govaarts, Jo Spruit en Pietje Renting. Er was deze dag een extra etentje voor de cie. Klaar gemaakt door de dames uit Semarang.(Vriendinnetjes van de Officieren)

"De pisangs" Piet Renting, Jo Spruijt en Cees Govaarts .fotoAd van Hooijdonk

27 Dec 1946. Katholieke Kerstkerkdienst in het kamp. Rest van de dag sporten.

28 Dec 1946. Wacht en grote poetsdag van de Controle van de Vickersstelling.

29 Dec 1946. Geen bijzonderheden, bijna de hele dag geslapen en brieven geschreven.

30 Dec 1946. Vroeg op patrouille naar een kampong ongeveer 4 km. van Persilan, in samenwerking met een peloton van de derde cie. We hebben de kampong gezuiverd van brandstichters en plundersaars. Hierna grote actie op Condipanie met mortiercompagnieën, vechtwagens en artillerie. Vliegtuigtrekbom gevonden bij het witte huis, doch tijdig ontdekt door onze verkenner. Mijnenploeg maakt de bom onschadelijk door eerst trekdraad te verwijderen, De vijand heeft de zaak in de steek gelaten, zijn waarschijnlijk verrast door de grote troepenovermacht van ons.

31 Dec 1946. Oudejaar. Met verlof naar Semarang. Wel met gemengde gevoelens. Het is drie jaar geleden dat ik niet deze dagen thuis geweest ben. Ben toch maar met volle inzet koopjes gaan doen voor Toos.

1 9 4 7

1 Januari 1947. We hebben deze dag vrij van dienst maar we moeten wel op het kamp blijven, er worden veel brieven geschreven. Er is ook een gezamenlijke maaltijd in de cantine, de maaltijd werd bereid door dames uit Semarang,met alle hulde voor onze kok, maar dit was toch wel iets bijzonders. 's Middags hadden we rust en 's avonds was het weer wacht.

2 jan 1947. Actie van stoottroepen op Semah, artillerie beschieting. 's avonds wacht.

Samenstelling van mijn sectie per 1 Januari 1947:

Sgt. Johan Cats: Sectiecdt., Kpl.Piet Leijs Wnd sectiecdt., Soldaat 1ste klas Cees van Schendel.1 ste verkenners, Geers 2e verkenners., van den Heuvel 3e verkenners, Embrechts helper brenschutter., van Rooij brenschutter., Veeken voorlaatste man., Wijnands radioman., Kpl.Hertel laatste man,tevens brenschutter.

3 jan 1947. Mijn sectie op patrouille met de wnd.cdt kpl Leijs. Zij moesten de kampong Koendoeapanie controleren.

4 Jan 1947. Dekkingssectie in het voorterrein(hinderlaag).

5 jan 1947. Wacht. Er zijn patrouille gevechten bij Coentepanie

6 Jan 1947. Corvee van de sectie, onkruid weggakken.

7 Jan 1947. Patrouille naar Coedipanie, met sectie vooruit door de kampong voor observatie aan de Zuidrand van de sawah. Veel vermoeid, soldaat van Rooij naar de ziekenzaal.

8 Jan 1947. Op ziekenbezoek in het Julianaziekenhuis. Grote schoonmaak in het kamp vanwege uitbreiding besmettelijke ziekte n.l. tyfus. Bespreking voor bijdrage voor zieken. Goederen ingenomen van soldaat van Rooij. 's Avonds wacht.

9 Jan 1947. Wacht. Acties van de stoottroepen, aan onze zijde drie doden en vier gewonden. Bespreking dienst voor de volgende dag (operatie Beatrix heet de actie).

10 Jan 1947. Patrouille. Na ongeveer 600 meter lopen stoten we op een vijandelijke hinderlaag, die daar 's nachts al in stelling is gegaan,waarschijnlijk voor een grote aanval op ons kamp. Drie vliegtuigbommen die al half geïnstalleerd waren als boobytrap op het kerkhof van Duet zijn door ons daar aangetroffen. Deze bommen waren met ijzerdraad bevestigd en konden op afstand tot ontploffing worden gebracht. Direct was er hevig vuurcontact met de vijand, die zich terug trok op kampong Duet waar zij in stelling gingen. Onze 2 inch en 3 inch mortieren kwamen in stelling en bombardeerde Duet. Mijn sectie had stelling genomen op hoogte punt 115.

Bij het oprukken naar Kerkhof Duet raakt mijn brenschutter gewond(Sold.Meeuwen). Hij kreeg een schot in het hoofd. Nadat ik hem had verbonden, trokken we ons terug op hoogte punt 115 en name stelling in afwachting van de ambulance en verdediging van de radioset die we in onze sectie hadden. De rechter flank van ons peloton rukte ondertussen op naar Duet. Het opgeroepen reserve peloton rukte op naar het kerkhof bij het witte huis. De tanks kwamen in actie, met detectors werd de weg afgezocht op mijnen. Pelotons zuiveren het voorterrein onder dekking van mortieren. We vonden veel zandzakken van de vijand, waarschijnlijk voor het bouwen van stellingen.

Ook etenswaren en shag etc. werd er gevonden. Dit is een bewijs dat ze er toch al een hele nacht geweest waren. Het gezuiverde gebied was ongeveer 4 km. voor ons kampement tot Koendieapanie. Na mijn gewonden brenschutter vielen er gelukkig geen gewonden. 's Avonds Lou Bandy op bezoek in het kamp. De verwonding van Soldaat Meeuwen viel gelukkig mee. De kogel was er boven het oor ingegaan en enkele centimeters na achter weer uitgegaan, ligt nog in het hospitaal.

11 Jan 1947. Moet te bed blijven. Heb koorts. Moest eigenlijk op patrouille. Waargenomen door Korporaal Leijs. Goed verlopen.

12, 13, 14, en 15 Jan 1947. Lichte dienst. Naar dokter.

16 Jan 1947. Mijn bevordering tot Sergeant komt officieel af.

17 Jan 1947. Wacht, geen bijzonderheden.

18 Jan 1947. Met verlof naar Semarang.

19 Jan 1947. Patrouille naar Bringin Cindornio,Kimorgo en Bandjarang. Alles rustig.

20 Jan 1947. Wacht in de nacht. Vrije dag gaat zwemmen. Stootroepen lopen patrouille in ons gebied. Geen bijzonderheden.

21 Jan 1947. Patrouille Duet, Wates Villa Bertha, Bandjarang Bringin. Veel donker en modderig tot middel in de kali, terrein zeer zwaar door regen.

22 Jan 1947. Vrij van dienst. Cabaret in het kamp van de "Drie Indietrekkers".

23 Jan 1947. Patrouille Bringin Oost West Hoogtepunt 73 Coendorio Konorgo Banjarang. Bringin. Kampement. Een erg vermoeiende tocht. Als beloning kregen we 's avonds nog artillerie en mortier vuur op ons kamp. Geen verliezen, wel een slapeloze nacht.

24 Jan 1947. Patrouille naar Koedoengpanie, stuit ter hoogte van villa Bertha op vijandelijke patrouille. Een hoofdofficier en een mindere van de vijand gedood en vijf gewonden aan de kant van de vijand bleven achter.

Villa Bertha. Foto Ad van Hooijdonk

Het reserve peloton wordt opgeroepen. Doch de vijand is reeds verdwenen. We zuiveren zonder moeite kampong Koendoepanie. Bij het terug trekken van onze troepen krijgen we vijandelijk mortiervuur. 's Avonds proberen extremisten het bruggetje ongeveer 700 meter voor ons kamp op te blazen. Dit is niet helemaal gelukt, maar een grote ravage is wel aangericht.

25 en 26 Jan 1947. Vrij van velddienst. Gaan naar Semarang.

27 Jan 1947. Patrouille naar Duet Wates Villa Bertha, Koendoepanie Desel Persilan. De duur van een gemiddelde patrouille is toch 3 'a 4 uur. Het terrein is zwaar, vooral wanneer het geregend heeft. De paden zijn van dat rode leem. De begroeiing is erg dicht, want het is al jaren niet bijgehouden met snoeien. De plantages zijn overwoekerd. Vooral de theeplantages zien er erg slecht uit. Het wordt de hoogste tijd dat de bevolking die nu gevlucht is terug komt. Voor ons is de begroeiing een linke boel, je stuit zo op een vijandelijke patrouille of een stelletje extremisten. Bij thuiskomst stond er een Radiowagen met een Semarangs gezelschap op het kamp.

28 en 29 Jan 1947. Wacht. Geen bijzonderheden.

30 Jan 1947. Controle van munitie. Klaar maken voor een evt. aanval op ons kamp. Er is n.l. een spion gepakt die het een en ander los gelaten heeft. Dak van stelling herbouwd.

31 Jan 1947. Eervolle vermelding aan 2 militairen van onze compagnie n.l. C. Hertel en G. v Poppel. Verder is het vandaag sportdag. Geen bijzonderheden.

1 Februari 1947. Kort overzicht van de maand Januari. De maand Januari van het jaar 1947 kan als veelzijdig beschreven worden. Aan beide zijde werd er actief begonnen met acties voeren. De stoottroepen begonnen al op 2 Januari. Vanuit onze stellingen werden zware patrouilles gelopen richting Goendoepanie. De vijand bediende zich met het aanleggen van gevaarlijke hinderlagen, compleet met bommen en mijnen. Levensgrote vliegtuigbommen aan bomen gebonden en op afstand met draad tot ontploffing te brengen. Dat was een van hun liefhebberijen. Doch als we op weg waren naar hen, hadden zij de moed niet te blijven en vluchtten rap weg. Blijkbaar waren zij niet zo zeker van hun technisch kunnen en kennen. De mijnen waren gevaarlijker. De mijnenzoekers met de detectoren hadden veel werk en langs de weg waren dan ook veel witte linten gespannen ter markering van de mijnen.

Ook de maand Januari eiste zijn slachtoffers aan gesneuvelde en gewonden. Er was voor ons maar een woord n.l. PARAAAT blijven. En dat deden we dan ook. De maand Januari was ook de maand dat ik bevordert werd tot sergeant. Ik vond dat een erkenning voor mijn sectie, die gewoon goed is en niets was te veel om te presteren.

1 Feb 1947. Wacht. Last van dysenterie.

2 feb 1947. Vrij van wacht wegens dysenterie.

3 feb 1947. Actie bij Koediepanie, Een peloton van 2 -6 R.I. en stoottroepen. Bij Kadawoen een dode. Bij ons liep een pantserauto op een mijn, doch geen persoonlijke ongelukken. Wij waren met ons peloton meer dan zes uur in het veld. Het was voor allen een zeer zware dag.

vervolg 3 Februari 1947.

OPERATIE "SPEED".

De eerste week begon al met felle gevechten bij Kadawoen. Een peloton van onze compagnie samen met een peloton van de Stoottroepen waren in het veld. Op de weg werd er opgerukt met een pantserwagen van de Huzaren van Boreel. Daarnaast liep een sectie. Gelukkig in het beboste gebied een eind links van de pantserwagen. De pantserwagen liep op een ingegraven mijn maar hierbij werden geen persoonlijke ongelukken geconstateerd. De pantserwagen moest weggesleept worden. We waren met deze actie weer 8 uur achtereen in het veld zonder eten en met weinig drinken. Operatie "Speed" had als doel de zuivering van kampong complex Gedawoeng en het opruimen van vijandelijke stellingen. Onze cie. leverde voor deze actie 2 pelotons, ook mijn sectie en de gevechtsstaf was er bij.

Ook kregen we de eerste helft van deze maand weer volop injectie tegen allerlei ziektes.

De Prins Bernhard kapel inclusief Cees de Bok bezocht Persilan, dat werd zeer op prijs gesteld. Dat zij bij ons kwamen, werd vertaald als "we tellen mee" Ze weten dat we er zijn. Dat gaf de soldaat moed!

De prins Bernhardkapel in onze kampong. Foto Ad van Hooijdonk

4 Feb 1947. Verlof naar Semarang. Naar Dr. van Haren (huidarts) 's Avonds wacht.

5 Feb 1947. Wacht. Actie van de stoottroepen, twee gewonden.

6 Feb 1947. Injecties ontvangen tegen tyfus. Cholera, pest plus pokken-inenting. Vrij van velddienst.

7 Feb 1947. Wacht. Beschieting artillerie.

8 Feb 1947. Wacht.

9 Feb 1947. Verlof naar Semarang.

10 Feb 1947. Wacht en het maken van schietschijven.

11 en 12 feb 1947 Wacht en (onleesbaar).

13 Feb 1947. Prins Bernhardkapel op Persilan een schitterend concert. De vijand heeft zeker tot in Solo meegeluisterd.

14 Feb 1947, Wacht. Geen bijzonderheden,. Een patrouille gaat naar Kali Kangkoeng.

15 Febr 1947. Patrouille van 4e Cie 1 peloton van 2e Cie, 3 tanks naar Koendiepanie.100 meter voor de zuidrand van de kampong stoot men op de vijand, die onze troepen 10 minuten onder vuur houden. Bij deze beschieting wordt een soldaat gewond. Aalmoezenier, hospik en twee dragers komen te hulp. De inlichtingen officier komt naar voren. Het vormt een groep van ongeveer 10 man. Eén van hen trapt op een mijn, in dit geval was het een tankmijn. Met een ontzettende klap wordt alles neergeworpen, gedood en gewond.

Na deze ontzettende fase gaat er een gejammer op. Soldaat Kroon van onze compagnie (4- 2- 6 R.I.) was op slag dood en onherkenbaar verminkt. De dokter, de inlichtingenofficier en oppasser Max Cornelissen, een soldaat van onze cie. en nu oppasser van de dokter, werden zwaar gewond.

De hospik en enkele anderen waren lichter gewond. Dode en gewonden worden snel afgevoerd.

Onze troepen trekken zich terug. Onze tol was duur betaald.

Radiocontact roept versterking op. Een cie. van de stoottroepen zet voor de tweede keer een zuiveringsactie in. Na de ontploffing van de mijn op 25 meter van onze sectie stoten wij door om de slachtoffers en gewonden te kunnen bergen zonder last te hebben van vijandelijk vuur.

Wij zelf stoten op vuur dus de vijand is wel degelijk in de buurt. Het veld was gevaarlijk door de vele mijnen en vliegtuigbommen. Koendoeapanie was voor ons een van de gevaarlijkste actie punten. Mijn sectie trekt zich terug na aflossing van een peloton stoottroepen.

Het was een zwarte dag voor ons toen er op een mijn getrapt werd . Sold. Kroon die naast de oprukkende tank liep werd direct gedood. Oppasser Max Cornelissen die met de aalmoezenier de Dokter Luit. Cornelius en de I.D. officier werden zo zwaar gewond dat zij binnen enkele uren zijn overleden. De dokter zelf werd zeer zwaar gewond, hij overleed enkele dagen later. Dr. Luitenant Cornelius was afkomstig uit Indië .De inlichtingenofficier en de hospik en nog enkele gewonden moesten door de mensen uit de troep geholpen worden, immers dokter en hospik waren uitgeschakeld Om niet verrast te worden gaat mijn sectie omzichtig vooruit, ter afscherming van de gesneuvelde en gewonden. De ambulance worden door de radioset opgeroepen. Nadat alles naar het achterland was vervoerd, trekken we terug, afgelost door de stoters.

De balans van deze dag was 2 doden en 5 zwaar gewonden en verscheidende licht gewond.

Max was een oud sectiegenoot van onze sectie, het bericht dat hij was overleden kwam hard aan bij de jongens en mij. In Hoogerheide is hij bij ons in dienst gekomen. Het leven gaat door ook voor 2e Luitenant Peters. Hij werd deze dag bevordert tot 1 ste Luitenant.

16 Feb 1947. Begrafenis van Soldaat Kroon en Max. Cornelissen. Dat de tijd door gaat blijkt wel uit verschillende dingen die op je afkomen b.v. bevordering luit.Peters op de dag van de gesneuvelde. Een Prinses wordt geboren, blijdschap en een extra hap. Parade op de Bodjong bij gelegenheid van die geboorte. Maar ook de begrafenis van de aan zijn verwondingen overleden dokter.

Saluutschoten bij de begrafenis van Cornelissen en Kroon

Besprekingen werden gevoerd aan de demarcatielijn met T.N.I. officieren uit Solo en Djocja en onze Brigade cdt. kolonel de Lange. Ook de eerste aflossing is in Semarang aangekomen in de vorm van 11 R.I.. De mannen van het K.N.I.L. worden het eerst afgelost. Immers zij kwamen van het Jappenkamp weer recht bij de troep. Hulde aan deze mannen. Ze vormen nu als versterking in het achterland. De gezellige avonden met mensen die uit Nederland komen ter opvrolijking van de troep gaat gewoon door. Toch vergeten we onze gewonden niet. Zij worden regelmatig bezocht als wij in Semarang komen. Ook de graven worden bezocht en verzorgd.

17 Feb 1947. Rustdag, Taptoe van Prins Bernhard kapel in Semarang.

18 Feb 1947. Geboorte van Prinsesje, gehele dag radiuitzending. Krijgen een extra rantsoen. Ik moest die dag op wacht. De bekendmaking van de geboorte was om 10.15 uur. Geboorte was 's nachts om 01.00 uur werd er gezegd. Ned. tijd, gewicht 6 pond. Vreugde onder de troepen. Maar we blijven waakzaam!

19 Februari 47. Parade in Semarang. Gehele dag feest. 's Avonds naar Semarang. 's nachts wacht. De dokter die bij de mijnontploffing zwaar gewond werd is overleden.

20 Feb 1947. Naam van Prinsesje is Marijke. Wacht.

21 feb 1947., Wacht ,geen bijzonderheden.

22 feb 1947. Patrouille

23 Feb 1947. Besprekingen bij demarcatielijn, Kolonel de Lange en T.N.I. officieren, alles verloopt in goede sfeer zo wordt er medegedeeld. De officieren komen met witte vlaggen naar elkaar toe, uiteraard ongewapend. In het achterland liggen echter wel troepen klaar voor als er moeilijkheden zouden voordoen. De demarcatielijn is kenbaar met op afstand witte borden met het woord " demarcatie lijn".

24 Feb 1947. Wacht cdt. Bij demarcatielijn is alles zeer rustig. Iedere dag lopen wij daar patrouilles.

25 Feb 1947. 11 R.I. arriveert in de haven van Semarang. Zij maken een begin met de aflossing van het K.N.I.L..

26 Feb 1947. Wacht. Ons kamp is ongeveer twee en een halve kilometer van de demarcatielijnen zijn weer patrouilles op weg naar deze grens. Moreel bij de troep is goed, nu het toch wat rustiger is. Het eten kan wel een beetje beter zijn! Maar mopperen is nog niet noodzakelijk. Gezellige kletsavond en nacht, het gesprek gaat over de demarcatielijn.

27 Feb 1947. Wacht overdag, 's Avonds naar de bioscoop maken er met de onderofficieren er een gezellige avond van.

28 Feb 1947. In de H.B.S. is er een bonte avond. Wij werken zelf ook weer aan een toneelstuk. Het is een borrelavond voor de O.O. Sommige borrelen te veel.

1 en 2 maart 1947. Wacht, geen bijzonderheden. We hebben nu veel tijd om brieven naar huis te schrijven, de toestand is rustig, je denkt bijna te rustig.

3 Mrt 1947. Naar dokter, 14 dagen vrij van dienst.

4 Mrt 1947. Cie. cdt is jarig. Ik ben flink verkouden, heeft daarvoor poeders gekregen.

5 Mrt 1947. Moet toch op wacht, ondanks mijn vrij van dienst(veel verkouden).

6 Mrt 1947. Wacht, En veel geslapen overdag. Er rukt een grote patrouille uit, er is mondeling contact met de vijand, 150 meter verder hoort men de vijand roepen naar elkaar en onze jongens. Het blijkt, zo melden onze verkenners dat zij bezig zijn met het aanleggen van versperringen en versterkingen in niemandsland. 6 Maart was ook de dag van "Operatie Marijke". Doel was de zuivering van kampongs Gadawoeng Sinongo, alsmede het begrensde gebied door kali Krejo, door Kali Demangan en KaliIngas. Onze compagnie levert voor deze actie een peloton, de eerste compagnie twee pelotons en de staf een sectie pioniers en de gevechtsstaf.

7 Mrt 1947. Vrij van dienst. Op deze dag werd door 2-6 R.I. de 1000 patrouille gelopen sedert de aankomst in Semarang.

8, 9,10 Mrt 1947. Lichte wachtdienst op het kamp. Herdenking T- Brigade 1 jaar in Semarang.

11 Mrt 1947. Generale repetitie van ons toneel in het H.B.S. gebouw.

12 Mrt 1947. Cabaret uitvoering gegeven in het H.B.S. gebouw. Ik ben in deze groep de grimeur.

13 Mrt 1947. Wacht. Film in de kantine. De vijand ondermijnd bruggen.

14 mrt 1947. Gezellige avond onder de onderofficieren.

15 mrt 1947. Wacht. Sportdag. Naar het zwembad en hardlopen. 's Middags een poos lekker uitslapen Soldaat Veeken verjaart.

Mrt 47. Zwembad Semarang. Foto: Carel Eversen

16 Mrt 1947. Wacht. Geen bijzonderheden.

17 Mrt 1947. Vrij van dienst.

18 Mrt 1947. Verjaardag. Krijg van de Welfare een felicitatiekaart. Naar dokter. Kan weer dienst doen, alsof ik dat ondertussen niet gedaan heeft, maar wacht hier geen dienst schijnbaar. Er gebeurt een dodelijk ongeluk met een van de Stoottroepers op Persilan. 's Nachts wacht.

19 Mrt 1947. Wacht.

20 Mrt 1947. Patrouille langs demarcatielijn.

21 Mrt 1947. Wacht. Geen bijzonderheden.

22 Mrt 1947. Verkenningspatrouille langs demarcatielijn. Tekenen van vuurschetsen vanuit de stellingen.

23 Mrt 1947. Patrouille. De dagen worden gevuld met het nemen en geven van lessen.

24 Mrt 1947. Wacht. Lessen in het kaart lezen. Verder de dag vullen met corveeën. Aan de demarcatielijn is alles rustig.

25 Mrt 1947. Vandaag is het een bijzondere dag n.l. "tekening van het wetsontwerp "Lingetjatie".

26 Mrt 1947. Plechtige Req. Mis op het Militaire Kerkhof. Daarbij aanwezig krijg je toch wel de rilling, dat er al zoveel gesneuveld zijn. Vele zijn in gedachten bij hun vriend die ze niet meer hebben. Ook wij herdenken onze compiesgenoten die hier hun laatste rustplaats hebben en vragen ons af, hoever zijn wij nog af van de weg van vrede en veiligheid.

De plechtige Req. Mis op het militair kerkhof Semarang 1947. Foto Ad van Hooijdonk

Verder hebben we nog een patrouille naar Persilan, Artjam Wingertmook en Klampisan. Lessen geven over bren-mitrailleur.

27, 28, 29, 30, 31 Mrt 1947. Dagen vullen met wacht, corveeën, lessen geven eten en slapen. Alles is rustig aan beide kanten.

Overzicht van de maand Maart 1947:

De maand maart is een maand geweest van geen activiteiten onzer zijde. De demarcatielijn werd wel nauwlettend in de gaten gehouden. De dagelijkse patrouilles werden wel gelopen, maar toch het was een lome boel. We moesten ons zelf aan de gang houden met ontspanning en slappe dienstjes. Het gevoel van niet meer nodig te zijn overviel ons. Toch moet je steeds attent blijven. want ieder moment kon er weer iets gebeuren. Daarom was het kader extra attent op de manschappen.

De wachten werden extra gecontroleerd, om toch een constante veiligheid te garanderen voor de slapende jongens. Steeds was het weer patrouille en wacht.

De sleur dat er niet eens iets kan gebeuren, en je weer met beide benen in je soldaten schoenen staat bleef uit. De jongens die voor hun dienstitijd in de landbouw gezeten hadden, gingen tuintjes aanleggen en jongens die van pionieren houden, gingen voor de bevolking ziekenhuisjes bouwen. Daar was de bevolking maar al te gelukkig mee. Want nu kwam het Rode Kruis in hun kampong. Toch bleek uit spionageberichten, dat de vijand niet stil zat. Zij bouwden vesperringen en hindernissen in het niemandsland en ondermijnde de wegen. Dus ook zij voelde dat deze stilte niet kon blijven duren.

1 april 1947. Patrouille. Duet Wates Geen bijzonderheden.

2 Apr 1947. We gaan pionieren in een volkstuintje voor de bevolking.

3 en 4 Apr 1947. Wacht, Soldaat Jan Rooij terwijl op het kampement.

5 en 6 Apr 1947. Pasen. Mis opdragen in de kantine.

7 Apr 1947. Patrouille.

8 Apr tot en met 15 Apr 1947. Wacht, lessen, corveedienst, geweervechten. Zou het dan toch nog eens een keer man tegen man gaan? Sport, pelotonsdienst, inspecties, etc. Allemaal dingen dat de man dacht moet dat nou zo nodig, maar toch zat er meer achter mompelde het. We mochten niet lui worden en bij de tijd blijven.

16 Apr 1947. Patrouille, hoogtepunt 192, Koendoepanie, Kadaworn, Cigorgi, Kadawoen, Wates, Duet, weer hoogtepunt 192. Persilan. De bevolking keert nu echt terug op de sawa's en de omringende kampongs. Zij brengen veel vruchten en groenten naar de pasar in Semarang. De bevolking is daar echt gelukkig mee.

17 tot en met 20 Apr 1947. Wacht lessen etc.

21 Apr 1947. Patrouille naar Marlijan, Wiringmoroh, Hpt. 47, Hpt 139, Desel via Kalitjot terug naar kamp, daarna op wacht. Het vervelende van de patrouilles is dat je niet weet of je vriend of vijand tegen komt.

22 Apr 1947. Wacht.

23 Apr 1947. Training in nieuwe exercitie. 's Nachts uit bed voor een enorme stortbui.

24 en 25 Apr 1947. Patrouille naar het oude vliegveld, Hpt 125, Klampisan, Wringermook, Marlijan, Persilan. Gezelschap "De regenboog" in Persilan, leuke avond.

26 Apr 1947. Exercitie trainingvoetbal. Oprichting voetbal club 4-6 R.I.

27, 28, 29 Apr. Wacht, sport en exercitie.

30 Apr 1947. Verjaardag van Prinses Juliana. 's Morgens om 9.00 uur parade: Vliegtuigen, M.P., Tanks, Pantserwagens van de huzaren van Boreel, afweergeschut, Artillerie, Infanterie, verbinding, Mijnen opsporingsdienst, Marine, Rode kruis etc. Na de parade grote voetbalwedstrijd Semarang-elftal tegen een Soerabaja's elftal, uitslag 3-3.

Patrouille van 12.00 uur tot 16.00 uur. 4 man en Cdt vanaf Persilan per auto naar Pandjangan 9209, via Mandjaran G.Kibo G.iung, Bingasari naar DEmangan 9312, terug per auto. We kregen een flesje bier en twintig sigaretten ter gelegenheid van de verjaardag van de Prinses. 's Middags extra fijne erwtensoep, dat was lang geleden. Waar je een Nederlandse soldaat in de tropen al niet blij mee kunt maken.

1, 2, 3, 4 Mei 1947. Wacht en rust etc.

5 Mei 1947. Bevrijdingsdag. Rustige dag. Naar Semarang. Foto's gemaakt bij studio "King". Bezoek aan de club van zes. Generaal Kruls bezoekt Semarang en 6 R.I.. De generaal cirkelt boven het kamp van ons met een B-25 er.

6 en 7 Mei 1947. Inspectie van de goederen. Patrouille naar Koendoepanie Kadawan Simonco, kerkhof Tjabutas –Kadawoen Koendipanie terug naar het kamp. Alles is rustig.

In het binnenland werden gevechten geleverd tussen de Isboela en Larker Rijat. Dat zijn onderlinge twisten tussen Indonesische groepen.

8 tot en met 19 Mei 1947. De dagen worden gevuld met wacht, patrouilles, sport, exercitie. We krijgen ook nog enkele injecties en de toneelgroep heeft alle tijd om te repeteren.

20 Mei 1947. Tijdelijk compies sergeant majoor. Vind dat wel leuk zowat overal toezicht op houden, zoals bij het uitreiken van de maaltijden met het nodige trammelant er om heen, meestal ging het om te weinig krijgen.

Uitreiking maaltijd onder toezicht. Foto: Eric Buzijn.

21 Mei 1947. Exercitie van de staf. Als cie. Sergeant-majoor kreeg ik nu eens de gelegenheid om de mensen die niet bij de velddienst hun taak deden eens op te trommelen ook eens hun hemdje nat te maken met exercitie. Dat vonden ze helemaal niet leuk dat Cats dat deed.

22 Mei 1947. Brug bouwen bij Narlejan. Waarom dit vroegen wij ons af?

23 en 24 Mei 1947. Brug bouwen. Hout halen en kappen in Koendoepanie

25 Mei 1947. Pinksteren. Gezellige avond met de onderofficieren .Van over de demarcatielijn worden hevige ontploffingen gehoord. Men dacht aan het opblazen van bruggen en wegen 's Nachts in alarmstelling.

26 Mei 1947. Opvoering van ons toneelstuk 'Vergeef ons onze schulden.'

27 Mei 1947. Ernstig ongeluk bij stoottroepen. Bij het leggen van mijnen werden een Majoor, een tweede Luitenant en een Vaandrig gedood.

28, 29, 30, 31 Mei 1947. Brug bouwen, Wacht en Rustdagen.

1 en 2 Juni 1947. Wacht en plaatsen van een tent voor koelies voor de kok.

3 en 4 Juni 1947. Vrijaf. Band in kamp "Les Gamius".

5 Juni 1947. Sold. B. van Dongen gereedmaken voor vertrek naar Holland.(afgekeurd).

6 tot 12 Juni 1947. Normale diensten als patrouille en wacht.

13 Juni 1947. Rapport over de vermiste soldaat de Lepper 2-6 R.I. Lijken verminkt gevonden. Hij en zijn vriend, die bij ons tolk was, zijn vermoord. De tolk heet Jacobs.

14 Juni 1947. Toneeluitvoering geven in de H.B.S. te Semarang. Het was voor de Djempol jongens een succes.

15 tot 19 Juni 1947. Wacht en besprekingen. Ik denk dat er iets in de lucht zit. Het is mij maar te geheimzinnig allemaal.

20 Juni 1947. Wacht. Ik wordt overgeplaatst naar het 2e Peloton.

21 Juni 1947. Wacht.

22 Juni 1947. Patrouille lopen.

23 Juni 1947. Rustdag. Werd stilletjes nodig.

24 Juni 1947. Patrouille. Onze spionnen ontdekken veel vijandelijke activiteiten in de gedemilitariseerde zone. Spoorwegen worden opgebroken en stellingen gebouwd.

25 Juni 1947. Naar hoofdarts voor bespreking graf Jeanne Stuart. Wij Bergenaren pleiten er voor dat ze wordt overgebracht naar het militairen erebegraafplaats. Hij ziet geen mogelijkheid daarvoor op het militairen kerkhof aan het Tillemaplein. Alles wordt gerapporteerd en vastgelegd, dat het toch onze wil is.

26 Juni 1947, Het wordt spannender. We mogen niet meer met verlof.

27, 28 en 29 Juni 1947, Geconsideerd. Er hangt schijnbaar iets in de lucht, wat ik al langer dacht.

30 Juni 1947. Controle op munitie en wapens. We krijgen twee dagen voorraad.

Controle munitie. Ost.Comp. zware mortieren. Foto H.J. Lankhuizen

1 Juli 1947. Sportdag ondersteuningcie. 4e cie .... 0- 5.

2 Juli 1947. Geen bijzonderheden, wel actieve patrouilles.

3 Juli 1947.,Voetbal. 4e Cie. tegen 1e Cie. Uitslag 3- 0.

4 Juli 1947. Bioscoop in het kamp. Film: De slag om Arnhem. Bericht dat Paul is vertrokken als dienstplichtige naar Indië.

5 en 6 Juli 1947. Geen bijzonderheden. Jongens lopen patrouille. Naar dokter. Weer goedgekeurd voor alle diensten.

7 Juli 1947. Bericht dat Paul vertrokken is met de Nieuw Holland naar Indië. Nu met 3 broers in dienst.

8 Juli 1947. Broer Anton bevordert tot sold. eerste klas.

9 Juli 1947. Laatste dag als managermeester.

10 Juli 1947. Weer bij de actieve troepen.

11 Juli 1947. 4e cie 2-6 R.I. Kampioen voetbal van het bataljon.

12 Juli 1947. Verlof naar Semarang, naar de Bioscoop. Hapyworld.

13 Juli 1947. Patrouille. Koendoepanie. Kadawon Seneks Poeting en terug. Alles rustig langs de lijn.

14 Juli, 15 Juli en 16 Juli 1947. Sportdagen en wacht. Naar dr. van Haren. Huidspecialist.

17 Juli 1947. In het kamp blijven!

18 Juli 1947. De toestand is kritiek. Alle militairen geconsigneerd. Kapitein naar Semarang voor bespreking.

19 Juli 1947. Invullen van de demobilisatiepapieren. Toestand blijft ernstig. We plaatsen boobytraps en mijnen. Met mijn sectie op wacht. Aan de auto's wordt gesleuteld en gepoetst.

20 Juli 1947. Patrouille uitwerken.

21 Juli 1947. Nederlandse troepen rukken op. Het 1ste regiment stoottroepen, het 3e Eskadron vechtwagens en 2-7 R.I. zijn in actie. Veel artillerievuur ook de tanks zijn in actie. Troepen komen veel versperringen tegen. De Politionele actie is begonnen. In Semarang stijgen vliegtuigen op voor bombardementen op Solo en Djokja .

1 ste dag: Tijgerbrigade rukt op richting Salatiga. Het plaatsje Oengarang wordt bezet. Cie veldgenie maakt de wegen schoon van versperringen om de aan en afvoertroepen door gang te geven voor voedsel en munitie. Wij blijven op onze posten om te verhinderen dat via het westen de vijand achter de oprukkende troepen kunnen komen. We zijn de hele dag en nacht in het veld.

22 Juli 1947. Onze troepen rukken op naar Salatiga. Elektrische centrale en het waterpompstation. Zij ondervinden zo goed als geen weerstand, wel past de vijand de tactiek van de verschroeide aarde toe. De bevolking is gevluht of geëvacueerd. Op het veld staat er alles goed bij. Zelfs de passars zijn bevolkt geweest. Hebben alles achter gelaten zo horen wij over de radioset. Ook het hele bataljon van 13 R.I. doet mee aan de actie. Zij moeten de Toentang en Bringin bezetten ter bescherming van een grote brug die door de stormafdeling genomen moet worden.

Vervolg 22juli 1947.

3-7 R.I. moet de centrale bezetten. Opdracht is Toentang en Ambarawa bezetten. De route Toentang Salatiga: daar ligt de weg naar Solo. De andere route is Magalang Djokjakarta. Een Cie. van 3-7 R.I. ging op weg naar Djelok om de grote krachtcentrale van heel midden Java van stroom voorziet in handen te krijgen. Zij treffen de centrale ondermijnd aan. Een andere stoot werd gegeven door 2- 13 R.I. naar Ambarawa. Zij ondervinden praktisch geen tegenstand.

23 juli 1947. Ambarawa in onze handen. Toentang centrale wordt van explosieve ontdaan.

24 juli 1947. Patrouille, daarna alles in orde brengen voor opmars.

25 juli 1947. Prinses Irenebrigade en 3-7 R.I. rukt op. Op deze eerste dag voor hun 3 doden.

26 juli 1947. In het kamp opmaken voor opmars.

27 juli 1947. Patrouilles in de westelijke linies. Uitkijken naar vijandelijke infiltraties. Dat is een moeilijke zaak want veel burgers komen nu ook deze kant naar ons toe. Onze bestemming is Koendoepanie, Kadawoen en Condorio. Bombardement op Semarang door Jappenvliegtuigen.

28 juli 1947. Inpakken en klaarmaken voor grote actie. Drukke dag. Veel voorzorgsmaatregelen nemen, zoals wapens, munitie en eerste hulp. Er heerst een rustige stemming bij de compagnie.

29 juli 1947. Grote actie op stadje Kalawoengoe wordt ingezet met artillerievuur en vliegtuigmitrailleur vuur. Het stadje ligt op de weg Kendal Welerie.

We zijn 's morgens om 05.00 uur uit Persilan vertrokken naar onze uitgangstelling. Om 06.00 uur begint onze opmars. Het gaat geweldig snel, onze verkenners rennen maar door. Op de weg zijn er veel versperringen. Maar dat verwachtten wij wel, gezien het lawaai in het verleden. De vrachtwagens moeten achterblijven door de vele versperringen.

Op de weg van Kalawoengoe krijgen we vuur van de vijand. Door een groot tegenoffensief met alle wapens die in ons bezit zijn, was de vijand snel vertrokken. Aan onze zijde waren geen verliezen door dit gevecht, ieder had wel zijn steentje bijgedragen. De bezetting en opmars van Kalawoengoe ging zeer snel.

Binnen een half uur was het stadje bezet. Bij de bezetting van de suikerfabriek bleek dat de Jappen er een papierfabriek van gemaakt hadden. De transformatorhuizen waren opgeblazen met vliegtuigbommen van 100 kg. De buit aan dat soort munitie was groot. Om 19.00 uur vertrekken wij terug naar Semarang, 3-7 R.I. neemt onze posten over. Dat komt omdat onze troepen stootcompagnieën zijn (O.V.W.ers).

30 juli 1947. Actie op Midjen dat zuidelijk van Kalawoengoe ligt (actie 29 juli). Onze compagnie is links in het veld en heeft als opdracht 3 kampongs te nemen en te zuiveren. Alles geschiedde volgens plan, onze troepen bereiken Midjen zonder verliezen. In de weg waren vliegtuigbommen en mijnen gelegd. Om 17.00 uur vertrekken we Midjen naar Semarang, 3-7 R.I. neemt onze posten over.

31 juli 1947. Rustdag voor de actietroepen. Om 10.30 uur krijg ik bericht "Klaarmaken met 4 man, om kwartier te gaan." Om 12.00 uur vertrek naar Salatiga over Ambarawa In Salatiga kwamen we aan een school(lyceum)dat als kazerne moest worden ingericht. Onze Cie. zou de volgende dag hier in moeten trekken als uitgangsbasis voor verdere acties, dan hoefde ze niet telkens terug naar Semarang. De afstand Semarang- Salatiga is 53 km. We overnachten in het schoolgebouw.

1 augustus 1947. 2-6 R.I. met stoottroepen en stormafdeling bezetten de driehoek Kaliwoengoe, Kendal, Welerie. 2- 6 R.I. bleef in Welerie gelegerd. De bevolking vriendelijk en helpt ons met het opruimen van de versperringen. Wij als kwartiermakers krijgen om 11.00 uur bericht terug te komen naar Semarang. Het het kwartier maken ging niet door, ze hebben met ons andere plannen. Om 13.00 uur vertrekken we en zijn om 16.00 uur op onze basis.

2 Aug 1947. Vertrek naar Welerie, waar onze troepen ook zijn.

2-6RI vertrekt naar Welerie. Foto Ad van Hooijdonk

Zij hebben hun tenten opgeslagen op een stationscomplex. We maken snel kwartier, de afstand Semarang Welerie is 47 km. De buit die we hebben is groot. De treinen staan nog onder stoom. De aanval is zo snel gegaan dat ieder overbluft is. De vijand is gevlucht, maar konden hun vervoer niet meer regelen.

3 Aug 1947. De dag verloopt rustig. Enkele patrouilles gelopen langs de grens van Welerie. 's Avonds op wacht, 's nachts krijgen we bericht dat we ons moeten opmaken vooreen grote actie. De richting van de actie zal Bandoeng zijn. Dus alweer maar inpakken. Alles gaat vlot en het blijft gelukkig rustig. De Veiligheidsraad is zich gaan bemoeien met de Indonesische kwestie. Op deze dag maakt de Gouverneur-generaal bekend dat 4 augustus een eind gemaakt wordt aan de acties.

4 Aug 1947. Wij zijn echter nog niet klaar met onze afronding. Er moeten nog afsluitende acties gevoerd worden. We rukken dan ook al vroeg in de morgen op richting Bandoeng. We moeten contact zien te krijgen met de W-brigade. We moeten nog ongeveer 25 km. oprukken. Dit alles te voet, want de gevechtswagens kunnen niet door de versperringen. De route is zwaar en het terrein is bergachtig, maar ondanks alles verloopt het vrij vlot. De vracht- en gevechtswagens hebben zich ondertussen met behulp van de bevolking door de versperringen gewerkt.

Onze compagnie(4-2- 6 R.I.) wordt stootcompagnie, dat wil zeggen dat zij de opdracht hebben contact te leggen met de W- brigade en wij gaan dan ook op de gevechtswagens en de carriers. We staan, zitten en hangen tussen de grote voorraden munitie die deze voertuigen meevoeren. Het is deze dag nog flink warm ook en ik heb dan ook een menig schietgebedje gedaan dat we niet in de lucht zouden vliegen.

We leggen de eerste 10 tot 15 km. af per carrier en komen in Soebah de W- brigade tegemoet. Met deze actie hebben we de weg vrijgemaakt van Batavia, Bandoeng, Semarang.

We zitten nu 85 km. buiten Semarang. Na het contact dat aller hartelijks was gaan we kwartier maken in Waro in een afgedankt ziekenhuis.

Het moeten ontmoeten van de W-brigade was niet helemaal ongevaarlijk, n.l. we zijn 2 naar elkaar trekkende troepen, dus daar kan geen artillerie of mortiervuur ter ondersteuning wordt aangevraagd. Gelukkig was dat ook niet nodig, de tegenstand was gering. Alleen uit het beboste gedeelte langs de weg enig sniper vuur, wat we met de mitrailleur oploste.

5 augustus 1947. 's Morgens om 07.00 uur is het opstaan geblazen. We hebben natuurlijk geslapen in ons gevechtstenue, elk moment kon er iets gebeuren. Om de 2 uur hebben we afgelost. Wacht, slapen, wacht ect. We hebben dus wel wat gerust maar van echt slapen op een stenen vloer komt ook niet veel terecht.

Om negen uur in de motregen vertrokken we naar Welerie van daar weer door naar Semarang, van Semarang weer richting Salatiga daar afslaand richting Bringin en vandaar door naar Toentang. De plaats waar de grote elektrische centrale staat. Deze was overmeesterd door 13 R.I. en de stoottroepen. Nu moeten wij hem voor onze rekening nemen(Peleton van 4- 2-6 R.I.).

Het is ondertussen weer avond geworden. We bezetten rondom de centrale en we brengen de nacht door in de openlucht. Je hebt eigenlijk wel 3 dekens nodig, zo koud is het hier. Wel fijn koel na zulke warme dagen. Bij dagenraad dringen we de centrale binnen. Ik ga eerst aan de slag om elektrisch licht te maken. Met wat gevonden materiaal had mijn sectie het eerst licht. Na dat werk heb ik geslapen als een os.

6 aug 1947. We nemen onze intrek op een betere plaats in de elektrische centrale er moet even gewerkt worden om orde op zaken te stellen. Het personeel van de centrale is welwillend. Boven de centrale staat een grote villa, daar nemen we ons kwartier. Onze post heeft de naam ANNA. Er zijn deze dag verder geen bijzonderheden.

7 Aug 1947. We maken een patrouille langs de pijpleiding van de elektrische centrale. De leiding heeft een diameter van 2 meter en is geheel van staal. De val van het water door die leidingen, er liggen er vier naast elkaar, brengt de centrale in beweging voor opwekking van de electriciteit. De patrouille bestaat uit 5 man. Gebeurt er iets met de leiding dan heeft heel midden Java geen stroom. Verder die dag nog een wachtje van 11.00 uur tot 14.30 uur. 's Avonds moeten we klaar maken voor actie.

8 Aug 1947. Van de actie die gepland is komt niets. De nieuwe demarcatielijn is vastgesteld, maar wilde troepen zwerven nog rond, op uit om te saboteren waar het maar mogelijk is. Vooral rond de centrale is het erg onrustig. Overdag wacht.

9 Aug 1947. Overdag de centrale bekeken samen met de leiding van de centrale en wacht gelopen. Hele dag dienst en 's avonds wachtcdt van 22.00 uur tot 02.00 uur.

Gemak dient de mens. Djelok centrale. Foto Ad van Hooijdonk.

10 Aug 1947. Vrij van directe dienst, wel in centrale blijven. Veel bevolking keert weer terug, maar ook de ongere elementen lopen er tussen. De patrouilles en de inlichtingendienst hebben het vrij druk met ondervragingen van terugkerende bevolking. Zij kunnen precies vertellen wat er achter het front en in de vrije zone is. Onze patrouilles gaan dan ook altijd op stap met tolken van het K.N.I.L. en I.D..

Aug.1947. Djelok centrale. Ondervraging. Jan v.d. Par, Tani, Rinus Buijs, Adam de Nijs, Ad van Hooijdonk, Sjef v.d. Klauw, Piet v.d. Par, ?. Huib Meeuwen. Foto Ad van Hooijdonk.

11 Aug 1947. Patrouille. We zuiveren de directe omgeving. Er zijn enkele kampongs waar terroristen vertoeven.

12 Aug 1947. 2- 6 R.I. heeft nu definitief Salatiga als standplaats. De W-brigade heeft bezit genomen van Semarang. Deze dag is het parade in Salatiga. Er is reeds een club van zes gevestigd in Salatiga. Er zijn geen bijzonderheden.

13 Aug 1947. Ik word weer aan het tekenen gezet. Tijdens de patrouilles moet ik tekeningen maken van evt aanvalplaatsen.

14 aug 1947. Moet tekeningen maken van de Toentang centrale. Wordt ingezet bij de Staf van 2- 6 R.I.

15 Aug 1947. Verhuizen naar de staf en tekenen.

16 Aug 1947. Tekeningen maken van de omgeving van Salatiga. Moet ook de keukenboeken bijwerken(fourage).

17 Aug 1947. Bericht dat we gaan verhuizen naar Salatiga. Wij zaten met de staf nog in de Toentang. Kwartiermakers gaan naar Salatiga. Wij zijn actietroepen, dus voor de bewaking moeten andere komen dat worden de dienstplichtige die ondertussen gekomen zijn. Jammer, het was hier goed toeven.

18 Aug 1947. Inpakken voor vertrek. Het een en andere regelen voor de overgave dienst etc..

19 Aug 1947. Vertrek uit Toentang. Innemen van Vickers en de munitie. 5-5 R.I. nemen onze posten over.(dienstplichtige).

20 Aug 1947. Keukenboeken en inventarisboeken bijwerken. Cantine indelen

21 Aug 1947. Wacht in ons kamp.

22 Aug 1947. Verjaardag van Toos. Een extra briefje is onderweg. Ik mis haar derde verjaardag thuis .... Wacht.

23 Aug 1947. Mogen voor het eerst weer eens met verlof naar Semarang. Op een open vrachtauto vertrekken we gewapend 's morgens om 07.00 uur. Het altijd een risico zo vroeg, er kunnen op de wegen mijnen gelegd zijn. Maar iedere morgen bij zonsopgang gaan mijnenzoekers op pad. In Semarang is mijn uniform vermaakt, brede broekspijpen. We waren 's nachts om 01.00 uur terug in Salatiga. Wat een lange dag was dat, maar het was wel gezellig. Na die lange actiedagen.

24 Aug 1947. Bezoek aan een missiepost.

25 Aug 1947. Klaarmaken voor een zuiveringsactie. Alles goed verlopen. Krijgen veel steun van de bevolking.

26 Aug 1947. Fourage halen in Semarang voor de compagnie. We bewaken het vervoer van eten en goederen.

27 en 28 Aug 1947. We oefenen voor de parade op 31 Augustus.

29 Aug 1947. We gaan op actie langs de nieuwe damarcatielijn. Ondervragen de bevolking, maar die hebben voor ons geen belangrijk nieuws te vertellen. Alles is rustig.

30 Aug 1947. We moeten wat bezig gehouden worden. We krijgen zelfs oefening in het pakking van bagage.

31 Aug 1947. 's Morgens korte actie. Daarna gaan we naar Semarang voor de parade.

1 September 1947. Vandaag parade in Salatiga. Veel bekijks van de bevolking er wordt zelfs met bloemen gegooid. 's Avonds film in het kamp.

2 tot en met 6 Sept 1947. Het zijn rustige dagen. De extremisten hebben er schijnbaar even genoeg van. Zijn ze onder de indruk of is het stilte voor een nieuwe storm.

Er worden normale patrouilles gelopen. De bevolking van Salatiga en rond Salatiga komen weer in hun gewone doen. Soms hoor je van rampokkers en dan wordt er een patrouille ingezet om de bevolking gerust te stellen. Kampong Dessa en districthoofden worden aangesteld. Toch sneuvelen er elders nog zes militairen van de T-brigade.

7 September 1947. Het is een echt Hollandse dag. Het is koel en regenachtig. Je merkt echt dat je buiten het Semarangse gebied zit, waar het altijd benauwd en drukkend was.

8 en 9 September 1947. Fourage ophalen. Tijdens een patrouille in dit gebied sneuvelen er toch nog twee militairen.

10 Sept 1947. Patrouille. Soldaat de Haan wordt ernstig gewond, dus toch nog vijand in de buurt. Daar zal dan wat aan gedaan moeten worden denk ik. Soldaat Rademakers van 4-6 R.I. sneuvelde.

11 Sept 1947. Fourage halen voor de compagnie. Dat is altijd een linke onderneming. Op de weg kunnen 's nachts mijnen gelegd zijn daar zijn die lui happig op. Het gebeurt ook wel dat de vrachtwagen in een hinderlaag rijdt. Voorop de cabine staat altijd een mitrailleur schietklaar. De wagens zijn altijd bemant met 5 of 6 man bescherming. De wegen zijn heel slecht en je wordt flink door elkaar gesmaakt. Weer een soldaat van 4-6 R.I. vandaag gesneuveld.

12 tot 16 Sept 1947. Actieve patrouilles deze dagen. Er zit wat in de lucht. De bevolking komt met berichten dat de pamoedas in de kampongs komen. Ook wordt er getracht onze telefoonlijnen door te knippen en dat lukt dan ook wel eens. Meestal vallen hierbij doden, omdat de bomen waar de draden doorheen lopen ondermijnd zijn door ons. Dan is het 's morgens lijken pikken.

17 Sept 1947. Klaar maken voor opmars. Wat we gedacht hadden wordt waarheid. We moeten ons gebied verder uitbreiden om de bevolking veilig te stellen, dus verder van de bewoonde kom. Centraal Salatiga moet veiliger worden, er zijn te veel infiltranten. Vandaag 2 militairen gesneuveld van de T-brigade.

18 Sept 1947. Opmars naar Toegoeredjo, al vroeg in de morgen is het oprukken geblazen. De jongens hebben er zin in. Het is ook weer al een maandje geleden dat we iets groots ondernomen hebben. Onze mortieren hebben er ruim van te voren het vuur geopend. We moeten 's nachts in de openlucht overnachten, de ligging voor de nacht is dan ook heel slecht. Hopelijk blijven we niet heel lang.

19 Sept 1947. Voor ons is het een rustdag. Er worden wel verkenningen gemaakt in het voorterrein, richting Dadapajam. Geen bijzonderheden. De bevolking is hier dun aanwezig.

20 Sept 1947. Opmars naar Dadapajam. Wij zijn er niet rauwig om. Het is misschien daar beter dan hier. De opmars verloopt rustig. Er zijn enkele schermutselingen van geen betekenis. Tegen de middag arriveren we. Het is weer snel stellingen bouwen geblazen. Dat begint altijd met eenmansputjes. En de brenstellingen zijn van groot belang dat is onze vuurkracht.

Brenstelling met 2-6Rl's. Foto: J.W. Westerhof.

De keuken wordt ingericht, de gasbranders snorren al. De prikkeldraad wordt uitgerold, de wachten worden ingedeeld. In de buurt loopt een kleine kali, de jongens gaan zich daar wassen en baden.

Maar het bevalt hun slecht, want ze worden in het water onder vuur genomen. Onze 2 inch mortieren beantwoorden het vuur dat uit de rand van de kampong komt. Dat zal morgen wel zuiveren worden. 's Nachts wordt ons kampement beschoten. Doch er zijn geen verliezen. We komen er wel achter dat rondom ons de vijand zit. Dat wordt nog een drukke tijd voor ons. Een soldaat gesneuveld.

22 tot 29 Sept 1947. Bij ons is alles rustig op een paar beschietingen na. De patrouilles zijn actief zij nemen geen risico's. De vijand weet wie ze tegenover zich hebben, en kennen geen pardon. Op de andere flanken wordt soms hevig gevochten. Op 28 September sneuvelen er drie stoottroepers.

Dadapajam is nu onze vaste verblijfplaats. We hebben ons zelf goed ingenesteld. Midden door het kamp loopt de grote weg die goed controleerbaar is. De stellingen zijn zeer solide gebouwd. Daar staat onze compagnie om bekend.

30 Sept. 1947. Aan ons kamp wordt hard gewerkt, er kunnen steeds betere beveiligingen worden aangebracht. Niet alleen de stellingen worden steeds verbeterd maar er wordt ook een wasvloer aangelegd. De jongens kunnen dan beter douche en hun spullen wassen. De Kolonel de Lange, brigade cdt. bezoekt ons kamp. Hij is schijnbaar wel tevreden, want de Cie.cdt. heeft na zijn bezoek geen kritiek op ons (kader). De jongens raken in een blijde stemming want we moeten weer onze demobilisatiepapieren invullen. Dus gaan we toch nog eens naar huis? De post komt vertraagd over, dat geeft weer geen goede stemming!

Post! Foto Huib Kers.

1 October 1947. De vloer in de keuken is aan de beurt. Er worden van alle kanten stenen aangesjouwd. Ook moet een soort trottoir gelegd worden voor de keuken en het overdekte eetlokaal. Dat is een kamponghuis zonder wanden. Het kader heeft bespreking met de wnd. companies cdt. over uitbuiten van gesprekken tegenover correspondenten.

Er komen nu ook regelmatig correspondenten bij ons om verhalen te maken voor hun dag of weekbladen. Zij willen altijd wel de wildste verhalen horen en schrijven die dan erg overdreven in hun bladen. Waar wij aangewend zijn b.v. slechte ligging, kleding en bewapening eten dat is voor hen groot nieuws. Dus liever geen gepraat over die toestanden, dat levert maar onrust op bij het thuisfront, zo wordt het kader medegedeeld. Er sneuvelen vandaag twee Stoottroepers.

2 Oct 1947. Vloer van keuken en trottoir is klaar. We hebben toch handige stratenmakers in onze compagnie.

3 en 4 Oct 1947. Amerikanen op bezoek in ons kampement. Deze bekijken de toestand in het gebied en peilen de bevolking. Dit alles betreffende de besprekingen van de verenigde Naties. Een Kapitein uit Batavia komt met ons praten over de demobilisatie en hoe de toestand in Nederland er voor staat. Hij beschrijft hoe de werkgelegenheid is. We moeten alvast maar gaan solliciteren.

5 Oct 1947. Schermutselingen in een aangrenzende kampong. Kamponghuizen worden in brand gestoken door pamoedas. Er worden schoten gelost. Bevolking vraagt ons om hulp. Patrouille wordt uitgezet.

6 Oct 1947. Er worden weer branden gesticht in aangrenzende kampongs. Patrouilles rukken uit.

7 en 8 October 1947. Geen bijzonderheden. We beginnen met het schrijven van sollicitatiebrieven. Ook dat moeten we ook leren.

9 Oct 1947. Inspectie van Kolonel de Lange. Hij begint ons persoonlijk al een beetje te kennen, vooral de echte knutselaars weet hij te waarderen.

Wij lopen weer onze patrouilles. Er sneuvelen drie stoottroepers en een A.A.T. soldaat. Als je dat hoort komt van solliciteren ook niet veel meer!

10, 11, 12,13 Oct 1947. Normale patrouilles en wachten. Met een dagje verlof naar Salatiga. Film in het kamp. Soldaat van 2- 6 R.I. (Thijssen) gesneuveld.

14 Oct 1947. Klaar maken voor actie. We zijn vandaag 2 jaar van huis. Er wordt weinig gepraat over naar huis gaan ieder probeert bij zich zelf de tijd goed door te komen, dat merk je bij de patrouilles. Het gaat allemaal wat voorzichtiger. De tijd van "er kan mij niets gebeuren" is voorbij.

15 Oct 1947. De actie begint 's morgens om 07.00 uur er wordt heel wat van verwacht. Maar de vijand is nergens te vinden. Het gebied van ons is gewoon leeg. Alles verloopt volgens plan.

16 Oct 1947. Naar Salatiga. Er is een Cabaretgroep de Vliegende Hollander. Het was een fijne middag en een beetje afwisselend voor de jongens. Aan ons mannen van het oude 1- 6 R.I. uit Vught worden voor de troep het Oorlogsherinneringskruis uitgereikt, althans het lintje wat er bij hoort. Het eigenlijke kruis krijgen we in Nederland uitgereikt bij thuiskomst.

17 Oct 1947. Borrelavond onderofficieren. Fourage halen.

18 Oct 1947. Sergeant Majoor de Gouw bevordert tot Adjudant. Hij geeft een rondje. De Gouw is een prima leider in het veld. De jongens gaan graag met hem op Patrouille. Hij straalt rust en zelfverzekerdheid uit. Overigens is hij mijn peletonscdt. 3 Militairen van 7 R.I. sneuvelen.

19 en 20 Oct 1947. Verlof naar Salatiga en Semarang. Ga op ziekenbezoek in het Elisabethziekenhuis. Sgt van A.A.T. sneuveld.

21 en 22 Oct 1947. Wact. Geen bijzonderheden. Soldaat van het bewakingsbataljon gesneuveld.

23 Oct 1947. Actie voeren in het voorterrein. Het blijft altijd wel rommelen tussen afzonderlijke bendes en het leger. Soms weten wij niet tegen wie we ingelijk vechten. Er zijn ongeregelde troepen in het veld.

24 tot en met 27 Oct 1947. Kampementdienst. Keukeninventaris opmaken. Patrouille gelopen en foto's gemaakt.

28 Oct 1947. Patrouille gelopen alles rustig.

29, 30 en 31 Oct 1947. Het wordt een sleur. Velddienst, patrouilles en wacht. Veel brieven schrijven naar huis, meisje en correspondentievriendinnetjes. b.v Corry Schagen van de Schieweg in Rotterdam en vrienden die ook in Indie zitten.

1, 2 en 3 November 1947. We beginnen de maand met veel sporten en exercitie. Voor de rest corveeën we wat aan.

4 Nov 1947. We verhuizen naar een gezamenlijk onderofficiersvertrek. Het regent deze dag pijpenstelen. De toestand is normaal. Bij dit weer komt er geen hond doorheen dus ook de vijand niet. We zijn begonnen aan de bouw van een nieuwe keuken en cantine.

5 November 1947. Klaar maken voor een actie. In ons gebied valt het mee met het vijandelijk vuur. Toch sneuvelen er vandaag nog drie militairen van de T- Brigade.

6 Nov 1947. Er is een actie bezig bij de 2e Cie. We horen in de verte hevig geweervuur. Zij maken veel gevangenen en veel buit. Bij de 2e Cie zijn er geen verliezen. Elders sneuveld een man van 2- 12 R.V.A..

7 Nov 1947. Patrouille en fourage ophalen. Door onze steeds terugkerende patrouilles krijgt de vijand geen kans zich in te graven in het door ons bezetten gebied, daardoor hebben we waarschijnlijk minder verliezen aan doden en gewonden dan elders. Wij zijn ook geweldig waakzaam en rukken liever meermalen voor niets uit dan een keer te laat.

8 Nov 1947. Ik ben Sergeant van de week, dat houdt in alles zowat in de gaten houden, letten op orde en netheid in de keuken en in de tenten. In die tijd vinden ze mij een beetje een rotvent maar het is allemaal in hun belang dat er discipline is. Er worden tweedaagse acties gehouden, dat wil zeggen dat de jongens twee dagen in het veld blijven en niet terugkeren naar het kamp. Zij blijven 's nachts in hinderlagen liggen en dat is beslist geen pretje, vooral als dat gebeuren moet op een kerkhof of andere begraafplaats buiten een kampong. Als dan een jongen in een graf getrapt heeft, houd dan je neus een hele nacht maar dicht. Roken is niet toegestaan en er is een strenge waterdiscipline. Je mag maar een veldfles water per 24 uur gebruiken. De rest ben je aangewezen op de gloortabletten.

9 tot en met 13 Nov 1947. Kampdienst. Wacht etc. Op onze basis geen bijzonderheden. Sold van 2 -13 R.I. gesneuveld.

14 Nov 1947. Patrouille. Gevechten. We slaan vijand uiteen. Geen verliezen onzer zijds. Korporaal van 1 R.S. gesneuveld.

15 Nov 1947. Kampement in orde brengen en opdracht een nieuwe paardenstal bouwen. Wat is n.l. het geval: we gaan in de toekomst meerdaagse patrouilles uitbreiden met meeneming van de zware mortieren. Die zijn te zwaar om door onze mensen gedragen te worden. Daarom gaan we kleine bergpaardjes meenemen. Dat deden de K.N.I.L. soldaten vroeger ook al. Verder moet ik vandaag lijsten aanleggen voor het innemen van kininetabletten.

De KNIL- of bergpaardjes. Foto H.J. Lankhuizen (rechtsboven)

16 Nov 1947. Vrij van dienst andere lopen patrouille en wacht

17 Nov 1947. Wacht Cdt over het hele kamp. Uitmaken wie er met verlof mogen naar Bandoeng. Dit worden de eerste grotere verloven. In de loop van de dag heeft de vijand weer even tijd en we worden beschoten met 2 inch mortieren. De granaten vallen echter buiten het kamp. Wij sparen onze munitie en doen niets terug.

18 November 1947. Patrouille met ons peloton, naar aanleiding van de beschieting vorige avond. Twee vijanden zaten schijnbaar op ons te wachten. Zij dachten ons met enige schoten op de vlucht te jagen. Onze mitrailleur was echter beter gericht en legde hen neer. 2 vijanden werden gedood. , Buit 2 karabijnen plus munitie Japanse- en Nederlandse munitie. De patrouilletijd werd met 14 uur overschreden. Ik had deze keer het commando over de 2 inch mortieren. Bij thuiskomst had ik nog maar een granaat over.

19 Nov 1947. Fourage halen in Semarang. Het eten is beter dan anders. Geruchten gaan in Semarang dat onze demobilisatie een half jaar is uitgesteld. Eerst zouden de stoottroepen en 13 R.I. vertrekken. De soldaten zijn een beetje gedeprimeerd toen we het hun vertelde, immers stoottroepen en 13 R.I. was maar een dag eerder als wij aan land gegaan.

20 Nov 1947. Kapitein verteld dat de geruchten van de vorige dag maar "praatjes" zijn. Hij koppelde er maar ineens aan vast: 'Gereed maken voor een actie in Zuid oostelijke richting'. Wacht Cdt.van12.00uur s'middags tot 6.00 uur de volgende dag.

21 November 1947. Op het kampement is het rustig. De jongens praten wel over naar huis gaan, maar er is nog geen enkel voorteken daarvan. De actie van de vorige dag is goed verlopen. Zij hebben gevangenen gemaakt. Door onze zeer drukke afgelopen tijd komen mensen van de 2e Cie ons ondersteunen met de wacht etc. Zij komen voor twee nachten. Wij zijn duidelijk oververmoeid. Het zou onverantwoord zijn onze jongens in de stellingen te stoppen voor een nachtelijke wacht. 1 Arrestant die we hadden is ontsnapt. Een jeep die richting Salatiga rijdt, rijdt op een mijn. De sergeant Lobbezo cdt van de mortieren van 2- 6 R.I. komt goed weg hij wordt niet geraakt door scherven, maar zijn jeep is verminkt in de sloot.

Kapt.Lobbezo bij verminkte jeep. Foto Ad van Hooijdonk.

22 Nov 1947. Dienstdoen als C.S.M.

23 Nov 1947. Gezellig avondje ter gelegenheid van 4- jarig huwelijk van Luit. Tazelaar.

24 Nov 1947. Bespreking bij Kapitein over kadermentaliteit. Bekend wordt gemaakt dat het vertrek van ons bataljon uit Indie zal zijn rond half Maart 1948. Dit geldt allen voor de O.V.W.ers. Er zaten n.l. ook dienstplichtige bij ons, die werden tegen die tijd overgeplaatst naar andere bataljons.

25 en 26 Nov 1947. Tekeningen maken op de wand van de cantine. Geen bijzonderheden.

27 Nov 1947. Bespreking bij Kapitein over houding en mentaliteit bij de troepen.

28 Nov 1947. Het instellen van een onderofficiers mess en het ontslaan van zes koelies.

6e Regiment Infanterie
2e Bataljon
4e Compagnie

No. 588

Bijlagen: 2 getuigenverklaringen

1 rapport als bedoeld bij M.B. van 29 Oct. 1936.

Onderwerp: Proces-verbaal van ongeval.

25-07-30-197

Tijdens het controleeren van de bevolkingspatrouilles langs de verharde weg Dadapajan - Salatiga, liep de jeep, welke werd bestuurd door de Kpl van Hulsel J.G.M. - stbnr 120115000, op een vijandelijke mijn, welke gelegd was nabij km paal 58 op kv 135745 van kaartblad Salatiga 48/XL-C.

Dit geschiedde op 21 November 1947 te circa 03.25 uur.

Door het exploderen van deze mijn werd de mede-inzittende de Sld LANKHUIZEN, HUIBERTUS stbnr 250729001 uit de jeep geslingerd met het gevolg, dat hij klaagde over doofheid en op advies van de dokter, ter observatie naar het Ziekenhuis te Salatiga werd overgebracht.

Getuigen van dit ongeval waren:

Egt Lobbezoen C. 160118000 van de OstCie 2-6 RI, momenteel gedetacheerd bij 4-2-6 RI en de SldKkl Moerland F.L. 5120 van de Subs Cie KNIL te Semarang, evens momenteel gedetacheerd bij 4-2-6 RI.

Salatiga, 21 November 1947.

De CC

De Kap

A.J. Wolzak.

Document privé-collectie H.J. Lankhuizen

29 Nov 1947. Druk bezig met het solliciteren in Holland.

30 Nov 1947. Deze dag behoudends enig schrijfwerk. Geen bijzonderheden.

1 en 2 December 1947. Voorbereidingen maken voor het St.Nicolaas feest. Patrouille gelopen.

3 en 4 Dec 1947. Voorbereiding St.Nicolaasfeest. Pakjes avond en surprises. Patrouille gelopen.

5 Dec 1946. Fourage halen. Veel werk voor de St.Nicolaas avond.

6 Dec 1947. St.Nicolaasavond gezellig. We komen niets tekort. De bataljons Cdt en St. Nicolaas delen pakketjes uit.

7 Dec 1947. We moeten de zaak van gisterenavond toch een beetje opruimen. Er slingert nog het een en ander rond. De Loerah uit de desa komt wel met een heel ander cadeau aan, n.l. een karbouw, aangeboden door de bevolking van de desa. Hij zegt dat de bevolking de Nederlandse soldaten heel dankbaar is voor het geven van rust en veiligheid, daarom dit levend bewijs. De Kapitein heeft het mede namens ons in dank aanvaard. We hebben wel een lekker portie vlees gegeten!

8 Dec 1947. Gamalan voor de bevolking, Het zijn nu mooie dagen te weten dat de bevolking zo tevreden gestemd is. Zij voelen zich veilig onder ons en wij zijn daar tevreden mee. Wij lopen om de vier uur kampongpatrouilles en we worden in die kampong vriendelijk begroet.

9 Dec 1947. Het kamp wordt beschoten. Patrouille rukt uit naar de plaats waar het vuur vandaan kwam, echter niets gevonden.

10 Dec 1947. Inleveren van onze eigen ambulance. Is op een andere plaats waarschijnlijk harder nodig.

11 Dec 1947. Voorbereiding van aflossing op de detachementen.

12 Dec 1947. Kaart tekenen van plattegrond van Dadapajam. t.b.v. eventuele nieuwe troepen die ons komen aflossen. Het is hier nu een tamelijk veilig gebied en de militairen die uit Nederland komen worden niet direct in de gevaarlijke gebieden ingezet. Meestal komen daar de o.v.w. de zuiveringsacties voeren samen uiteraard met de dienstplichtige, want eens komen zij er alleen voor te staan. Ook komt het dienstplichtig kader bij ons in vaste dienst b.v. als wnd peletons cdt.

13 Dec 1947. Teken van plattegrond en stellingen. Waar mijn tekeningen naar toe gaan weet ik zelf niet.

14 Dec 1947. Klaar maken voor verhuizen.

15 Dec 1947. Verhuizen naar Tingker Tegal. Het is een drukke dag alles moet mee en overgegeven worden.

16 Dec 1947. Instaleren ons zelf. De ligging is goed.

17 Dec 1947. Op patrouille, met assistent Wodonna (Is plaatsvervangend Dessahoofd) van 20.00 uur tot 02.00 uur 's nachts. We hebben de goede man wel afgedroogd, dacht ik, maar hij wilde het zelf. Er ware deze nacht geen bijzonderheden.

18 Dec 1947. Fourage halen. Het opslaan van onze goederen en stellingen maken in de stores (een vdi raad gebouwtje).

19 Dec 1947. Verzenden van Kerst- en Nieuwjaarswensen per radio.

20 Dec 1947. Actiedag vandaag. We moeten laten zien dat we er nog zijn dus gaan met grote troepenmacht het veld in. Anders maakt je kans dat we met kerst die lui in onze omgeving hebben en dat moeten we niet hebben.'s Avonds wacht.

21 Dec 1947. Ik heb veel Kerst en nieuwjaarswensen geschreven.

22, 23, 24 Dec 1947. Teken voor de Kerstviering. Wat platen getekend om de stemming te bevorderen. Bloem, suiker en eieren wezen kopen in de kampong voor een extra iets voor de kerst. We hebben gelukkig een fantastische kok. Die bakt er wel wat van.

25 Dec 1947. Kerstfeest. De derde kerst dat we niet thuis zijn. Dit zijn wel de moeilijkste dagen van het jaar. Je gedachten zijn thuis bij je naaste. De kerstboom is hier niet. Je probeert als kader wel stemming te kweken maar toch. Het eten is gelukkig goed. Dat maakt al veel goed voor vele. Verder een rustige dag.

26 december 1947. Tweede Kerstdag. 's Avonds toneel uitvoering. We proberen de jongens zoveel mogelijk snel af te lossen uit de stellingen. Allemaal een beetje meegenieten van het Kerstfeest. De stemming is gelukkig prima en van de aalmoezenier hebben we weer een flink portie geloof meegekregen.

27 tot en met 31 dec 1947. Het jaar gaat rustig uit. Ook de vijand wil 1948 wel halen. De demarcatielijn wordt goed gehandhaafd. We lopen wel iedere dag onze patrouilles op wisselende tijden. Het mag geen regelmaat en sleur worden. Waakzaamheid is en blijft geboden, ook de jongens weten dat, ze passen als het ware beter op elkaar. Immers het vertrek komt in zicht!

1 Januari 1948

1 Jan 1948. Oud en nieuw gevierd met officieren en onderofficieren en manschappen. Enkele patrouilles gelopen. De vijand moet zo hoog nodig ook iets van zich laten horen, zij doen een aanval op de Soloseweg. Waarschijnlijk hebben ze gedacht dat we ons kruit verschoten hadden de vorige nacht, maar daar zijn ze snel van terug gekomen. We hebben de vijand verjaagd maar in de wetenschap dat hij er nog wel is, dus extra attent.

2 en 3 Jan 1948 . Rustdagen, dan is er gewoonlijk wel wat op komst!

4 Jan 1948. 's Morgens om 09.00 uur op actie. Vijand heeft lont geroken. Hun stellingen zijn verlaten en worden door ons vernietigd. Ook zij hebben hun spionnen en seinen door middel van de tamtam.

5 tot 8 Jan 1948. Kampdienst. Patrouilles en wachten, wapen- en munitieinspectie.

9 Jan 1948. Weer inpakken geblazen voor het betrekken van een nieuwe post. Een drukke dag vandaag, alles moet weer mee!

10 Jan 1948. De nieuwe post wordt Karangdoere. We hebben het erg druk, op deze post zaten eerst de stoottroepen. Eigenlijk kwamen we in een gebruikt nest.

11 Jan 1948. Tekenen van de legerplaats en het hertekenen van duplicaten van de stoottroepen. Dit is geheel nieuw terrein voor ons.

12 Jan 1948. Overdag tekenen 's Nachts was er een kleine aanval op ons kamp. Maar we waren klaar voor de afslag. Zij dachten waarschijnlijk dat we groentjes waren.

13 Jan 1948. Tekenen en het aanleggen van mijnenvelden. Deze mijnenvelden moet op tekening gezet worden voor de eventuele opvolgers van ons. Dat is een vrij nauwkeurig werk.

14 Jan 1948. Tekenen van mijnenvelden. Brieven naar huis geschreven.

15 Jan 1948. Tekenen van mijnenvelden. Onze patrouilles worden beschoten, geen verliezen. Wel geven we veel vuur terug.

16 Jan 1948. Tekenen van een wandversiersel in de eetgelegenheid. Het is het hoofd van Koningin Wilhelmina en het hoofd van Dr.van Mook. Met houtskool gedaan, bijzonder goed gelukt. De grootte is ongeveer een meter. Veel bekijks gehad, ook van officieren van de brigade.

Het kampement waar we momenteel zitten, ligt aan de grote weg die naar Solo loopt Wij slapen in een groot stenen huis met grote kamers en lange gangen. Ik heb voor mij een kamer alleen omdat er nog al betrouwbare gegevens bij mij te vinden zijn b.v. de tekeningen etc..

17 Jan 1948. Tekenen van het laatste mijnenveld in onze omgeving. We liggen nu rondom in de mijnen en we voelen ons veilig tegen onverhoedse aanvallen.

Vandaag wordt ook de wapenstilstand gesloten. Dat wil echter niet zeggen dat je je wapen thuis kan laten. Er lopen te veel ongeregelde troepen rond die niets te maken hebben met de T.N.I. het eigenlijke leger. Pamoedas en rampokkers is hier aan de orde van de dag en vallen de goedwillende burgers lastig.

18 Jan 1948. Mijn verzoek om met verlof te mogen naar Batavia is ingewilligd. Ik ben van plan om naar mijn broer Paul te gaan en mijn vriend Giel Henddrixx, verder heb ik nog een paar neven in Batavia zitten, een op een grote bank en een is 2e Luitnant bij de dienstplichtigen. Beide zijn Amsterdammers.

We moeten deze avond al in Salatiga zijn voor het vertrek in het verlofcentrum. Dat is vlug pakken en vergeet je wapen niet!

19 Jan 1948. Vertrek naar Batavia. Om 04.00 uur worden we gewekt en om 05.00 uur vertrekken we naar Semarang Pekalongang, Tegal.'s Avonds naar de bioscoop in Tegal.

20 Jan 1948. Om 04.00 uur 's morgens vertrekken we al naar Cheribon per auto. De wegen zijn ontzettend slecht, je wordt gewoon door elkaar geslingerd. Wij zijn bewapend tegen onverhoedse aanvallen onderweg met onze eigen wapens en met de begeleiders van de karavaan. Om 05.00 uur komen we in Batavia aan met de trein in Mr. Cornelis, dan per auto naar het verlofcentrum. Ben de zelfde avond nog naar de vriend Giel Hendriks gegaan die bij de Welfare werkt als tapdanser. Om 23.00 uur was ik weer thuis in de Wilhelmina club, ons onderdak tijdens het verlof.

21 Jan 1948. Vertrek naar Paul, dat was een onderneming die je op eigen risico moest nemen. Je kreeg daarvoor geen reisgelegenheid. Hij ligt n.l. buiten Batavia in de buurt van Tangerang. Zijn post heet "Leeuwenrandje". Dit moest liftend gebeuren. Het eerste gedeelte heb ik meegelift met een Chinees met een particuliere wagen. Het laatste gedeelte met een fouragewagen die naar het kamp van Paul moest. Ik kwam daar om 16.30 uur aan. De begroeting was enorm. Ik werd door Paul als het ware in de watten gelegd. Hij was wat trots op zijn broer de O.V.W.er. Eerst maar eens even mandiën. Paul zorgde ervoor dat ik voor de nacht een lekker bedje had. Hij kreeg n.l. gedaan dat ik een tampatje kreeg van een van zijn maten die 's nachts toch op wacht moest.

22 Jan 1948. Hele dag bij Paul op Leeuwenrandje. Het was een gezellige dag. De jonge dienstplichtigen doen dienst in de buurt van Tegal rond Batavia. Het is daar ook momenteel rustig. Veel van de jongens zitten hier toch wel met tegenzin. Hopelijk hoeven ze niet zoveel gevechten te leveren als wij. Ik heb deze dag ook kennis gemaakt met de officieren en onder-officieren van de compagnie. Bij 13 R.I. gaan geruchten de ronde, dat zij naar Nederland terug gaan. Het zou eind Februari zijn.

23 Jan 1948. Naar Batavia vertrokken vanuit het kampement Leeuwenrandje. Paul en zijn vriend gaan mee. Deze keer rijden we met een verlof auto van de compagnie. Paul laat mij een stukje van Batavia zien en we gaan ergens lekker uit eten.'s Avonds zijn we in het welfare gebouw, ook daar was het vermakelijk. Alleen de vraag nog waar moesten Paul en zijn vriend overnachten. Paul zei: "zit daar maar niet mee in. We vinden wel een plekkie. Later bleken zij overnacht te hebben bij het Leger des Heils.

24 Jan 1948. Stoottroepen vertrekken uit Semarang naar Nederland. 2-6 R.I. ziet ze met lede ogen gaan. Ook 2-13 R.I. krijgt de aanzegging dat ze vertrekken. Zij waren een dag eerder in Semarang als 2-6 R.I. Wij horen nog niets van vertrek. Wij zitten toch ook al twee jaar in Indië. Nu ik toch in Batavia ben, ga ik naar Priok om het vertrek van de stoters gade te slaan.

25 Jan 1948. Paul vertrekt weer van Batavia naar Tangerang. Ik ga deze dag naar de benedenstad van Batavia, om een neef te bezoeken die als burger in Batavia werkt. Het is een handelsmaatschappij G.O. Wherry. Verder naar Buitenzorg geweest.(de neef is Anton van den Molen)

26 Jan 1948. Op bezoek bij de V-brigade waar neef Jan van den Molen als Luitenant in dienst is. Daar in de cantine vertoeft en een rondrit gemaakt met Jan per jeep in Batavia.

27 Jan 1948. Naar neef Anton van den Molen. Samen naar de Wilhelminaclub.

28 Jan 1948. Nog steeds in Batavia met verlof. Naar het welfaregebouw geweest. Ook heb ik enkele passars bezocht. Samen met Giel Hendriks naar de bioscoop.

29 Jan 1948. Klaarmaken voor vertrek terug naar Semarang. Het verlof zit er weer op. Ik heb echt genoten deze dagen. Werd overal gastvrij ontvangen en vooral Paul te ontmoeten vond ik geweldig. Ben mijn neven nog gedag wezen zeggen. Prachtig was het allemaal. Laatste avond doorgebracht in het Welfare gebouw.

30 Jan 1948. Vanaf het verlofcentrum met auto naar het station Mr. Cornelis. Verder per trein naar Cheribon en per auto naar Tegal. De treinreis duurde 8 uur, het waren oude open wagons en het rammelde langs alle kanten. De autorit naar Tegal was anderhalf uur. In Cheribon kregen we toch nog een warme maaltijd.

31 Jan 1948. Vertrek van Tegal naar Semarang. De reis gaat direct verder naar Salatiga. Aankomst 16.45 uur. Vandaar weer verder naar ons kampement per carrier aankomst daar om 17.30 uur. Wat een dag op wielen! Daar hoorde ik dat Soldaat Broos van 13 R.I. uit Bergen op Zoom op 24 Januari is gesneuveld, op de dag dat bekend gemaakt werd dat ze naar huis mochten ....

1 Februari 1948. Er moest veel bijgepraat worden over de verlofdagen en het reilen en zeilen in Batavia, want het zat in de pen dat er nog meer jongens daar naar toe mochten. Maar omdat ik daar een broer had, mocht ik bij een van de eerste weg. Hier bij onze post worden er besprekingen gehouden aan de demarcatielijn. Hoofdofficieren passeren het kampement. Het staakt het vuren wordt 'vrijbekondigt'. (Is dat al niet eerder gebeurt?).

2 Febr 1948. Controle van koelies die werken in het kamp op spionage en diefstal. Deze dag veel brieven verzonden naar Holland.

3 Febr 1948. Als fouragemeester rapport ingediend omtrent menusamenstelling van de week aan de Luit. Bendik. (het ging hierbij om een nadere verduidelijking van voedsel verdwijning uit de store).

4 tot en met 8 febr 1948. Dienst als managemeester. Er zijn geen bijzonderheden. De wapenstilstand wordt aan onze lijn goed in stand gehouden. De patrouilles lopen iedere dag voluit. Doch we stoten niet op tegenstand. De bevolking is terug en rustig aan het werk.

9 Febr 1948. Nu ontvangen wij pas de bevestiging van het sneuvelen van Broos op 24 Januari 2 13 R.I..

10 tot en met 13 Febr 1948. Kampementsdienst bij de staf als C.S.M. d.d..Klaarmaken van fourage voor de 4 daagse patrouille.

14 Febr 1948. De 4 daagse patrouilles vertrekken, het 2e peleton met de Cie. Cdt. zorgen voor de fourage van de patrouilles. Omdat het gebied vrij uitgestrekt is, worden er wijde en zware patrouilles gelopen, vooral in het bergachtige terrein is dat zeer zwaar. Het eten moet op de juiste plaatsen en tijden aangevoerd worden. Er mag vooral niet te weinig zijn en het moet nog smakelijk zijn ook. Dat vooral voor het moreel en de maag ..... Dus de keuken werkt op volle toeren. De mannen in het veld gaan voor, dus de thuisblijvers mokken wel eens dat zij even moeten wachten, maar er is begrip voor.

Zware patrouille lopen. Foto: J. Counet.

15 Febr 1948. Als 14 Febr. Verzorging van de patrouilles.

16 Febr 1948. Wij moeten een spuitje halen tegen de pest. Allerlei ziektes doen zich voor onder de bevolking van het bezette gebied. Hiervoor moeten wij ingeënt worden. De bevolking moet blij zijn dat wij er zijn, want ze worden door ons van alle kanten geholpen tegen deze ziektes.

17 en 18 Febr 1948. Schrijven van sollicitatiebrieven.

19 Februari 1948. Fourage halen in Salatiga en verder door foureren naar het voorterrein waar nog steeds meerdaagse patrouilles in het veld zijn.

20 Febr 1948. Patrouille naar de states quo lijn. Moeten daar een brief afleveren aan T.N.I. officier, alles verloopt correct.

21 Febr 1948. 13 R.I. vertrekt naar Nederland. Ook wij verwachten dat we snel zullen vertrekken. De jongens gaan al aardig wat souvenirs inkopen doen. Het moreel blijft goed, ondanks dat er gedacht werd aan een onredelijke aflossing.

22 Febr 1948. De Bergenaren gaan al vergaderen wat er moet gebeuren bij terugkomst in Bergen op Zoom. Er wordt al beraadslaagd over een bijeenkomst van de compagnie. Het was een prettige bijeenkomst met een bijkomstigheid dat Cees Govaerts ook op deze dag jarig was. Anton vertrekt deze dag met verlof naar Batavia.

23 Febr 1948. Geen bijzonderheden deze dag.

24 en 25 Febr 1948. Wij moeten wederom onze ambulance inleveren. Verder vandaag sportdag. Er gebeurt een klein ongelukje op het sportterrein.

26 Febr 1948. Halen van voeding en distributie ervan. Tekeningen maken voor de patrouilles.

27 en 28 Febr 1948. Enorme regenval. We spoelen zowat weg.

29 Febr 1948. Vandaag is het schrikveldag. Geen bijzonderheden. Vandaag een gezellige dag op het kamp. Ook dat kan!

1 en 2 Maart 1948. Ik ben druk doende van het tekenen van de halsdoekjes van de jongens, Zowat iedereen wil zijn halsdoek betekend zien met de namen van de plaatsen waar wij geweest zijn de afgelopen twee en half jaar. De Bergenaren vergaderen weer over wat hun te doen staat bij hun terugkeer in Bergen. Er beginnen al plannen te vormen, maar we weten nog niet wanneer wij vertrekken. Onze plaats en ciegenoot Jan Keij krijgt aanzegging dat hij naar Holland mag. (afgekeurd).

J. Counet en Meijer met Tijgerhalsdoekjes.

3 Mrt 1948. Ik krijg plotseling bericht, dat ik overgeplaatst wordt naar de Bataljonsstaf 2- 6 R.I. Als Cdt. van een arrestanteninrichting. Dat valt onder de inlichtingendienst.

4 Mrt 1948. Ik neem mijn intrek in de arrestanteninrichting aan de Toentangoering in Salatiga. Het is een stenen gebouw en het staat een meter boven de grond, een stenen vloer met een bordes. De arrestantenruimtes zijn vijf bij vijf meter. De zoldering en het dak zijn van gevlochten bamboe met dakpannen. Zoals ik het nu bekijken kan niet direct een gevangenis voor zware jongens. In iedere ruimte bevinden zich vijftien arrestanten. Overdag worden deze lui uitbesteed om te gaan werken in de kampementen of aan de wegen.'s Avonds worden zij opgesloten en slapen op de stenen vloer. Dat laatste bevalt mij niet, eerst daarin moet verandering gebracht worden. De tolk van mij is een onderwijzer die goed Nederlands spreekt en de klachten en of wensen van de anderen, die Maleis spreken vertolkt. Hij zelf behoort ook tot de arrestantengroep maar ziet er wel betrouwbaar uit en neemt geen blad voor de mond.

5 mrt 1948. Aanleg van de administratie voor de arrestanten t.b.v. de inlichtingendienst. Volgens de I.D. zitten er zware jongens bij maar ook hele lichte. De bewaking die onder mij staan zijn dienstplichtigen van de brigade (W).

6 Mrt 1948. Ik laat eerst de arrestantenlokalen zo ombouwen dat de lui op een verhoogd gedeelte kunnen slapen dus niet op een stenen vloer. De arrestanten bouwen dit zelf met bamboematten en stokken. Zij zijn daar erg handig in. Je moet ze een beetje vertrouwen geven, want als die lui bezig zijn met die grote messen dan moet je zelf niet met je handen op je rug staan, maar wel degelijk je wapen bij de hand hebben. In de kampongs bouwen zij ook zo hun huisjes en tampatje. Zij zijn er zelf zeer tevreden over en ieder doet dan ook zijn best. Ik ben zelf ook niet de beroerdste en ze krijgen zo af en toe een sigaretje. Hiervoor krijg je veel goedwil terug.

Als 's morgens de deuren open gaan, komt er een ondragelijke lucht uit. 's Nachts mogen de deuren niet geopend worden, om vluchten te voorkomen. De omgeving is nog niet beveiligd. Ook daarin tracht ik nog een oplossing te vinden door het maken van luchtkleppen in de deuren die we 's nachts wel open kunnen zetten, dat helpt geweldig en de tolk komt dat meteen ook vertellen. De wacht bij de deuren regelt het openen en sluiten van de kleppen.

7 Mrt 1948. Er bevinden zich nu 42 arrestanten in de cellen. Overdag zijn ze bijna allemaal weg op enkele zieken na, en zij die de zaak binnen orde op zaken moeten stellen want zij moeten als ze terug komen weer in een schone tent komen. Naast onze celleninrichting bevindt zich de eigenlijke gevangenis. Aan deze zijde is mijn inrichting dus wel beveiligd, de drie andere kanten zijn niet beveiligd tegen vlucht pogingen. Ik laat de tolk dan ook zeggen dat de mensen niet van het bordes af mogen komen daar er dan ook onmiddellijk zal worden geschoten. Denk ondertussen wel na hoe de beveiliging accurate gemaakt kan worden. Voor de nacht krijg ik maar 3 man voor de wacht. Er loopt maar een man op en af. Dus een massale vlucht is helemaal niet ondenkbeeldig.

8 Mrt 1948. Maak aanstalten voor het verzamelen van spullen voor een goede draadversperring.

9 en 10 Mrt 1948. Beklag bij de I.D. gedaan betreffende de bewaking van de arrestantenverblijven. Ook de behandeling van de arrestanten wanneer zij uitbesteed worden, is altijd niet correct. Het is namelijk zo, dat zij te eten moeten krijgen en voldoende daar waar zij te werk gesteld zijn. Als dat niet gebeurt, dan krijgen zij geen werkkrachten meer en moeten het maar zelf doen.

11 Mrt 1948. Bewakingssterkte van de arrestanten gaat omhoog. Zodoende krijg ik ook eens de gelegenheid om een avondje vrijaf te nemen wat tot op heden niet is gebeurd. Ik doe nu al 7 dagen 24 uur dienst per dag.

12 Mrt 1948. We beginnen met het aanleggen van de draadversperring rondom onze inrichting. Dit gebeurt door de gevangenen zelf onder toezicht van mij zelf. Zij krijgen nu ook goed te eten en een sigaretje is er ook weer bij. Het is dan toean voor en toean na. Er wordt goed gewerkt en zij sluiten zich zelf goed in. Ik heb via de tolk beloofd dat wanneer het klaar is en dus alles mijn goedkeuring heeft, zij niet meer alleen op het bordes hoeven te blijven maar ook de binnenplaats mogen betreden als zij terug komen van hun werk. Ik krijg voldoende materiaal van de I.D. om alles in orde te maken en laat dat maar aan mij over na twee jaar stellingen en versperringen bouwen. Het ziet er goed uit en het gaat er zelfs op lijken dat ze graag achter de draad zitten. Ik denk dat ze het bij ons beter hebben dan thuis .....

13 Mrt 1948. Eindelijk eens even tijd om te gaan stappen. Ga naar de film "Vrouw der 7 manen." in Aloon Aloon in Salatiga.

14 Mrt 1948. Zondag, de gevangenen blijven binnen, maar mogen op de binnenplaats vertoeven. Wat daar allemaal besproken wordt is mij niet duidelijk. De I.D. komt regelmatig arrestanten ophalen voor verhoor. Er worden er ook wel los gelaten, zij komen dan nog netjes goede dag zeggen ook. Van mij krijgen ze dan z.g. "vrijheidsformulieren".

15 Mrt 1948. Er wordt bij ons begin gemaakt met het inleveren van overtollige kleding en uitrusting, er komt schijnbaar schot in het vertrek, maar wanneer weten we nog niet. Hoe het bij de troep is, weet ik niet. Ik zie zelden iemand uit de compagnie

16 Maart 1948. Ga eens naar de kantine "Het Tijgernest van het zesde", in Salatiga.

17 Mrt 1948. Er zijn geen bijzonderheden in de arrestantenverblijven, behoudens dat er een paar zieken zijn waarvan een er nogal erg aan toe is. Als dat zo blijft laat ik ze overbrengen naar de eigenlijke gevangenis, alwaar er een ziekenafdeling is. Ik ben vooral bevreesd voor ziektes als diaree etc.

18 Mrt 1948. Mijn verjaardag de derde van huis. Ik ga wat winkelen in de stad en koop wat souvenirs voor thuis. Het vandaag ook brigadesportdag, Aan de demarcatielijn is schijnbaar alles rustig. Ik schrijf vandaag veel brieven om ze thuis wat op te vrolijken. Dat er wat schot in zit, want Toos zit daar zeker op te wachten en gelijk heeft ze! Verder moet ik nog een injectie halen tegen T.A.B.C. wat dat is, vraag het mij niet want dat is allemaal vraagtekens.

19 Mrt 1948. Kleding inleveren, de jongens van 2-6 R.I. zijn opgetogen, alles blijft gelukkig rustig en dat werkt in ons voordeel. Geen doden of gewonden. Ongelukjes gebeuren er altijd wel, maar toch gaat ieder goed op zich zelf passen.

20 Mrt 1948. Geen bijzonderheden. Alles verloopt naar wens. Ik ga op zoek naar verpakkingsmateriaal, want als er zo'n kleine 800 man gaat vertrekken en ze gaan allemaal tegelijk op zoek dan wordt het denkkelijk moeilijk.

21 en 22 Mrt 1948. Veel inkopen doen en het een en ander op schrift stellen voor mijn evt. opvolger. Ik heb daar nu nog de tijd voor om dat weloverwogen te doen, zodat het gezegde van 'ik wist dat niet' niet in mijn schoenen geschoven kan worden.

23 Mrt 1948. Dag verlof in Semarang. Besteed deze dag grotendeels aan het kopen van cadeautjes. Kocht 2 vulpennen, 2 zilveren broches, echt mooi Indisch, 1 Zilver halskruisje, 7 zilveren lepeltjes op een hangrekje, echt mooi vind ik zelf. Verder nog een slot voor mijn kist die ik ondertussen georganiseerd heb. Verder de avond doorgebracht in een luidruchtige Tijgerclub, daar waren veel zes R.I.ers die vertrek al aan het vieren schijnbaar. Ik was 's nachts om een uur thuis.

De Tijgerclub Semarang. Foto Carel Eversen.

24 Mrt 1948. Verpakken en inpakken van de gekochte souvenirs. Ook thee en koffie gekocht. Rijst heb ik besteld. 10 Kg. 17 arrestante gaan over naar de definitieve gevangenis naast ons.

25 Mrt 1948. Geef de koelies de opdracht het terrein te ontdoen van onkruid. Laat een zandpad van loszand aanleggen langs de draadversperring, daarop mogen zij niet komen. Voetafdrukken zijn dan controleerbaar. De I.D. vond dat goed gevonden.

Krijgsgevangenen maken schootsveld schoon. Foto Carel Eversen.

26 Mrt 1948. Inspectie van de drie arrestantenlokalen door de Bataljons Cdt. Koerselaar. Alles was volgens hem prima in orde, hij had de zaak voorheen ook al gezien toen het nog een troep was, dus deze jongen had het weer eens goed gedaan .... Koffie in gepakt en een brief geschreven naar het thuisfront.

28 Mrt 1948. Pasen. Geen bijzonderheden. Arrestanten vervelen zich, nu er niet gewerkt wordt. We proberen ze toch bezig te houden. Ze krijgen goed te eten. Ik deel ook sigaretten uit. Krijg minder wachtmensen wegens de verlofdagen van de militairen. Ik vertrouw het smoezelen niet van een stelletje mensen.

29 mrt 1948. Wat ik gisteren dacht is bewaarheid geworden: twee arrestanten zijn ontsnapt, ondanks alle beveiliging is er toch een gaatje in het net. Hebben kans gezien om op 2e paasdag allen waren buiten om met twee man tegelijk in de W.C. te gaan. Ze hebben het bamboe plafonnetje opengebrouwen en de direct daarboven de dakpannen gelicht aan de achterkant, onzichtbaar vanaf onze kant, tegen de eigenlijke gevangenis aan en over het dak de achter liggende kampong gevlucht. Het een en ander werd mij door de tolk gemeld (maar hij liet ze wel eerst gaan). De WC moest direct afgesloten worden en heel de troep werd aan het werk gezet om op het open terrein latrines te gaan graven welke rondom overzichtelijk waren die putten moeten minstens drie meter diep worden dus ze konden maar door met graven. De zwaar zieke apart laten leggen en laat de dokter komen deze geeft medicijnen, ik geef er echter niet veel meer voor.

30 Mrt 1948. Rapporteren vlucht gevangenen. Inlichtingendienst op bezoek. Arrestanten krijgen een stevige toespraak van de Sergt. I.D.. Voor ons geen gevolgen alles was tot in de puntjes bewaakt en geregeld.

31 Mrt 1948. Een arrestant gestorven aan dysenterie. Laat de zaak geheel ontsmetten door de gezondheidsdienst. Lijk weggehaald en begraven.

1 April 1948. Toezicht op het afmaken van de latrine. We hebben het zo gemaakt, wanneer zij in hurkhouding zitten hun hoofd nog te zien is, want een hele dag op poepende mensen te moeten kijken is ook niet zo aangenaam voor de wacht.

2 April 1948. Met Anton naar Semarang, hij is ondertussen terug uit Batavia en heeft voor mij nog een leren koffer gekocht in Cheribon. Een zuster uit het Juliana ziekenhuis gaat met ons mee winkelen. Dat was weer een leuk dagje uit met dames gezelschap. We hebben weer wat souvenirs gekocht.

3 April 1948. Grote dag voor 2- 6 R.I..De scheepstijdingen voor ons vertrek worden bekend gemaakt. GROTE VREUGDE BIJ HET ZESDE.

4 en 5 April 1948. Veel brieven geschreven nu we weten wanneer het vertrek is. Ik ga nog even naar Semarang want ik heb nog iets gezien wat ik graag mee naar huis neem. Gekocht gangdoek met Wajangfiguren er op en nog wat kleine spullen. Fijne dag uit.

6 April 1948. Overgave van administratie van arrestanteninrichting aan 5-5 R.I.. De jongens zijn dienstplichtig.

7 April 1948. Overgave van het praktische gedeelte van de arrestanteninrichting. Ik wijs op de zwakke plekken en accurate afwerking bij het uit gaan en binnenkomen van de arrestanten.

8 April 1948. Het inpakken is klaar. Maak me klaar om te vertrekken uit de arrestanteninrichting en afscheid te nemen bij de I.D. Alles is nu overgeven aan 5- 5 R.I..Ik heb nog enige tijd doorgebracht met die jongens. Veel goeds toegewenst want zij zullen het nog moeilijk genoeg krijgen denk ik.

9 April 1948. Verhuis naar de Bataljons staf in Salatiga. Ik doe geen dienst meer. Alleen mijn bed en mijn klamboe doen nog dienst. Nog een stelletje brieven op de post gedaan.

10 April 1948. Brieven naar vrienden en bekenden, dat zijn de laatste voor hen! Alles staat ingepakt en is klaar voor vertrek naar Semarang. De precieze vertrektijden zijn nog niet bekend. Ook niet welke boot het wordt. Dienst wordt er nagenoeg niet meer gedaan, alleen wat wachten en bewaken ons! Aan de lijn is alles rustig. Alles is overgeven aan de dienstplichtige 5-5 R.I. Die al enkele maanden samenwerken met ons.

2-6RI maakt zich klaar voor vertrek naar Semarang. Foto Jan Delissen

11 April 1948. Bekendmaking dat dit de laatste dag in Salatiga is. Het bonst toch een beetje van binnen, de omgeving, het land , de bevolking, dat alles is eigen geworden. Je hebt hier geknokt, gewonnen maar ook verloren.

Verloren de jongens die sneuvelden, die niet meer mee terug zullen gaan. Die toch ook verlangd hebben naar deze 'teruggaandag'. Je staat er bij stil. Je ziet de gezichten voor je voorbij gaan, je ziet hun houding, sluipend door het Alang Alang of ploeterend over de sawahdijkjes. Je hoort hun gesprekken maar ook hun vloeken als het hun bijna te veel wordt.

Soldaat de Lepper, spitsgezicht, avontuurlijk opwindend. Hij is vermoord door hen die hij toch ging bevrijden.

Soldaat Max Cornelissen, de rustige, zelfverzekerde plichtsgetrouwen oppasser. Hij sneuvelde een paar meter van mij vandaan bij het trappen op een mijn.

Kapitein Veldman, de rijzige flinke persoonlijkheid, dirigent van ons kerkkoor, een fijne man om mee te praten en te lachen een vader van een groot gezin. Hij stierf in de neus van het vliegtuig tijdens een verkenningdvlucht.

Luitenant Fick, hij het studententype, een soort jurist met een fijn besneden gezicht Nog erg jong maar toch hoofd van de inlichtingendienst, het stalen brilletje op zijn neus. Hij sneuvelde naast kapitein Veldman voorin het vliegtuig.

Soldaat Jan van Genderen, de grote kerel en toch iets kinderlijks over hem altijd blozend met grote vragende ogen. Groot en toch klein. Hij stond dikwijls dromend voor zich uit te kijken en dan dacht ik wel eens "Jan is thuis".

Soldaat Rienes Buijs. Klein maar dapper een doordouwertje met piepklein scherpe oogjes. Hij sneuvelde, omdat hij toch nog te groot was. (door eigen vuur).

Soldaat Kroon, de voorzichtige, maar wel doordachte persoon ging niet over een nacht ijs maar wat gebeuren moest daar stond hij voor. Hij sneuvelde naast de tank, die hem eigenlijk moest beschermen. Samen met twee andere makkers ging hij hemelen.

Soldaat Polak. Hij was hier onopvallend, deed hij zijn werk. Hij was de vriend van iedereen.

Dokter Cornelius, 1ste Luitenant. Hoe velen zijn er door hem geholpen tijdens de acties toen zij gewond werden of de zieken in de hospitalen. Hij sneuvelde toen hij een ander aan het helpen was samen met zijn oppasser Max.

Soldaat Dirk Kats, een niet opvallende jongen, moest hij eigenlijk wel hier zijn. Zijn sneuvelen bracht mij in een grote onzekerheid, 'gesneuvelde Kats' kwam er over de radio, de eerste vraag was "mijn broer" (Anton). Later bleek dat wij nog een niet opvallende Kats hadden, hij stierf tijdens een grote actie met de foto van zijn meisje in zijn handen.

Soldaat van de Laar tijdens een patrouille vermist, gewond of dood achter gebleven in het veld. Later door mijn patrouille teruggevonden, gedeeltelijk aangevreten door de gieren. Ik wil nog noemen en in alle eerbied aan mij voorbij laten gaan de bekende sobats van 2- 6 R.I. Soldaat de Weert, vermoord op Malakka, Soldaat J. Sijbers, Soldaat Theo van Pol, Sergeant Hiddes, Sergeant Bout, Soldaat Smeets, Sergeant majoor van Wely, Sergeant D. Merling, Soldaat Witvers, Korporaal F. Swinkels, Korporaal B. Beversluis, Korporaal Bruinseels, 2de Luitenant Haanen (4- 6 R.I.) Soldaat P. Rademakers (4- 6 R.I.). Soldaat G. Thijssen, Korporaal P. Nielissen (4-6 R.I.)

Zij allen liggen begraven op het ereveld waarop het grote kruis staat met daaronder de zin 'Voor recht en veiligheid'. Het Tilemaplein het Ereveld is een symbool geworden wat eens T - brigade was. (Een van onze overledenen kreeg een zeemansgraf, hij was op weg naar Nederland maar is op de boot overleden en op zee begraven. Mogen wij hopen dat de bevolking van Midden Java weten wie wij waren en wat wij voor hun deden voor hun vrijheid. Het gaat niet om onze vrijheid maar hun vrijheid. Voor hen zijn zij gevallen, ook al zullen vele dat niet begrijpen of bevatten. Dat zij ruste in vrede.

12 April 1948. Wij verhuizen naar Semarang, ter afdoening van de laatste administratieve en praktische afwikkelingen. De jongens voelen zich bevrijd van een grote druk. Immers vele waren de laatste maanden toch al met zich zelf bezig als het de laatste maanden en weken maar goed gaat en alles goed afloopt. Opgelucht zijn ze te weten dat het er opzit, dat wij het er goed van afgebracht hebben ondanks alle zweet en soms ook tranen die we hier gelaten hebben. Om 09.00 uur vertrekken we, ieder huis, iedere boom, ieder mens, alles bekijken we, allen zijn stil. Met een licht wuivend gebaar begroeten wij de bevolking van Salatiga waar wij van zijn gaan houden. Wij waren immers hun gasten. We trekken aan onze sigaret en weten dat we de peuk die we weggoeien nooit meer tegen zullen komen. De Bergenaren onder ons zeggen "Oudoe Salatiga". We komen aan in Tjatiali om 12.00 uur en wij krijgen goed te eten. We voelen geen moeheid, we gaan immers naar huis!!!!

13 April 1948. Gaan naar Semarang (stad) Nog enkele inkopen doen voor thuis. Ik koop nog een mooi besneden naaidoos en een rookstelletje. Nog een uit hout gesneden boogschutter en twee Javaanse koppen.

14 April 1948. We hebben geen actieve dienst meer. Vooral bij de staf waar ik nog steeds ben bij ingedeeld is het gemakkelijk We wachten vol ongeduld op het signaal van vertrekken. Vandaag hebben we onze wapens en munitie al ingeleverd, wij bij de staf waren dat spul al eerder kwijt.

De veldsoldaat, is geen soldaat zonder wapen en die houden dat tot het laatste vast. Als de plopper nu zou komen zullen we het met plathand moeten doen.

15 April 1948. Nog enkele boodschappen gedaan. Naar de Tijgerclub geweest. Nog enkele brieven verzonden en de jongens van mijn oude sectie bezocht en er "wat" bij gedronken ....

16 April 1948. Bereiden ons voor op de Dodenherdenking, van morgen alles wordt gepoetst en ons uniform geperst. Wij willen netjes afscheid nemen van onze doden en van Semarang. Het wordt een afscheid van onze vrienden voor eeuwig ....

17 April 1948. Dodenherdenking en kranslegging op het Ereveld. Je hoort er een speld vallen. Er worden indrukwekkende woorden gezegd. Harde soldaten laten hun tranen vloeien. Helaas zij die hier liggen kunnen niet met ons mee. Voor hun vrouw, kinderen, vriendin, hun ouders is er geen souvenirje uit Indie. Hun souvenir zal voor altijd de Jobstijding zijn die zij thuis gekregen hebben van het Ministerie van Defensie of van de Pastoor of Dominee. De grootse plechtigheid onder de enorme hitte van de tropenzon zal mij zeker lang bijblijven. Bij de uitgang kijk ik nog even om en de namen en gezichten zie ik weer voor mij. Ook het Bergse "oudoe" is hier op zijn plaats.

Indrukwekkende dodenherdenking en afscheid gesneuvelden 2-6RI foto: nat.archief.

18 April 1948. In de Kathedraal van Semarang is er een plechtige Requiemmis voor onze gevallen. Ik ben nog steeds op het koor. We worden weer bij elkaar gehaald om onze laatste Latijnse mis te zingen, zoals we dat deden in Klang op Malakka. Helaas onze dirigent Kapitein Veldman is niet meer. Hij sneuvelde in de neus van het vliegtuig op 10- 7-' 46 op verkenning.

's Avonds houden we generale repetitie van ons cabaret dat hoofdzakelijk bestaat van jongens van de vierde compagnie 2-6 R.I..Het is de bedoeling dat we morgen de laatste uitvoering voor de stad Semarang en zijn militairen geven. Mij wordt gevraagd grimeur te zijn. Dus deze avond is weer gevuld.

19 april 1948. Hele dag bezig met de voorbereiding van het cabaret. We verwachten veel vooraanstaanden uit de bevolking maar ook hoge militairen. 's Avonds loopt heel de tent al snel vol. Bij het einde van de avond een staande ovatie, niet alleen voor de spelers en helpers, maar vooral ook voor alle militairen van 2-6 R.I. die ze node zien vertrekken en waar de bevolking zo vertrouwd mee is geraakt. Door vele onbekenden werden we de hand geschud en dank U wel gezegd. Velen vonden het jammer dat we naar Holland terug gingen op 21 april. Toch zijn er nog jongens van ons gebleven, die vrijwillig naar een ander onderdeel gingen bv. de paratroepen.

20 april 1948. Laatste dag in Semarang. Je bent opgewonden en toch stil te gelijk. Je bekijkt nog eens van verre Candy met zijn St.Elisabeth ziekenhuis. Je bekijkt het Paleis van Justitie waar je in de begintijd in gelegerd was. Het was je eerste ligplaats na het weeshuis in de allereerste dagen van de bezetting van de stad. Het grote N.I.S. gebouw, waar onze staf altijd gelegerd was en waar wij dikwijls gastvrij werden ontvangen voor een etentje als we van de buitenposten een dagje in Semarang mochten doorbrengen. Je draait je om en ziet onze vertrouwde Triade "Tijgerclub" daar waar je weer even op verhaal kon komen, bijpraten met andere jongens en als het nodig was de aalmoezenier. Maar ook kon gaan dansen met de verpleegsters van het Julianaziekenhuis en natuurlijk ook andere meisjes. De Tijgerclub was ook het vertrekpunt terug naar je posten. Je loopt nog eens over de hoofdstraat van de stad t.w. De Bodjong langs Toko Liberty en Rens Franken zijn kantine 2-6 R.I. Alleen gerund door Rens, het moet hem zeer doen dit alles te verlaten. Alles gaat door je heen, alles is een stukje van je zelf geworden. Ook de riksja's, de mensen, de pasar, de Toko's, alles. We zijn van de stad Semarang gaan houden de heilige grond waar zo vele van ons begraven liggen.

21 april 1948. Om 05.00 uur is het reveille. Ik sliep nog net zo lekker, maar ben toch niet te lui om op te staan. Semarang is nog stil. De bevolking is gewend geraakt aan komen en gaan van troepen. We vertrekken om 07.00 uur vm. Niets vergeten, wordt er gevraagd. Onze zware bagage hebben we daags te voren al afgegeven voor het verschepen, dus we hebben de handjes vrij. Per landingsvaartuigen worden we verscheept naar Batavia, Vanuit Batavia weer met landingsvaartuigen naar de Johan van Oldenbarneveld aankomst aan boord om ongeveer 11.00 uur. Onze ligging is op Dek D.J. Het eten is er goed.

Semarang. Het zit er op! 2-6RI aan boord LCT. Foto Nat.archief.

22 april 1948. Wij worden weer in Batavia geëmbarkeerd van de Johan van Oldenbarneveld, dus weer van het schip af. We gaan nu naar het kamp Makassar. Het eten en de ligging zijn daar zeer slecht. We liggen ver buiten de stad, maar we nemen dit loodje nog maar op de koop toe. Het is eigenlijk geen waardig afscheid van het vaste land. Maar wij zijn wel wat gewend. Als je het eigenlijk goed bekijkt zijn wij tweemaal aan land gezet op Java.

23 april 1948. Wij zijn hier in dit kamp terecht gekomen want er moeten toch nog enige plichtplegingen gebeuren. We worden nog even doorgelicht, ze zijn zeker bang dat we nog "rampokspullen" geslikt hebben. Alles schijnt goed te zijn met mij. Krijg geen nieuwe oproep om terug te komen.

We moeten ook ons Europees uniform afhalen, dat wordt aan boord weer naaien geblazen en denk maar niet dat het nieuwe spullen zijn die we kregen, het is hier ook Holland op zijn smalst. Ik heb zo lang gepast dat ik toch een prima pakje te pakken had. Nu nog mijn onderscheidingen nog zien te krijgen en we zijn weer soldaat op zijn Hollands. Voor dat naaiwerk hebben we voorlopig de tijd van een dikke drie weken.

24 april 1948. Laatste dag op de vaste wal van Java. Inschepen op de Johan van Oldenbarneveld. Wat waren de jongens uitgelaten. Ze denken vast als we eenmaal varen dan zitten we goed! Je weet maar nooit, als de plannen veranderen. Het aan boord gaan gaat vlot. 2- 6 R.I. zijn de laatste die de loopplank overgaan. Er zijn veel belangstellenden aan de haven van Tjantjok Prior. Ik schat zo'n 2000 personen. Er zijn veel persoonlijke vrienden van hen die naar huis gaan. Ik zie veel witte zakdoekjes die niet alleen juichen en wuiven maar ook traantjes drogen. De ligging op dek D L is bestemd voor alle onderofficieren, het is daar goed vertoeven en het eten is prima weer echt Hollands. De boot vertrekt om 16.00 uur.

Wat voor een gevoel ik toen had, is niet neer te schrijven in het kort gezegd, "iets groots te verlaten" en een innig gevoel van veiligheid om weer thuis te zijn, bij je meisje, vader, schoonouders en iedereen waar je van houdt. Toch gaat de vraag door je heen, hoe is het in Holland? Is het puin geruimd? Hoe is ons huis? Hoe zijn de nieuwe mensen om ons heen? Hoe wordt je ontvangen? Is het warm, koel of koud? Aan boord zo'n ongeveer 2000 passagiers, ook 1- 8 R.I. vaart met ons mee. We maken kennis met diverse Bergenaren die ook aan boord zijn. Rustig vaart de boot van de kust af. Steeds kleiner wordt het land. Je vraagt je af: "Is dat zwart nu het groen van de palmbomen?" De Sawa's? Is die kleine streep nu dat grote land waar je moest zwoegen en zweten om er door te komen met zijn rode vettige aarde.? Is die verre stilte het levendige bewegende volkje van riksja's, lopende toko's en handelende Javanen en chinezen? Je vraagt je zelf af, denken de achterblijvers zoals wij dachten bij het vertrek van stoottroepers en 13 R.I. Dat was weer pas twee maanden geleden!

Vervolg 24 april 1948. Ik trek me terug van de reling, Java is niet meer. Verdwenen in de horizon, alleen de herinneringen blijven.

Tabé Java. Tabé Indie. 2-6RI. foto: Nat. Archief.

Misschien niet alles. Misschien slechts flarden. Nu beseft ik pas hoe blij ik ben met mijn dagboek. Hoe bescheiden ook dat alles beschreven is. Sommige data precies gelijkend op de vorige, dan weer opeens een heel andere. Je was immers soldaat, het was geen vakantie, maar waard om het mee te maken. Je kwam er immers goed vanaf. En weer dwalen je gedachten terug naar dat mooie land waar wij het grootste gedeelte toch alleen maar het groen, de luchten en de rode klei onder onze schoenen van gezien hebben. Daar troost je jezelf althans mee, omdat je de echte ellende maar het liefst zo snel vergeet, maar dat vergeten zal wel nooit komen.

25 april 1948. Ben van plan mijn dagboek af te sluiten, dicht te klappen, wat nu gebeuren gaat is het omgekeerde richting van het naar toe gaan. Weer zeezieken aan boord, weer koopjes in Suez, weer souvenirjes kopen in Port Said. Alleen is alles nu meer ontspannen dan bij het naar toe gaan. Toen was alles militaristische.

Wij hebben niets meer te leren, geen Maleise lessen, geen Engels, geen wet op de krijgstucht, enz. enz. Het wordt nu een vakantieisje denk ik zo. Je praat nu met elkaar over Holland, je meisje, je bent ook wat wijzer geworden. Toen in 1945 kon je niet praten over Java. Je kon het toch niet.

Het is fijn toeven op de Johan van Oldenbarneveldt, De jongens zoeken de plaatsjes op waar de zon het hardst brand. Er zijn er zelfs bij die aan kokosolie gedacht hebben om nog bruiner te worden. Zo bruin als een Javaan. De zee is voor mijn doen kalm, ik maak het best. Er lopen al jongens met witte neuzen rond. Beginnen last van zeeziekte krijgen. Koop nog een souvenirkje voor Toos in de boordwinkel.

26 april 1948. Kalme zee, wakker worden, eten en zonnen, cabaret, dansen en slapen. DAT IS HET LEVEN VAN EEN SOLDAAT DIE OP RETOUR IS NAAR NEDERLAND!

Voor vervolg van mijn dagboek zie datum 18 mei 1948 Ik sla mijn dagboek weer even open om een paar herinneren te noteren bij het naderen van de Nederlandse kust.

18 mei 1948. We nadere de Nederlandse kust. De reis is goed verlopen. Heb geen last gehad van zeeziekte. Zijn weer vol plezier langs Suez het kanaal de rode Zee, Afrika, Gibraltar, Italië, Golf van Biskaje, Kust Frankrijk en Engeland en België gevaren en nadere nu de Nederlandse kust. We zien de vuurtorenlichten op de Belgische kust. We voeren morgen 19 mei de Nederlandse wateren binnen. We liggen wat voor op ons schema.

19 mei 1948. 's Nachts wordt er al weinig geslapen, niemand wil verrast worden en het binnenvaren missen. We gaan via de sluisen van IJmuiden naar Amsterdam. Het is geweldig de stemming aan boord. Op de sluisen van IJmuiden staan al de familieleden van diverse boordgenoten te wachten. De eerste kokosnoten worden al met hele zakken over boord gegooid. Het is een prachtig gezicht. Langs het hele kanaal is het een drukte van wachtende. Spandoeken met "hier staat de familie "en 'Marietje houdt nog van Jelle" en vele andere zijn te zien. In Amsterdam zelf worden de wachtende achter de dranghekken gehouden. Een Militairenkapel staat te schetteren en een hoge officier heet ons welkom en prijs ons om al het gene daar gedaan dit alles namens de bevelhebber Prins Bernhard. Maar we willen naar huis, bussen staan te wachten. We zijn goed geïnstrueerd wat we allemaal moeten doen en meemaken. Bagage wordt thuis bezorgd. We worden via hekken langs diverse tafeltje geleid. Ontvangen salaris plus toelage etc. eindelijk is daar de laatste deur. Nog even afscheid van hen die toevallig in je buurt zijn. Voor 4- 2- 6 R.I. zit het erop!

Bij de bussen.

Voor de bijeenkomst in Bergen op Zoom voor de vierde compagnie is de zaak al rond gemaakt. We zien elkaar wel over een weekje ongeveer. De jongens weten in ieder geval dat er wat op het program staat. De bus voor de west Brabanders en dus ook de Bergenaren staat daar wordt ons gezegd. Er staat toevallig een kraam met Hollandse Nieuwe haring in de buurt en wij niet te lui, de aanval daarop is reeds begonnen. Het geeft wel een uurtje vertraging in het vertrek, maar dat maakt op twee en half jaar ook niets meer uit. Eindelijk heeft ieder zijn portie binnen. Zij die geen haring lusten zaten zich wel een beetje te ergeren.

De busreis verloopt voorspoedig. Hoe dichterbij Bergen komen hoe meer dorst dat we krijgen de haring doet zijn werk, en wat dacht je van Amsterdam tot Wouw zonder toilet. Tussen Wouw en Heerlen ging het echt niet meer. Bij het eerste café stoppen wordt er tegen de chauffeur gezegd. En zo gebeurde het. Café binnen een stormaanval op de plasplaats en de tapkast en toen bier en nog een pilske voor de dorst, toch was die haring niet zo zout geweest het was volgens mij meer een macht van de gewoonte.

Ondertussen werd er op gebeld naar bepaalde families dat we onderweg waren en "achter" Wouw zaten. Ze vroegen in Bergen wel "of we zaten of reden". We konden niet precies horen wat ze vroegen, de lijn was wat gestoord, zei Rens Franken. Het oponthoud had ongeveer drie kwartier geduurd en vol met ammezuur het lied van twee zes R.I. zingend voer men Bergen binnen. De "Rat" ging er het eerste uit op de Korenmarkt. Nu die werd wel beknuffeld. In de Moeregrebstraat hadden we nog twee uitstappers, Jan de Bot en Willem Mouwen. Zij werden ook netjes afgeleverd, wij hoorde enkele zeggen "ze stinken naar bier" hadden we toch de haring netjes verdoezeld. Anton en ik waren ver bij de laatste van Bergen. De vlaggen hingen uit en het huis was versierd, dat huis hadden we overigens nog nooit gezien. De huisdeur was aan de achterkant. Het was een hele drukte en veel familie en kennissen. Ik was persoonlijk het gelukkigste bij het weerzien van mijn liefste meisje. Lang hebben we elkaar omhelsd en stil heb ik mij beloofd "Dit zal ik nooit meer doen". Het was een fijne thuiskomst. Ik heb mij zelf even teruggetrokken om me op te knappen. Wat een mooie dag.

Dit was mijn dagboek een stukje uit hopelijk nog een lang leven.

19 mei 1948, Sergt Johan H.P. Cats, Legernummer 240318002, 4e Compagnie 2-6 R.I Staf cie 2- 6 R.I.

Dit dagboek is door Marianne Pragt-Lankhuizen uitgewerkt van scans van de multomap met dagboekantekeningen in bruikleen gekregen van Johan Cats. Met toestemming om dit dagboek op de website te mogen plaatsen. Foto's zijn toegevoegd uit albums van 2-6RI-ers zelf of het nat. Archief.